

Styret ved Norges Handelshøyskole

Dato: 22.10.2024 10:00

Sted: NHH - Rom C314

Saksliste

Vedtaksaker

49/24 Godkjenning av protokoll fra møte 6/24, innkalling og saksliste møte 7/24	<i>vedlegg u.off.</i>	3
50/24 Rektor orienterer om status og fremdrift - møte 7/24		5
51/24 Strategi 2022-2025: Rapportering av tiltak i henhold til handlingsplaner og resultater	<i>sak u.off.</i>	6
52/24 Opptaksrapport 2024	<i>sak u.off.</i>	7
53/24 Økonomirapport pr. 2. tertial 2024	<i>vedlegg u.off.</i>	8
54/24 Statsbudsjett 2025 - tildeling til NHH og status budsjettprosess 2025		35
55/24 Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget for studieåret 2023-2024		39
56/24 Handlingsplan for bærekraftig drift av NHH		48
57/24 Justering av valgreglement og oppnevning av sentralt valgstyre ved NHH		65
58/24 Oppdatering av språkpolitiske retningslinjer ved NHH		96
59/24 Endring i statutter for «Nationalfondet til fremme av sosialøkonomisk opplysningsarbeide NHH»		105
60/24 Status ansettelsesprosess, ny rektor fra 01.08.2025		108
61/24 Eventuelt - møte 7/24		109

Orienteringssaker

7/24 Studiepoengproduksjon 2023/2024		110
--------------------------------------	--	-----

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 6/24, INNKALLING OG SAKSLISTE MØTE 7/24

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03483-43

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
22.10.2024

Utvalgsnr
49/24

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 6/24 godkjennes. Innkalling og saksliste til møte 7/24 godkjennes.

Bakgrunn:

Vedlagt protokoll fra møte 6/24 til endelig godkjenning.

Vedlegg: Protokoll fra møte 6/24 – u.off. jf. offl § 5

Sak 49/24 Vedlegg

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Protokoll fra møte 6/24

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 5

REKTOR ORIENTERER OM STATUS OG FREMDRIFT - MØTE 7/24

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03484-42

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
22.10.2024

Utvalgsnr
50/24

Forslag til vedtak:
Styret tar redegjørelsen til orientering.

Sak 51/24

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: Strategi 2022-2025: Rapportering av tiltak i henhold til handlingsplaner og resultater

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 13, jf. fvl § 13.1 pkt. 2

Sak 52/24

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: Opptaksrapport 2024

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 13, jf. fvl § 13.1 pkt. 2

ØKONOMIRAPPORT PR. 2. TERTIAL 2024

Saksbehandler Liv Wilhelmsen
Arkivreferanse 24/02004-6

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
22.10.2024

Utvalgsnr
53/24

Forslag til vedtak:

Styret tar økonomirapport per 2. tertial 2024 med vedlegg til etterretning.

Bakgrunn:

1. Innledning

I tillegg til selve saksfremlegget, består økonomirapporten av følgende vedlegg:

- Vedlegg 1 - Investeringsplan for 2024-2034 – oppdatert per 2. tertial 2024
- Vedlegg 2 - Regnskap pr. 2. tertial 2024 for NHH Executive (U.off. Offl § 23 første ledd)
- Vedlegg 3 - Regnskap pr. 2. tertial 2024 til Kunnskapsdepartementet

2. Resultatregnskap pr 2. tertial 2024

Resultat per 2. tertial 2024 viser et samlet positivt resultat på kr 5,4 mill., med et positivt budsjettavvik på kr 13,2 mill.

	BFV		BOA		NHH totalt			
	Regnskap per august	Budsjett per august	Regnskap per august	Budsjett per august	Regnskap per august	Budsjett per august	Avvik per august	Årsbudsjett 2024
<i>tall i kr 1.000</i>								
Bevilgning	426 310	426 310	0	0	426 310	426 310	0	639 465
Bevilgning benyttet til inv.formål	-14 882	-28 960	0	0	-14 882	-28 960	14 078	-44 196
Bevilgning til avskrivninger	22 330	20 923	0	0	22 330	20 923	1 407	31 385
Tilskudd og overføringer	-171		57 558	65 557	57 558	65 557	-7 999	101 449
Salgs- og leieinntekter	4 790	5 547	57 811	51 705	57 811	57 251	559	113 246
Andre driftsinntekter	2 968	1 324	1 051	0	4 019	1 324	2 694	1 686
Sum driftsinntekter	441 345	425 145	111 800	117 261	553 145	542 406	10 739	843 035
Lønnskostnader	258 403	267 857	75 290	72 638	333 693	340 495	6 802	552 582
Av- og nedskrivninger	22 330	20 923	0	0	22 330	20 923	-1 407	31 385
Andre driftskostnader	136 942	149 409	46 539	53 820	183 480	203 229	19 749	320 789
Sum driftskostnader	417 675	438 190	121 829	126 458	539 504	564 648	25 144	904 756
Driftsresultat	23 670	-13 045	-10 028	-9 197	13 641	-22 242	35 883	-61 721
Sum finansposter	15	-15	-397	0	-382	-15	-367	-20
Interne overføringer lønn/drift	-41 962	-28 632	41 962	28 632	0	0	-0	0
Indirekte kostnader	36 697	24 495	-36 697	-24 496	-0	-0	0	0
Sum interne overføringer	-5 265	-4 136	5 265	4 136	0	0	-0	0
Resultat av periodens aktiviteter	18 419	-17 196	-5 160	-5 060	13 259	-22 257	35 516	-61 741

Tabell 1: Resultatregnskap for NHH per 2. tertial 2024

Høyskolens budsjett for 2024 ble vedtatt med et underskudd på kr 61,7 mill., med finansiering fra akkumulert ubrukt bevilgning og overskuddsmidler fra NHH Executive (NHHE) fra tidligere år. Det er budsjettet med investeringer på kr 44,2 mill. og en økning i aktivitetsnivået i forhold til 2023. Antall faste stillinger på vitenskapelig og administrativ side er holdt på samme nivå som i 2023. Det er lagt inn en ambisjon om å øke eksternfinansiert aktivitet, og det er estimert at dette vil medføre en netto overføring av midler relatert til egenfinansierte årsverk og drift i forskningsprosjekter på om lag kr 20 mill.

De vesentligste årsakene til avviket mellom budsjettet og regnskapsført resultat for NHH samlet er følgende:

Inntekt fra bevilgninger – positivt avvik kr 15,5 mill.

Det positive avviket skyldes lavere investeringstakt og noe høyere avskrivningskostnad enn budsjettet.

Inntekt fra tilskudd og overføringer – negativt avvik kr 8 mill.

Avviket er i hovedsak knyttet til noe lavere inntektsføring i øvrig BOA enn budsjettet. Negativt avvik her veies opp av tilsvarende mindreforbruk i andre driftskostnader. Erfaringsmessig oppstår det fluktuasjoner i forskningsaktiviteten, og det er derfor vanskelig å budsjettere og periodisere riktig. Sammenlignet med samme periode i fjor, er inntekten kr 10 mill. høyere i år. Inntektene innen etter- og videreutdanningsvirksomheten har hatt en god utvikling i de fleste programmene.

Lønnskostnader – ingen vesentlige avvik

Det er ingen vesentlige avvik ift budsjett. Lønnskostnadene har økt med kr 31,3 mill. i forhold til 2023. Dette tilsvarer en økning på 10,3% og kan i hovedsak relateres til økning i lønnsnivå samt at flere årsverk er besatt. I tillegg viser aktuarberegning fra SPK at pensjonskostnaden blir høyere enn budsjettet. Det avsettes nå 11,4% til pensjonskostnad mot 9,9% i 2023. Økningen i prosentsatsen har ført til en merkostnad på ca kr 4 mill. hittil i år.

Andre driftskostnader – positivt avvik kr 19,7 mill.

Innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet er det et samlet mindreforbruk på kr 12,4 mill. Ved årsslutt 2023 ble påløpte kostnader for pågående investeringsaktivitet avsatt på andre driftskostnader. Kostnaden er reversert på andre driftskostnader, og ved aktivisering av investeringene ble disse ført som en inntektsreduksjon i bevilgningen, dette utgjør kr 5,2 mill. av det positive avviket. Utover dette er mindreforbruket knyttet til lavere kostnader enn budsjettet og spredt på ulike enheter ved høyskolen.

For øvrig BOA må avvik på personalkostnader og andre driftskostnader sees under ett. Det positive avviket er ikke vesentlig og tilsvarer negativt inntektsavvik. Positivt avvik er i hovedsak knyttet til lavere kjøp av forskningstjenester i forbindelse med eksperimenter og spørreundersøkelser. Sammenlignet med 2023 er andre driftskostnader samlet sett kr 13 mill. høyere i år sammenlignet med i fjor. Økningen skyldes i all hovedsak økte avskrivninger, leie programvare og databaser, møte- og reisekostnader og generell prisstigning.

2. Investeringer

Planlagte investeringer for 2024 er kr 44,2 mill. Investeringsbudsjettet pr 2. tertial er kr 29 mill., faktiske investeringer er kr 19 mill. Det positive avviket på kr 10 mill. er fordelt mellom både IT-anskaffelser (kr 7,3 mill) og eiendom (kr 2,7 mill). Hovedårsaken til positivt avvik er at budsjettet er

periodisert flatt over året, mens investeringsaktiviteten kan variere betydelig. Det er forventet et positivt avvik på om lag kr 13 mill. ved årsslutt for investeringer på grunn av forsinkelser i oppstart og utsettelse for noen tiltak. Samlet *aktiverte* investeringer per 2. tertial er kr 14,9 mill., derav ble kr 5,2 mill. kostnadsført i 2023. Se oppdatert investeringsplan i vedlegg 1 for detaljert oversikt.

3. Reserver i balansen per 2. tertial 2024

Tabell 1 viser et positivt resultat innenfor BFV på kr 18,4 mill. Innenfor BOA er det samlet sett et negativt resultat på kr 5,2 mill. som gjelder etter- og videreutdanningen. Ved inngangen av året var ubrukt bevilgning kr 83,2 mill., og ved utgangen av 2. tertial er ubrukt bevilgning økt til kr 103,9 mill. Generelt er kostnadsnivået høyest i 1. og 3. tertial og erfaringsmessig er det en økning i ubrukte reserver mellom 1. og 2. tertial. Økningen i år er mindre sammenlignet med økning i samme periode i fjor. Se tabell 2 for fullstendig oversikt over reservene.

Avregninger KD	IB 2024	UB aug 2024	Endring IB-UB
BFV - Andre formål	30 938	70 692	39 754
BFV - Investeringer	52 262	33 302	-18 960
Tilført overskudd fra NHHE - sentralt	25 896	25 896	0
Tilført overskudd fra NHHE - institutter	17 253	14 878	-2 375
Opptjent overskudd ved NHHE - ufordelt	3 026	-2 133	-5 160
Sum avregninger KD	129 375	142 634	13 259
Virksomhetskaptal			0
Virksomhetskaptal sentralt	55 572	55 572	0
Virksomhetskaptal institutter	23 124	23 124	0
Aksjer, VIS og SNF	274	274	0
Sum virksomhetskaptal	78 970	78 970	0
Sum avsetninger	208 345	221 605	13 259

Tabell 2: reserver i balansen per 2. tertial 2024

4. Vurdering av årsprognose

En gjennomgang av prognoser for fastlønn viser at det er forventet at flere stillinger er besatt sammenlignet med 2023, og prognosen tilsier at tilnærmet alle budsjetterte årsverk blir benyttet. Prognose fra SPK tilsier at pensjonskostnaden blir anslagsvis kr 5-6 mill. høyere enn forutsatt i budsjettet. Dette veies delvis opp av at frikjøpte årsverk til forskning, som gir mindreforbruk på fastlønn, erstattes av årsverk med en lavere årsverkskostnad. Erfaringsmessig har det vært til dels store positive avvik på fastlønnbudsjettet, og budsjettet for 2024 ble derfor redusert med et sjablongmessig beløp på kr 6 mill. Beregninger viser at lønnskostnadene på fastlønnbudsjettet blir i størrelsesorden kr 3-5 mill. høyere enn budsjettert, forutsatt at årets lønnsoppgjør blir som forutsatt i budsjettet.

Når det gjelder andre driftskostnader, er det positive avviket per 2. tertial relativt stort. I budsjettprosessen ble det gjennomført møter med alle instituttene for å planlegge bruk av oppsparte balansemidler. Per 2. tertial er det brukt om lag kr 2 mill. av oppsparte balansemidler, mot budsjettert kr 8,7 mill. Det er ventet at det vil være et positivt budsjettavvik ved utgangen av året.

Investeringsaktiviteten vil være lavere enn budsjettert ved årsslutt, noe som bidrar til et positivt budsjettavvik. Dette er knyttet til tiltak som er forsinket, eller utsatt både på eiendom og IT.

Oppsummert er det forventet at høyskolen vil ha et negativt resultat ved årsslutt. Det vil likevel være et positivt budsjettavvik som i hovedsak følger av lavere investeringsaktivitet og lavere forbruk av andre driftskostnader enn budsjettet.

5. Vurdering av økonomisk status

De siste par årene har det vært en økning i eksternt finansiert virksomhet, både innen forskningsaktiviteten og salg- og oppdragsvirksomhet (NHHE). I 2024 utgjør eksterne inntekter nær 23% av samlede driftsinntekter, noe som er på samme nivå som i 2023. En høy andel eksterne inntekter innebærer en viss risiko, særlig for NHHE som er en konkurranseutsatt virksomhet. Det er derfor viktig for høyskolen å ha reserver til perioder med lavere tilfang av eksterne inntekter. NHH lykkes godt i å tiltrekke seg høy kompetanse og eksterne forskningsmidler.

Når det gjelder forskningsaktiviteten innenfor BFV, arbeides det videre med å øke denne, samtidig som avsetningene holdes på et forsvarlig nivå. Økt antall eksterntfinansierte prosjekter fører til flere ansatte og økt arealbehov. I tillegg har studentene behov for mer areal knyttet til gruppeundervisning. Sak vedr. økt arealbehov ble lagt frem for styret før sommeren. Styret vedtok at høyskolens endrede arealbehov skal løses i eksisterende bygningsmasse ved hjelp av delekontor og andre tilpasninger. Dette vil kreve noe mer ombygging, men det er likevel et vesentlig rimeligere alternativ enn leie av eksternt areal. Ombyggingskostnadene er ikke inkludert i gjeldende investeringsplan. Ombyggingsbehovet vil bli kartlagt og inkludert i revidert investeringsplan som legges frem for styret i forbindelse med budsjett 2025. Gjeldende investeringsplan inneholder allerede flere tiltak enn avsetningen dekker. På sikt kan det bli behov for å benytte deler av virksomhetskapskapitalen for å finansiere investeringsbehovet. Det vurderes at avsetningene er på et forsvarlig nivå.

Den økonomiske situasjonen vurderes som tilfredsstillende både på kort og lang sikt. Det forventes at kontantstrømmen i løpet av de nærmeste årene vil kunne få en noe svakere utvikling, blant annet som følge av utfasing av rekrutteringsstillinger og utfasing av ekstra studieplasser som ble tildelt under pandemien. I tillegg vil ny finansieringsmodell for resultatbasert uttelling føre til at høyskolen får en noe redusert bevilgning som følge av omleggingen. Det er derfor viktig å sørge for at faste kostnader ligger på et nivå som gjør at høyskolen kan tåle en viss endring i årlige bevilgninger uten at dette i for stor grad påvirker evnen til å kunne gjennomføre ønskede satsninger.

Vedlegg:

1. Investeringsplan for 2024-2034 – oppdatert per 2. tertial 2024
2. Regnskap pr. 2. tertial 2024 for NHH Executive (U.off. Offl § 23 første ledd)
3. Regnskap pr. 2. tertial 2024 til Kunnskapsdepartementet

Sak 53/24 Vedlegg 1

Vedlegg 1: Investeringsplan NHH 2024-2034, Oppdatert per 2. tertial 2024	1T 2024	2T 2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2033	2034	Sum 2024-2034	Sum avsatt i note 15	Note 15: Påbegynt	Note 15: Vedtatt, ikke påbegynt
Lounge/arbeidsareal studenter i Servicebygget	0	0	750	0	0	0	0	0	0	0	750	750	750	
Oppgradering bedriftshytte	0	-38	100	0	0	0	0	0	0	0	100	100	100	
Oppussing FFA/Biblioteket	463	842	1 000	0	0	0	0	0	0	0	1 000	1 000	1 000	
Ombygging landskapsareal i 2. etg. Servicebygg	-241	-241	950	0	0	0	0	0	0	0	950	950	950	
Brannsikkerhet	143	144	2 500	2 000	0	0	0	0	0	0	4 500	4 468	4 468	
Tilpasning av frigitte arealer NHHs, rom BU43	276	276	100	0	0	0	0	0	0	0	100	100	100	
Nye kontorer i 7. og 9. etg. Høyblokken	711	711	500	0	0	0	0	0	0	0	500	500	500	
Ombygging auditorier i Nybygget til læringsrom	0	0	5 950	5 000	0	0	0	0	0	0	10 950	5 950	5 950	
Sosial sone hagetak	22	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ombygging av rom D218-D221 og E342 i Nybygget	99	99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ombygging av rom BU03/BU13 SIR og veiledningstjenesten	192	3 825	5 100	0	0	0	0	0	0	0	5 100	5 100	5 100	5 100
Ny inngang lager Servicebygg	16	55	250	0	0	0	0	0	0	0	250	250	250	
Rehabilitering Studentkantine	192	6 375	7 500	0	0	0	0	0	0	0	7 500	7 500	7 500	7 500
Oppgradering Jebsen senter	0	0	0	11 000	0	0	0	0	0	0	11 000	0	0	
Helhetlig skiltplan NHH	0	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000
Ombygging kjeller iht UU-krav	0	0	0	500	0	0	0	0	0	0	500	0	0	
Ombygging grupperom studenter i Nybygget, Speilsalen	0	0	0	7 500	0	0	0	0	0	0	7 500	0	0	
Oppussing vaktmesterbolig	0	0	0	2 500	0	0	0	0	0	0	2 500	0	0	
Toaletter kjeller i studentsone	66	66	250	0	0	0	0	0	0	0	250	250	250	250
Møterom og miljørom HR-avdeling	0	0	450	0	0	0	0	0	0	0	450	450	450	450
Utskifting av gamle møbler NHH, arbeidsplassvurdering	131	250	3 100	0	0	0	0	0	0	0	3 100	3 100	3 100	
Reinvestering møbler/inventar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	637	637	
Sum eiendom	2 072	12 387	29 500	28 500	0	0	0	0	3 808	2 141	63 949	32 105	16 918	15 187
Oppgradering av AV-infrastruktur auditorier A,B,C,D Max	184	194	150	0	0	0	0	0	0	0	150	150	150	
Oppgradering av AV-infrastruktur Jebsen senter	4	4	1 135	0	0	0	0	0	0	0	1 135	1 135	1 135	
Oppgradering av AV-utstyr i Kollokvierom	0	0	281	0	0	0	0	0	0	0	281	281	281	
Oppgradering av AV-utstyr i møterom	147	313	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kabling/nettverk i deler av Servicebygget, Nybygget inkl. Jebsen senter og campus Oslo	84	84	300	0	0	0	0	0	0	0	300	300	300	
Oppgradering av AV-utstyr aud. F, G, H, I, J, K i Høyblokken	17	110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
IT/AV-utstyr 2.etg. Biblioteket	0	0	250	0	0	0	0	0	0	0	250	250	250	
IT/AV-utstyr 1.etg. Biblioteket	0	0	50	0	0	0	0	0	0	0	50	50	50	
Utskifte av nødstømsenheter i rom DK04 (UPS-punkter)	0	0	0	7 500	0	0	0	0	0	0	7 500	0	0	
Støttesystem for hørselsheemede	600	609	430	0	0	0	0	0	0	0	430	430	430	430
Oppgradering av AV-utstyr i aud. D	0	0	1 300	0	0	0	0	0	0	0	1 300	1 300	1 300	1 300
Støttesystem for fjernundervisning, NHHE	0	0	750	0	0	0	0	0	0	0	750	750	750	750
Nettverkskomponenter	0	0	2 150	0	0	0	0	0	0	0	2 150	2 150	2 150	
Servere til sentral infrastruktur - kapasitetsøkning	1 405	1 405	3 800	0	0	0	0	0	0	0	3 800	3 800	3 800	
Backupsystem	27	27	400	0	0	0	0	0	0	0	400	400	400	
IT utstyr / brukerstyr til institutter, avdelinger og stipendiater	754	1 814	2 200	0	0	0	0	0	0	0	2 200	2 200	2 200	
Adangkontrollsystem - utbygging og erstatninger	12	86	150	0	0	0	0	0	0	0	150	150	150	
AV- og utdanningsteknologiutstyr	11	11	350	0	0	0	0	0	0	0	350	350	350	
Utskifting av kopi-/multifunksjonsmaskiner	1 086	1 086	1 000	0	0	0	0	0	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000
Reinvestering IT- og AV-utstyr	0	0	0	0	0	0	17 459	5 479	2 307	0	25 244	5 460	11 216	8 940
Sum IT	4 331	5 744	14 696	7 500	0	0	17 459	5 479	2 307	0	47 440	20 156	11 216	8 940
Sum Investeringsplan	6 403	18 131	44 196	36 000	0	0	17 459	5 479	6 115	2 141	111 389	52 262	28 134	24 128

Sak 53/24 Vedlegg 2

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Regnskap pr. 2. tertial 2024 for NHHE

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl § 23 første ledd

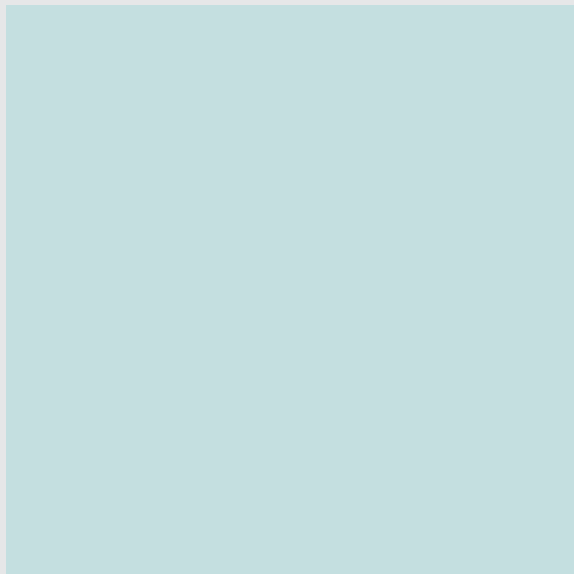
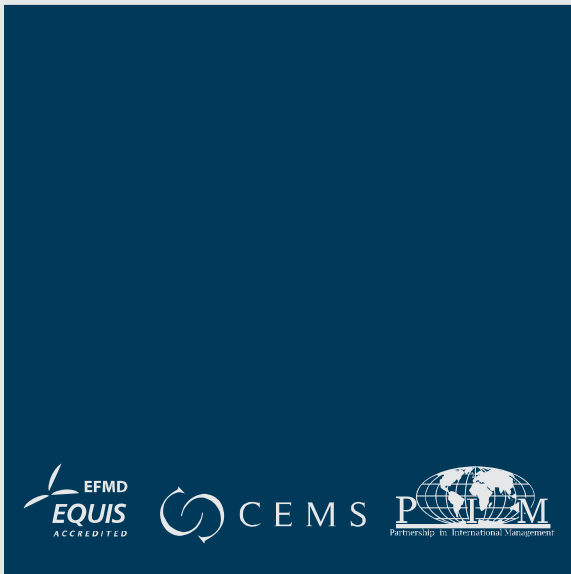
Sak 53/24 Vedlegg 3

REGNSKAP 2. TERTIAL 2024

NORGES HANDELSHØYSKOLE

Økonomiavdelingen

NHH

Resultatregnskap

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Org.nr: 974789523

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.08.2024	31.08.2023
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	433 758	410 602
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	57 558	51 035
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	57 811	49 394
Andre driftsinntekter	1	4 019	3 354
<i>Sum driftsinntekter</i>		553 145	514 387
Driftskostnader			
Varekostnader		0	0
Lønnskostnader	2	333 693	302 370
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	22 330	19 484
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5		
Andre driftskostnader	3	183 480	169 981
<i>Sum driftskostnader</i>		539 504	491 836
Driftsresultat		13 641	22 551
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	118	166
Finanskostnader	6	500	430
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		-382	-264
Resultat av periodens aktiviteter		13 259	22 287
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-13 259	-22 897
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	0	610
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		-13 259	-22 287
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10	0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

Balanse

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.08.2024	31.12.2023
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	2 903	1 677
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		2 903	1 677
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	50 791	45 999
Maskiner og transportmidler	5	1 190	1 316
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	78 616	91 957
Anlegg under utførelse	5	0	0
Infrastruktureiendeler	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		130 597	139 271
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	274	274
Obligasjoner		0	0
Andre fordringer	11A	0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		274	274
Sum anleggsmidler		133 773	141 221
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	0	0
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	10 667	3 770
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	1 211	181
Andre fordringer	14	28 365	41 404
<i>Sum fordringer</i>		40 243	45 355
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	378 343	422 884
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	8 499	9 389
Andre bankinnskudd	17	0	0
Kontanter og lignende	17	0	0
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		386 842	432 273
Sum omløpsmidler		427 085	477 628
Sum eiendeler drift		560 858	618 849
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0	0
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Sum eiendeler		560 858	618 849

Balanse

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.08.2024	31.12.2023
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	8	0	0
Opptjent virksomhetskapi tal	8	78 970	78 970
Sum virksomhetskapi tal		78 970	78 970
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	142 634	129 375
Sum avregninger		142 634	129 375
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	133 500	140 948
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	0	0
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		133 500	140 948
Sum statens kapital		355 104	349 293
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	4 421	9 463
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		4 421	9 463
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		9 426	50 367
Skyldig skattetrekk		29 024	29 532
Skyldige offentlige avgifter		15 897	20 454
Avsatte feriepenger		28 098	42 636
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	41 232	39 568
Mottatt forskuddsbetaling	16	19 392	16 742
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	58 264	60 795
Sum kortsiktig gjeld		201 333	260 093
Sum gjeld		205 754	269 556
Sum statens kapital og gjeld drift		560 858	618 849
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning	10B	0	0
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		560 858	618 849

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Kontantstrømoppstilling for nettbudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner	31.08.2024	31.12.2023	Budsjett 2024 T2
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettbudsjetterte)	426 310	633 826	426 310
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettbudsjetterte)	0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	62 138	114 347	59 590
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer	36 509	45 183	50 076
innbetaling av refusjoner	0	0	0
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler	0	0	0
andre innbetalinger	17 671	38 077	4 112
Sum innbetalinger	542 628	831 433	540 087
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	343 965	485 109	341 742
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	221 887	276 682	204 852
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	-42	377	0
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	0	0	0
andre utbetalinger	7 838	17 054	0
Sum utbetalinger	573 648	779 222	546 594
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	-31 021	52 210	-6 507
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	55	0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-14 882	-46 858	-28 960
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)	0	0	0
innbetalinger av renter (+)	12	278	0
utbetalinger av renter (-)	5	-36	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-14 810	-46 617	-28 960
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av virksomhetskaper (+)	0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)	0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer			
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	0
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)	0	0	0
avregning med statskassen vedrørende innkreivingsvirksomhet (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	399	210	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	-45 431	5 803	-35 466
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	432 273	426 470	0
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	386 842	432 273	-35 466

*** Avstemming**

	31.08.2024	31.12.2023
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	13 259	-13 911
disponering av periodens resultat (til virksomhetskaper)	0	4 561
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0
ordinære avskrivninger	22 330	31 579
nedskrivning av anleggsmidler	0	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-14 882	-46 858
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-7 448	15 279
endring i ikke inntektsført bevilgning	0	0
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell	0	0
endring i kundefordringer	-6 897	75
endring i leverandørgjeld	-40 941	13 527
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	1 664	-10 664
effekt av valutakursendringer	-399	-210
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	14 810	46 617
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0
endring i andre tidsavgrensingsposter	-12 517	12 217
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	-31 021	52 210

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Prinsippnote for bevilgningsoppstilling**

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2024 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.08.2024

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	426 310
273	Kunnskapssektorens tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21	0
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet				426 310
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0
Sum utbetalinger i alt				426 310
2xx	Formålet/virksomheten		Tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår ³⁾	0
Sum tildelinger og tilbakebetalinger fra tidligere år				426 310

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 31.08.2024
Oppgjørskonto i Norges Bank		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	422 884
Endringer i perioden (+/-)		-44 541
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	378 343
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾		
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	9 389
Endringer i perioden (+/-)		-890
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	8 499

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.08.2024	31.12.2023	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	378 343	422 884	-44 541
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		8 499	9 389	-890

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.08.2024	31.08.2023	Budsjett 2024 T2
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	426 310	427 571	426 310
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd	-14 882	-31 432	-28 960
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	22 330	19 484	20 923
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	-5 021	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	433 758	410 602	418 273

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	0	0

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	433 758	410 602	418 273
---	----------------	----------------	----------------

Gebyrer og lisenser^{1) 2)}

Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	912	5 768	925
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	912	5 768	925
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	34 695	28 195	33 503
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	-1 363	0	1 756
Periodens netto tilskudd fra NFR	33 332	28 195	35 259
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	34 244	33 964	36 184

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet ¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	-27	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	-45	388	566
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	6 883	6 221	8 425
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	56	892	399
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	6 894	7 473	9 390
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont 2020 og Horisont 2020 og Horisont 2020)	10 127	5 615	15 099
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont 2020 og Horisont 2020 og Horisont 2020)	10 127	5 615	15 099
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	17 021	13 088	24 489

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstillere kravene i rundskriv F-07-13.

Inntektsførte gaver ¹⁾

Inntektsførte gaver	6 292	3 984	4 883
Sum inntektsførte gaver	6 292	3 984	4 883

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	57 558	51 035	65 557
---	---------------	---------------	---------------

*Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter**Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾*

Statlige etater	9 394	8 054	11 572
Kommunale og fylkeskommunale etater	854	716	1 018
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	6 241	5 454	8 197
Andre	0	0	0
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	16 488	14 225	20 786

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgsinntekter	4 142	1 538	2 971
Andre leieinntekter	2 549	2 501	2 575
Egenbetaling fra studenter /Åpne kurs NHHE	34 632	30 230	30 919
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	0	900	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	41 323	35 170	36 465

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	57 811	49 394	57 251
--	---------------	---------------	---------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter	3 960	3 353	1 324
Øvrige andre inntekter NHHE	4	1	0
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	3 964	3 354	1 324

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	55	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	55	0	0

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	553 145	514 387	542 406
----------------------------	----------------	----------------	----------------

Virksomhet: Norges Handelshøyskole**Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)***Beløp i 1000 kroner*

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonedirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den bundne driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2023	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0
Innskutt virksomhetskaper 31.08.2024	0

<i>Bunden opptjent virksomhetskaper:</i>	
Bunden opptjent virksomhetskaper pr. 31.12.2023	274
Kjøp av aksjer i perioden	0
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden opptjent virksomhetskaper 31.08.2024	274

Innskutt og bunden opptjent virksomhetskaper 31.08.2024	274
--	------------

<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2023	78 696
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper:	0
Overført fra periodens resultat	0
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskaper 31.08.2024	78 696

Sum virksomhetskaper 31.08.2024	78 970
--	---------------

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 31.08.2024	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2023	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Forskningstiltak institutter	29 690	0	30 938	-1 248
Drift institutter	714	0	0	714
Drift administrative enheter	3 738	0	0	3 738
Fagutvalg	137	0	0	137
Diverse prosjektrammede tiltak	3 266	0	0	3 266
Lønn fast ansatte	7 415	0	0	7 415
Andre oppgaver ¹⁾	946	0	0	946
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	45 906	0	30 938	14 967
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Andel mottatt bevilgning avsatt til oppgaver 3. tertial	23 959	0	0	23 959
Oppgave 2	0	0	0	0
Oppgave 3	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	23 959	0	0	23 959
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Ny inngang lager Servicebygg	195	0	250	-55
Toaletter kjeller i studentsone	184	0	250	-66
Støttesystem for hørselshemmede	-179	0	430	-609
Møterom og miljørom HR-avdeling	450	0	450	0
Reinvestering møbler/inventar	637	0	637	0
Støttesystem for fjernundervisning, NHHE	750	0	750	0
Helhetlig skiltplan NHH	1 000	0	1 000	0
Utskifting av kopi-/multifunksjonsmaskiner	-86	0	1 000	-1 086
Oppgradering av AV-utstyr i aud. D	1 300	0	1 300	0
Ombygging av rom BU03/BU13 SIR og veiledningstjenesten	1 275	0	5 100	-3 825
Reinvestering IT- og AV-utstyr	5 460	0	5 460	0
Rehabilitering Studentkantine	1 125	0	7 500	-6 375
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	12 111	0	24 127	-12 017
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Oppgradering av AV-utstyr i møterom	-313	0	0	-313
Oppgradering av AV-utstyr aud. F, G, H, I, J, K i	-110	0	0	-110
Sosial sone hagetak	-22	0	0	-22
Ombygging av rom D218-D221 og E342 i Nybygget	-99	0	0	-99
Oppgradering bedriftshytte	138	0	100	38
Tilpasning av frigitte arealer NHHS, rom BU43	-176	0	100	-276
Oppgradering av AV-infrastruktur auditorier A,B,C,D Max	-44	0	150	-194
Adangskontrollsystem - utbygging og erstatninger	64	0	150	-86
Oppgradering av AV-utstyr i Kollokvierom	281	0	281	0
Kabling/nettverk i deler av Servicebygget, Nybygget inkl. Jebsen senter og campus Oslo	216	0	300	-84
IT/AV-utstyr Biblioteket	300	0	300	0
AV- og utdanningssteknologiutstyr	339	0	350	-11
Backupsystem	373	0	400	-27
Nye kontorer i 7. og 9. etg. Høyblokken	-211	0	500	-711
Lounge/arbeidsareal studenter i Servicebygget	750	0	750	0
Ombygging landskapsareal i 2. etg. Servicebygg	1 191	0	950	241
Oppussing FFA/Biblioteket	158	0	1 000	-842
Oppgradering av AV-infrastruktur Jebsen senter	1 131	0	1 135	-4
Nettverkskomponenter	2 150	0	2 150	0
IT utstyr / brukerstyr til institutter, avdelinger og stipendiater	386	0	2 200	-1 814
Utskifting av gamle møbler NHH, arbeidsplassvurdering	2 850	0	3 100	-250
Servere til sentral infrastruktur - kapasitetsøkning	2 395	0	3 800	-1 405
Brannsikkerhet	4 325	0	4 468	-143
Ombygging auditorier i Nybygget til læringsrom	5 950	0	5 950	0
SUM påbegynte investeringsprosjekter	22 019	0	28 134	-6 116
<i>Andre formål</i>				
Andre formål ¹⁾	0	0	0	0
SUM andre formål	0	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	103 994	0	83 200	20 794
Andre departementer og finansieringskilder				
Overskudd NHHE - til disposisjon for enhetene	14 878	0	17 253	-2 375
Overskudd NHHE - til styrets disposisjon	25 896	0	25 896	0
Opptjent overskudd NHHE	-2 133	0	3 026	-5 160
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
Sum andre departementer og finansieringskilder	38 641	0	46 175	-7 534
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	142 634	0	129 375	13 259
Tilført fra annen virksomhetskapskapital				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				13 259

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts**Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:**

	Avsetning pr. 31.08.2024	Avsetning pr. 31.12.2023	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
Diverse prosjekter	414	56	357
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	414	56	357
Norges forskningsråd			
SFF: FAIR	-379	-2 438	2 059
Diverse prosjekter	7 143	7 294	-151
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	6 764	4 856	1 908
Regionale forskningsfond			
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	176	-210	386
Næringsliv og private bidragsytere	19 903	20 345	-443
Øvrige andre bidragsytere	1 179	1 170	9
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	12 797	13 350	-553
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0
Sum andre bidrag ²⁾	34 055	34 655	-601
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	34 055	34 655	-601
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	41 232	39 568	1 664
Gaver			
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål/giver ¹⁾	0	0	0
Sum gaver	0	0	0
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	41 232	39 568	1 664
Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer ⁴⁾	12 889	14 574	0

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)

	Forpliktelse pr. 31.08.2024	Forpliktelse pr. 31.12.2023	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål			
<i>Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD (bare i delårsregnskap)</i>	0	0	0
<i>Driftsoppgaver (spesifiser og legg til linjer)</i>	0	0	0
Sum tildelinger til driftsoppgaver	0	0	0
Investeringsformål			
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>	0	0	0
<i>Påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til linjer)</i>	0	0	0
Sum investeringsformål	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
<i>Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)</i>	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	0	0

1) Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen

2) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

3) Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13

4) Her vises summen av alle fordringer som er nettoført i note 15 del II

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning for 2024 (Hentes fra 31.08.2024 i kr blått hefte)	Avsetning pr. 31.08.2024	Avsetning pr. 31.08.2024 i pst.
Avsetninger til andre formål	639 465	69 864	11 %
Avsetninger til investeringer	639 465	34 129	5 %
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	639 465	103 994	16 %

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Mottatt forskuddsbetaling

Beløp i 1000 kroner

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.08.2024	31.12.2023
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	321	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	427	98
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	462	82
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	1 211	181

DEL II

<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>	31.08.2024	31.12.2023
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	4 578	15 873
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	1 807	272
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	13 006	598
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum mottatt forskuddsbetaling</i>	19 392	16 742

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Opplysningsnote - ikke en del av årsregnskapet som skal presenteres i del VI i årsrapporten

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett for 31.08.2024	Regnskap pr 31.08.2024	Avvik budsjett/ regnskap pr 31.08.2024	Regnskap pr 31.12.2023
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	418 273	433 758	-15 485	618 547
Inntekt fra gebyrer		0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	65 557	57 558	7 999	96 295
Salgs- og leieinntekter	57 252	57 811	-559	78 733
Andre driftsinntekter	1 324	4 019	-2 694	4 474
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>542 406</i>	<i>553 145</i>	<i>-10 739</i>	<i>798 049</i>
Driftskostnader				
Varekostnader	0	0	0	0
Lønn og sosiale kostnader	340 495	333 693	6 802	506 415
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	20 923	22 330	-1 407	31 579
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		0	0	0
Andre driftskostnader	203 229	183 480	19 749	269 254
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>564 647</i>	<i>539 504</i>	<i>25 144</i>	<i>807 248</i>
Driftsresultat	-22 242	13 641	-35 883	-9 199
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	118	-118	565
Finanskostnader	15	500	-485	716
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>-15</i>	<i>-382</i>	<i>367</i>	<i>-151</i>
Resultat av periodens aktiviteter	-22 257	13 259	-35 516	-9 351
Avregninger				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	-13 259	13 259	13 911
Tilført annen opptjent virksomhetskaptal	0	0	0	-4 561
<i>Sum avregninger</i>	<i>0</i>	<i>-13 259</i>	<i>13 259</i>	<i>9 351</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	0	0	0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Opplysningsnote - ikke en del av årsregnskapet som skal presenteres i del VI i årsrapporten

Utgiftsart/inntektsart	Regnskap	Regnskap	Regnskap	Budsjett
	31.12.2022	31.12.2023	31.08.2024	2024T2
1. Utgifter				
<i>Driftsutgifter</i>				
Lønnsutgifter	451 092	485 109	343 965	341 742
Varer og tjenester	236 426	294 114	229 683	204 852
Sum driftsutgifter	687 518	779 222	573 648	546 594
<i>Investeringsutgifter</i>				
Investeringer, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	50 975	46 858	14 882	28 960
Sum utgifter til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	50 975	46 858	14 882	28 960
<i>Overføringer fra virksomheten</i>				
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	0	0	0	0
Andre utbetalinger	0	0	0	0
Sum overføringer fra virksomheten	0	0	0	0
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Kjøp av aksjer og andeler	-139	0	0	0
Andre finansielle utgifter	25	36	-5	0
Sum finansielle aktiviteter	-114	36	-5	0
SUM UTGIFTER	738 379	826 117	588 525	575 553
2. Inntekter		Regnskap		Budsjett
	31.12.2022	31.12.2023	31.08.2024	2024T2
<i>Driftsinntekter</i>				
Inntekter fra salg av varer og tjenester	96 767	114 347	62 138	59 590
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	0
Refusjoner ¹⁾	0	0	0	0
Andre driftsinntekter	23 766	38 077	17 671	4 112
Sum driftsinntekter	120 534	152 424	79 808	63 701
<i>Inntekter fra investeringer</i>				
Salg av varige driftsmidler	-18	0	55	0
Sum investeringsinntekter	-18	0	55	0
<i>Overføringer til virksomheten</i>				
Inntekter fra statlige bevilgninger til drift	644 321	679 009	462 819	476 386
Innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre	0	0	0	0
Innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre	0	0	0	0
Andre innbetalinger	0	0	0	0
Sum overføringer til virksomheten	644 321	679 009	462 819	476 386
<i>Finansielle aktiviteter</i>				
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Andre finansielle innbetalinger (f.eks. innbet. av rente)	164	488	411	0
Sum finansielle aktiviteter	164	488	411	0
SUM INNTEKTER	765 001	831 920	543 094	540 087
3. Netto endring i kontantbeholdning (2-1)	26 622	5 804	-45 431	-35 466

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Opplysningsnote - ikke en del av årsregnskapet som skal presenteres i del VI i årsrapporten

Inntektstype	Regnskap 31.12.2022	Regnskap 31.12.2023	Regnskap 31.08.2024	Budsjett for 2024T2
Tildelinger til finansiering av statsoppdraget				
Bevilgninger fra fagdepartementet	583 299	633 826	426 310	426 310
Bevilgninger fra andre departement	0	0	0	0
Tildelinger fra andre statlige forvaltningsorganer	19 258	18 520	912	925
Tildelinger fra Norges forskningsråd	41 788	46 470	33 332	35 259
Sum tildelinger til statsoppdraget	644 345	698 815	460 554	462 494
Overføringer til virksomheten				
Overføringer fra fagdepartementet til tilskudd til andre	0	0	0	0
Overføringer fra andre departement til tilskudd til andre	0	0	0	0
Overføringer fra andre virksomheter til tilskudd til andre	0	0	0	0
Sum overføringer til virksomheten	0	0	0	0
Offentlige og private bidrag				
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner ¹⁾	-24	0	0	0
Bidrag fra private	12 470	0	0	9 390
Tildelinger fra internasjonale organisasjoner	4 297	11 048	10 127	15 099
Sum bidrag	16 742	11 048	10 127	24 489
Oppdragsinntekter m.v.				
Oppdrag fra statlige virksomheter	18 084	33 599	13 650	11 572
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	1 070	2 248	2 234	1 018
Oppdrag fra private	15 474	-1 646	18 785	8 197
Andre inntekter og tidsavgrensninger	69 286	87 856	37 744	32 317
Sum oppdragsinntekter m.v.	103 914	122 057	72 413	53 103
SUM INNTEKTER	765 001	831 920	543 094	540 087

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Opplysningsnote - ikke en del av årsregnskapet som skal presenteres i del VI i årsrapporten

Balansedag 31. desember Beløp i TNOK	Regnskap 31.12.2022	Regnskap 31.12.2023	Regnskap 31.08.2024	Endring 2023 til 2024
Kontanter og kontantekvivalenter				
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank	417 522	422 884	378 343	-44 541
Beholdning på andre bankkonti	8 948	9 389	8 499	-890
Andre kontantbeholdninger	0	0	0	0
Sum kontanter og kontantekvivalenter	426 470	432 273	386 842	-45 431
Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår :				
Feriepenger m.v.	39 422	42 636	28 098	-14 538
Skattetrekk og offentlige avgifter	42 591	49 985	44 921	-5 064
Gjeld til leverandører	36 556	50 186	8 215	-41 971
Gjeld til oppdragsgivere	53	12 972	8 725	-4 247
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer	0	0	0	0
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	28 543	19 391	29 899	10 508
Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår	147 165	175 171	119 858	-55 313
Avsetninger til dekning av planlagte tiltak i fremtidige budsjettår:				
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	4 781	4 856	6 764	1 908
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	24 672	28 134	22 019	-6 116
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	29 165	30 938	45 906	14 967
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål ¹⁾	44 719	24 127	36 069	11 942
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	44 547	46 175	38 641	-7 534
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	147 885	134 231	149 398	15 167
Andre avsetninger:				
Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål	45 451	34 712	34 468	-243
Fri virksomhetskapital	74 136	78 696	78 696	0
Sum andre avsetninger	119 586	113 408	113 165	-243
Langsiktig gjeld (netto)				
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	0	0	0
Annen langsiktig gjeld	11 834	9 463	4 421	-5 042
Sum langsiktig gjeld	11 834	9 463	4 421	-5 042
SUM NETTO GJELD OG FORPLIKTELSER	426 470	432 273	386 842	-45 431

Balanseoppstilling

Virksomhet: Norges Handelshøyskole

Opplysningsnote - ikke en del av årsregnskapet som skal presenteres i del VI i årsrapporten

Beløp i 1000 kroner

EIENDELER	31.08.2024	31.12.2023	31.12.2022
A. Anleggsmidler			
<i>I Immaterielle eiendeler</i>	2 903	1 677	662
<i>II Varige driftsmidler</i>	130 597	139 271	125 006
<i>III Finansielle anleggsmidler</i>	274	274	457
Sum anleggsmidler	133 773	141 221	126 125
B. Omløpsmidler			
<i>I Beholdninger av varer og driftsmateriell</i>	0	0	0
<i>II Fordringer</i>	40 243	45 355	23 255
<i>III Bankinnskudd, kontanter og lignende</i>	386 842	432 273	426 470
Sum omløpsmidler	427 085	477 628	449 725
Sum eiendeler drift	560 858	618 849	575 850
<i>IV Fordringer verørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	0	0	0
Sum eiendeler	560 858	618 849	575 850
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
<i>I Virksomhetskaper</i>	78 970	78 970	74 592
<i>II Avregninger</i>	142 634	129 375	143 103
<i>III Utsatt inntektsføring av bevilgninger</i>	133 500	140 948	125 669
Sum statens kapital	355 104	349 293	343 364
D. Gjeld			
<i>I Avsetning for langsiktige forpliktelser</i>	4 421	9 463	11834
<i>II Annen langsiktig gjeld</i>	0	0	0
<i>III Kortsiktig gjeld</i>	201 333	260 093	220 652
Sum gjeld	205 754	269 556	232 486
Sum statens kapital og gjeld drift	560 858	618 849	575 850
<i>IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>	0	0	0
Sum statens kapital og gjeld	560 858	618 849	575 850

Kommentarer til regnskapet 2. tertial 2024 – Norges Handelshøyskole

Bekreftelse på at regnskapet gir et dekkende bilde

Regnskapet for 2. tertial 2024 gir et dekkende bilde av virksomheten. Regnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og i samsvar med statlige regnskapsstandarder som gjelder for virksomheter underlagt Kunnskapsdepartementet. Regnskapet er presentert i samsvar med regnskapsmal fra Kunnskapsdepartementet.

Institusjonens økonomiske drift i perioden – vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap

Høyskolens budsjett for 2024 ble vedtatt med et underskudd på kr 61,7 mill., med finansiering fra akkumulert ubrukt bevilgning og overskuddsmidler fra NHH Executive (NHHE) fra tidligere år. Det er budsjettet med investeringer på kr 44,2 mill. og en økning i aktivitetsnivået i forhold til 2023. Antall faste stillinger på vitenskapelig og administrativ side er holdt på samme nivå som i 2023. Det er lagt inn en ambisjon om å øke eksternfinansiert aktivitet, og det er estimert at dette vil medføre en netto overføring av midler relatert til egenfinansierte årsverk og drift i forskningsprosjekter på om lag kr 20 mill.

Ved utgangen av 2. tertial er samlet positivt resultat kr 13,3 mill, med et positivt budsjettavvik på kr 35,5 mill.

Inntekt fra bevilgninger – positivt avvik kr 15,5 mill.

Det positive avviket skyldes lavere investeringstakt og noe høyere avskrivningskostnad enn budsjettet. Inntektsført bevilgning hittil i år er kr 433,8 mill. mot kr 410,6 mill. på samme tidspunkt i fjor.

Inntekt fra tilskudd og overføringer – negativt avvik kr 8 mill.

Avviket er i hovedsak knyttet til noe lavere inntektsføring i øvrig BOA enn budsjettet. Negativt avvik her veies opp av tilsvarende mindreforbruk i andre driftskostnader. Erfaringsmessig oppstår det vanskelig forutsigbare fluktuasjoner i forskningsaktiviteten, og det er derfor vanskelig å budsjettere og periodisere riktig. Sammenlignet med samme periode i fjor, er inntekten kr 10 mill. høyere i år. Inntektene innen etter- og videreutdanningsvirksomheten har hatt en god utvikling i de fleste programmene.

Lønnskostnader – ingen vesentlige avvik

Det er ingen vesentlige avvik ift budsjett. Lønnskostnadene har økt med kr 31,3 mill. i forhold til 2023. Dette tilsvarer en økning på 10,3% og kan i hovedsak relateres til økning i lønnsnivå samt at flere årsverk er besatt. I tillegg viser aktuarberegning fra SPK at pensjonskostnaden blir høyere enn budsjettet. Det avsettes nå 11,4% til pensjonskostnad mot 9,9% i 2023. Økningen i prosentsatsen har ført til en merkostnad på ca kr 4 mill. hittil i år.

Andre driftskostnader – positivt avvik kr 19,7 mill.

Innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet er det et samlet mindreforbruk på kr 12,4 mill. Ved årsslutt 2023 ble påløpte kostnader for pågående investeringsaktivitet avsatt på andre driftskostnader. Kostnaden er reversert på andre driftskostnader, og ved aktivering av investeringene ble disse ført som en inntektsreduksjon i bevilgningen, dette utgjør kr 5,2 mill. av det positive avviket. Utover dette er mindreforbruket knyttet til lavere kostnader enn budsjettet og spredt på ulike enheter ved høyskolen.

For øvrig BOA må man se avvik på personalkostnader og andre driftskostnader under ett. Det positive avviket

er ikke vesentlig og tilsvarer negativt inntektsavvik. Positivt avvik er i hovedsak knyttet til lavere kjøp av forskningstjenester i forbindelse med eksperimenter og spørreundersøkelser. Sammenlignet med 2023 er andre driftskostnader samlet sett kr 13 mill. høyere i år sammenlignet med i fjor. Økningen skyldes i all hovedsak økte avskrivninger, leie programvare og databaser, møte- og reisekostnader og generell prisstigning.

Øvrige avvik er ikke vesentlige.

Vurdering av den økonomiske situasjonen

Den økonomiske situasjonen vurderes som tilfredsstillende både på kort og lang sikt. Det forventes at kontantstrømmen i løpet av de nærmeste årene vil kunne få en noe svakere utvikling, blant annet som følge av utfasing av rekrutteringsstillinger og utfasing av ekstra studieplasser som ble tildelt under pandemien. Det er i tillegg en viss usikkerhet knyttet til hvordan ny finansieringsmodell vil påvirke fremtidige bevilgninger. Utfra estimat ser det ut til at høyskolen får en noe redusert bevilgning som følge av omleggingen. Det er derfor viktig å sørge for at faste kostnader ligger på et nivå som gjør at høyskolen kan tåle en viss endring i årlige bevilgninger uten at dette i for stor grad påvirker evnen til å kunne gjennomføre ønskede satsninger.

Utvikling i avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet

Ved utgangen av 2023 var ubrukt bevilgning kr 83,2 mill. og avsetning knyttet til overskudd generert ved NHHE kr 46,2 mill., til sammen kr 129,4 mill. Samlet avsetning ved utgangen 2. tertial 2024 er kr 142,6 mill., fordelt på kr 103,9 mill. i ubrukt bevilgning og kr 38,6 mill. i akkumulert overskudd generert ved NHHE.

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Bevilgning 2024	Avsetning pr. 31.08.2024 i kr	Avsetning pr. 30.04.2024 i pst.
Avsetninger til andre formål	639 465	70 692	11,1 %
Avsetninger til investeringer	639 465	33 302	5,2 %
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	639 465	103 994	11,8 %

Oppgjørspakken, note 15

Avsetningen har økt fra inngangen til 2024 og frem mot 2. tertial, økningen er lavere sammenlignet med samme periode i 2023. Årsaken til høye avsetninger knyttet til ubrukt bevilgning, kan delvis forklares med lavere aktivitet enn planlagt, i hovedsak knyttet til investerings- og forskningsaktivitet. I tillegg er det bokført en noe høyere inntekt enn påløpte kostnader per 2. tertial. Inntekten er periodisert flatt over året, mens det er høyere kostnadspådrag i 1. og 3. tertial. Vi vil se på hvordan sammenstillingen av inntekter og kostnader kan forbedres.

Høyskolen har ikke oppnådd *budsjetterte* mål, imidlertid har målene vært noe optimistisk budsjettert. De siste par årene har det vært en økning i eksternt finansiert virksomhet, både innen forskningsaktiviteten og salg- og oppdragsvirksomhet (NHHE). I 2024 utgjør eksterne inntekter nær 23% av samlede driftsinntekter, noe som er på samme nivå som i 2023. En høy andel eksterne inntekter innebærer en viss risiko, særlig for NHHE som er en konkurranseutsatt virksomhet. Det er derfor viktig for høyskolen å ha reserver til perioder med lavere tilfang av eksterne inntekter.

NHH lykkes godt i å tiltrekke seg høy kompetanse og eksterne forskningsmidler. Når det gjelder forskningsaktiviteten innenfor BFV, arbeides det videre med å øke denne, samtidig som avsetningene holdes på et forsvarlig nivå. Økt antall eksterntfinansierte prosjekter fører til flere ansatte og økt arealbehov. I tillegg har

NHH

studentene behov for mer areal knyttet til gruppeundervisning. Sak vedr. økt arealbehov ble lagt frem for styret før sommeren. Styret vedtok at høyskolens endrede arealbehov skal løses i eksisterende bygningsmasse ved hjelp av delekontor og andre tilpasninger. Dette vil kreve noe mer ombygging, men det er likevel et vesentlig rimeligere alternativ enn leie av eksternt areal. Ombyggingskostnadene er ikke inkludert i gjeldende investeringsplan. Ombyggingsbehovet vil bli kartlagt og inkludert i revidert investeringsplan som legges frem for styret i forbindelse med budsjett 2025. Gjeldende investeringsplan inneholder allerede flere tiltak enn avsetningen dekker. På sikt kan det bli behov for å benytte deler av virksomhetskapskapitalen for å finansiere investeringsbehovet. Det vurderes at avsetningene er på et forsvarlig nivå.

Gjennomførte og planlagte investeringer

Planlagte investeringer for 2024 er kr 44,2 mill. Investeringsbudsjettet pr 2. tertial er kr 29 mill., faktiske investeringer er kr 19 mill. Det positive avviket på kr 10 mill. er fordelt mellom både IT-anskaffelser og eiendom. Det er forventet et positivt avvik ved årsslutt for investeringer på grunn av forsinkelser i oppstart og utsettelse for noen tiltak. Samlet aktiverte investeringer per 2. tertial er kr 14,9 mill., derav ble kr 5,2 mill. kostnadsført i 2023.

Det bekreftes at NHHs revisor er Riksrevisjonen.

Bergen, 30.09.2024

Øystein Thøgersen
Rektor

Liv Åse Flo Wilhelmsen
Økonomisjef

STATSBUDSJETT 2025 - TILDELING TIL NHH OG STATUS BUDSJETTPROSESS 2025

Saksbehandler Liv Wilhelmsen
Arkivreferanse 24/07336-1

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	22.10.2024	54/24

Forslag til vedtak:

Styret tar redegjørelsen til etterretning.

Bakgrunn:

Om statsbudsjettet

Orientering om forslag til statsbudsjettet 2025 for universiteter og høyskoler er et foreløpig tildelingsbrev for 2025. Departementet fremlegger orienteringen samtidig med Prop. 1 S (2023-2024) for Kunnskapsdepartementet (KD). Orienteringen skal sammen med endelig tildelingsbrev danne grunnlag for styrets budsjettdisponeringer i 2025.

Etter at Stortinget har behandlet statsbudsjettet, stiller departementet bevilgningene til disposisjon for den enkelte underliggende virksomhet gjennom tildelingsbrev. Tildelingsbrevet er et av departementets sentrale styringsverktøy overfor underliggende virksomheter.

Som en oppfølging av tiltak i stortingsmeldingen om *Styring av statlige universiteter og høyskoler* har KD fra og med 2023 forenklet målstrukturen ved å styre på overordnede nasjonale sektormål. De overordnede og langsiktige mål videreføres i 2025:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
3. God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Institusjonsvise mål og styringsparametere for hver enkelt institusjon vil inngå i endelig tildelingsbrev.

I tillegg har departementet inngått utviklingsavtaler med hver av de statlige institusjonene som gjelder for perioden 2023-2026. Disse er en fast del av styringsdialogen for alle statlige institusjoner.

Rammefinansieringen innebærer at institusjonene selv kan se basismidler og resultatbasert uttelling under ett, og gir institusjonene et strategisk handlingsrom ved at de selv kan prioritere hvilke aktiviteter og områder de vil satse på for å nå sektor- og virksomhetsmålene.

Basisbevilgning

Basismidlene skal sikre stabil og langsiktig finansiering. Basistildelingen er satt sammen av midler til faglig profil og bredde i fagtilbud, husleiemidler, midler til drift og vedlikehold av bygningsmasse, midler til særskilte nasjonale oppgaver, øremerkede midler til rekrutteringsstillinger og studieplasser m.m.

Tabell 1 viser sammenhengen mellom basisbevilgning 2024 og foreslått basisbevilgning for 2025.

Budsjettforslag basistildeling 2025:	<i>tall i kr 1 000</i>
Basisbevilgning 2024	396 118
Nye studieplasser RNB 2020 (nedtrapping 70 plasser)	-7 622
Utfasing rekrutteringsstillinger RNB 2020	-4 218
Reduksjon (omfordeling)	-2 203
Studieavgift utenfor EØS	-1 724
Egenbetaling for gjentak av bestått eksamen	-1 227
Desentralisert og fleksibel utdanning	600
Prisjustering basisdel, 3,8%	15 144
Basisbevilgning 2025	394 868

Tabell 1: Forslag til statsbudsjett 2025, basisbevilgning 2025 for NHH

Resultatbaserte midler

Den resultatbaserte finansieringen er endret fra og med 2025. Antall indikatorer som gir uttelling for den resultatbaserte bevilgning er:

- Antall studiepoeng, måles i studiepoengenheter (60 studiepoeng pr. enhet)
- Doktorgradskandiater (antall)
- Fullføringsgrad (gjennomført studiet på normert tid)

I tildelingen for 2025 er den resultatbaserte bevilgningen beregnet ut fra endringen i resultatene på indikatorene fra 2022 til 2023. I langtidsbudsjettet 2025-2028, jfr. styresak 33/24, ble det redegjort for hvordan de ulike faktorene påvirker den resultatbaserte inntekten. Som estimert i langtidsbudsjettet, har høyskolen fått et trekk i den resultatbaserte finansieringen på kr 4,66 mill. Den negative effekten er imidlertid redusert som følge av en overgangsordning nytt finansieringssystem, der NHH har blitt kompensert kr 2,45 mill. Netto reduksjon som følge av endring i finansieringssystem for resultatbasert uttelling, er følgelig kr 2,212 mill.

Forslag til statsbudsjett 2025 for Norges Handelshøyskole

Tildelingen innenfor de ulike komponentene nevnt ovenfor gir en samlet budsjettildeling for 2025 på kr 645,3 mill., en økning på kr 5,8 mill. fra 2024.

Tabell 2 viser forholdet mellom samlet bevilgning 2024 og foreslått tildeling for 2025.

Budsjettforslag samlet bevilgning 2025	<i>tall i kr 1 000</i>
Bevilgning 2024	639 465
Prisjustering	24 448
Nye studieplasser RNB 2020 (nedtrapping 70 plasser)	-7 622
Utfasing rekrutteringsstillinger RNB 2020	-4 218
Reduksjon (omfordeling)	-2 203
Studieavgift utenfor EØS	-1 724
Egenbetaling for gjentak av bestått eksamen	-1 227
Desentralisert og fleksibel utdanning	600
Endret resultatbasert uttelling	-4 660
Overgangsordning nytt finansieringssystem	2 448
Budsjettforslag statsbudsjett 2025	645 307

Tabell 2: Forslag til statsbudsjett 2025, samlet bevilgning 2025 for NHH

Prisjustering

Budsjettet er styrket med kr 24,45 mill. til priskompensasjon. Forutsetningen som er lagt til grunn, er en samlet prisjustering på 3,8% fra 2024 til 2025.

Avslutning av nye studieplasser fra Studieløftet 2020

I revidert nasjonalbudsjettet for 2020 ble NHH tildelt 70 studieplasser med opptrapping over fire år i forbindelse med den høye arbeidsledigheten under covid-19 pandemien. Opptrappingen ble ikke videreført i 2023, men kullene som ble tatt opp i 2020-2022, får fullføre sine studieløp. Nedtrapping av disse plassene startet fra og med 2024. I 2025 er reduksjon i bevilgningen på kr 7,6 mill.

Utfasing rekrutteringsstillinger RNB 2020

I forbindelse med Utdanningsløftet 2020 ble det opprettet midlertidige rekrutteringsstillinger. NHH ble tilført 4 stillinger i 2020, og nedtrekket i 2024 var kr 2 mill. Det var ventet at nedtrekket for resterende stillinger ble fordelt over 2025 og 2026, men hele beløpet på kr 4,2 mill. ble trukket ned i 2025.

Reduksjon (omfordeling)

Dette nedtrekket i rammen er for å frigjøre midler til omprioriteringer innenfor det samlede budsjettforslaget fra regjeringen. Reduksjonen er som utgangspunkt fordelt pro rata. Det er gjort noen justeringer slik at de institusjonene som har mange søkere, en stor del studenter i helse-, lærer- og MNT-fag, høye EU-inntekter og høy tilslagsrate på søknader til Forskningsrådet får en mindre reduksjon.

Studieavgift utenfor EØS

Regjeringen har pålagt institusjonene å kreve minst kostnadsdekkende studieavgift fra studenter utenfor EØS/Sveits fra og med høstsemesteret 2023. Nedtrekket i bevilgningen tilsvarer det man forventer at den enkelte institusjon skal kreve inn i studieavgift. Dette trekket er siste halvårseffekt og for NHH medfører dette et nedtrekk på kr 1,7 mill.

Egenbetaling for gjentak av bestått eksamen

Høyskolen er trukket kr 1,2 mill. som følge av at institusjonene kan ta egenbetaling for gjentak av beståtte eksamener. Institusjonene skal selv fastsette nivået på egenbetalingen, avgrenset til merkostnaden ved gjentak.

Desentralisert og fleksibel utdanning

Dette er en økning i bevilgningen for å styrke det desentrale og fleksible tilbudet. Midlene er fordelt til dels ut fra i hvilken grad de faste campusene kan styrke tilbudet i regioner med dårligere tilgang til høyere utdanning, og til dels ut fra omfanget av desentralisert undervisning. Høyskolen er styrket med kr 0,6 mill. knyttet til dette.

Endret resultatbasert uttelling og overgangsordning nytt finansieringssystem

Sammenlignet med tildeling for 2024 er nedtrekket kr 2,12 mill., ref. punkt ovenfor om resultatbasert finansiering.

Sammenheng mellom prisvekst og realnedgang i bevilgningen for 2025

I forslag til statsbudsjett 2025 er realnedgangen i bevilgningen for høyskolen beregnet til kr 18,6 mill., se tabell 3.

Budsjettforslag samlet 2025:

<i>tall i 1000 kr</i>	2024	2023	Sum økning	<i>Herav prisøkning</i>	<i>Herav realnedgang</i>
Basisbevilgning	394 868	396 118	-1 250	15 144	-16 394
Resultatbasert tildeling	250 440	243 348	7 092	9 304	-2 212
Sum forslag til statsbudsjett 2025	645 307	639 466	5 842	24 448	-18 606

Tabell 3: Forslag til statsbudsjett 2025, sammensetning mellom prisøkning og realnedgang for NHH.

Oppsummert ser vi en realnedgang i bevilgningen i tråd med det som var estimert i langtidsbudsjettet 2025 - 2028 som ble presentert for styret før sommeren.

Lenke til mer informasjon om statsbudsjett 2025:

[Orientering om forslag til statsbudsjettet 2025 for universitet og høyskular](#)

Status budsjettprosess 2025

Styret får en orientering om status for budsjettprosessen for budsjett 2025 i møtet. Budsjett for 2025 behandles i styremøtet den 16. desember.

ÅRSRAPPORT FRA LÆRINGSMILJØUTVALGET FOR STUDIEÅRET 2023-2024

Saksbehandler Brigte Vaage
Arkivreferanse 24/07321-1

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
22.10.2024

Utvalgsnr
55/24

Forslag til vedtak:

Styret tar årsrapporten 2023-2024 fra Læringsmiljøutvalget til orientering

Bakgrunn:

Læringsmiljøutvalget (LMU) er et lovpålagt utvalg. Styret ved NHH har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø og for at læringsmiljøet er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd.

Ved NHH består LMU av åtte medlemmer, hvorav fire er representanter fra studentene, og fire er representanter fra ansatte. LMU velger selv sin leder hvert år, vekselvis blant ansattes og studentenes representanter. Nestleder vil bli valgt blant den gruppen som ikke har ledervervet.

LMU støtter opp under og gir økonomisk støtte til tiltak som bidrar til et godt læringsmiljø ved NHH.

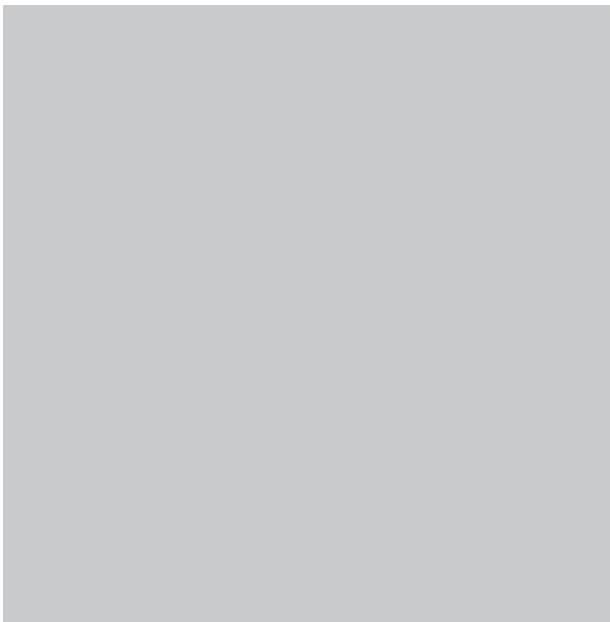
Se vedlagt årsrapport for oversikt over aktiviteten i LMU i perioden 2023-2024.

Vedlegg:

Årsrapporten 2023-2024 fra Læringsmiljøutvalget (LMU)

Sak 55/24 Vedlegg

Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget 2023-2024

NHH

[INNHold]

1. UTVALGETS RETNINGSLINJER OG SAMMENSETTING	1
2. MØTEVIRKSOMHET OG SAKER	2
2.1.1 Studiestart	2
2.1.2 Fysisk læringsmiljø	2
2.1.3 Universell utforming av digitale flater	3
2.1.4 Universell utforming av auditorium.....	3
2.1.5 Inntakskvalitet og mangfold	4
2.1.6 Studiebarometeret	4
2.1.7 Studentenes 20 spørsmål	5
2.1.8 Inkluderende studentmiljø	5
3. ØKONOMISK STØTTE FRA LMU	6
4. LÆRINGSMILJØPRISEN	6
5. FREMOVER	6
6. VEDLEGG:	6

Utvalgets retningslinjer og sammensetting

1. UTVALGETS RETNINGSLINJER OG SAMMENSETTING

Læringsmiljøutvalget (LMU) er et lovpålagt utvalg, jf. universitets- og høyskoleloven (uhl.) § 4 - 3. Styret ved NHH har det overordnede ansvaret for at læringsmiljøet er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd, jf. uhl. § 4 - 3 (1).

LMUs funksjon og oppgaver er beskrevet i uhl. § 4 -3 f, og er ytterligere beskrevet i Handlingsplan for LMU, vedtatt høsten 2022 (vedlegg 1). Merk at det med virkning fra 1. august 2024 kom en ny universitets- og høyskolelov. Henvisningene over er til tidligere lov, som gjaldt i studieåret 2023/24.

Ved NHH består LMU av åtte medlemmer, hvorav fire er representanter fra studentene, og fire er representanter fra ansatte. LMU velger selv sin leder hvert år, vekselvis blant ansattes og studentenes representanter.

LMU har i studieåret 2023-2024 hatt følgende sammensetting:

Høst 2023
Studentrepresentanter
Anders Fosse Hereide Ibeline Winther-Leversen Mah Noor Munir Kristian Hope
Ansatte
Stig Tenold Torill Hatlebrekke Husebø Inger Dagestad Trond Vegard Johannessen

Vår 2024
Studentrepresentanter
Håvard Fagerholt Sivert Sundre Abrahamsen Ibeline Winther-Leversen Henrik Stenberg
Ansatte
Stig Tenold Torill Hatlebrekke Husebø Inger Dagestad Trond Vegard Johannessen

LMU har i perioden hatt to faste observatører, Karsten Olav Aarestrup, Studentombud på NHH/UiB, og Ingvild Skjold Torkildsen, representant fra Sammen.

Anders Foss Hereide, fagpolitisk ansvarlig for NHHS, ledet utvalget høsten 2023 og prorektor for utdanning, Stig Tenold, hadde ledervervet våren 2024.

Utvalgets sekretær er Brigte Ove Vaage i Seksjon for utdanningskvalitet.

2. MØTEVIRKSOMHET OG SAKER

I løpet av studieåret 2023/2024 har utvalget hatt seks møter. I det følgende trekkes de viktigste enkeltsakene frem.

2.1.1 Studiestart

Studiestarten er studentenes første introduksjon til NHH. En vellykket studiestart kan hjelpe nye studenter med å føle seg velkomne, aksepterte og en del av det større fellesskapet, noe som kan bidra til å øke deres engasjement og tilfredshet med studiene. LMU anser studiestarten som en viktig formativ periode, som er strategisk viktig for læringsmiljøet.

Studiestarten blir normalt presentert og diskutert to ganger i løpet av studieåret: Om våren i form av en prosjektplan og om høsten i form av en sluttrapport. Sluttrapporten for 2023 viste at det var noen områder en burde sette søkelys på frem mot studiestart 2024; For mange alkoholrelaterte aktiviteter (i kveldsprogrammet) og at dagprogrammet var for «tettpakket». For mye fokus på alkohol i studiestarten er ikke et nytt tema, og til tross for at det har vært fremgang, er det fremdeles noe deltakerne selv problematiserer i evalueringen etter studiestart.

Tilbakemeldingene fra LMU ble formidlet til prosjektgruppen for studiestart 2024.

Prosjektplanen for studiestart 2024 ble presentert i det andre møtet våren 24 og tilbakemeldingene fra LMU var vektlagt. Prosjektplanen adresserte både størrelsen på dagprogrammet og fokuserte videre på å endre kulturen rundt alkohol. Det ble presentert flere og større alkoholfrie arrangementer og de ansvarlige la vekt på at de arbeider med å etablere en kultur for at «det er ok å være edru» i NHHS sitt kveldsprogram.

LMU vil følge opp studiestarten videre utover høsten 2024

2.1.2 Fysisk læringsmiljø

Arbeidet med campusutvikling i et langtidsperspektiv blir jevnlig presentert til LMU av prosjektleder Eivind Drange. Drange tar i sammenheng med presentasjon av campusutvikling også opp aktuelle tiltak innenfor bygg og drift. Saker innen bygg og drift som ble diskutert i LMU:

- Mulig langtidsleie av et kombinert undervisnings- og kontorbygg. Bygget må være godt egnet for både arbeidsplasser og studentaktiviteter og vil ta over for dagens studentarbeidsplasser på Bontelabo.
- Orientering om mulig nytt NHH-bygg. Et slikt bygg er forbundet med utviklingen av bybanen og valg av vei, trase og holdeplass.

Møtevirksomhet og saker

- Den nåværende studentkantin i Servicebygget skal ombygges sommeren 2024, og stå klar høsten 2024. Hensikten er å få et mer fleksibelt lokale. Sonedeling skal gi rom for både kantinefunksjon og lesefunksjon.
- «Buen» i biblioteket vil bli reetablert etter ønske fra studentene. Når den er tilbake vil arbeidsplassene i biblioteket være omtrent som før oppussing.
- Den gamle personalkantin er også under vurdering, men er på planleggingsstadiet.

LMU oppfordret eiendomsavdelingen til å ha jevnlige samtaler med driftsansvarlig i NHHS, slik at både studenter og NHH kan få en felles forståelse av ønsker, behov og muligheter i forbindelse med endringer i studentarealer.

LMU påpeker at den tette kontakten med Eiendomsavdelingen er viktig for raskt å kunne adressere eventuelle problemer i det fysiske læringsmiljøet. Det ble i studieåret 23/24 ikke behandlet klager på det fysiske læringsmiljøet i LMU.

2.1.3 Universell utforming av digitale flater

I tredje møte høsten 2023 inviterte LMU NHHs ansvarlige for Canvas for å orientere om hvordan man jobber med universell utforming i Canvas. Bakgrunnen for invitasjonen er ny lov om universell utforming av IKT som var gjeldende fra februar 2023. Presentasjonen rettet seg primært mot canvas påbygningen «Anthology ally», som hjelper Canvas-brukere å sjekke innhold som blir publisert opp mot kravet til universell utforming. LMU ser at Canvas er den viktigste kanalen for digital publisering og ber om fortsatt fokus på utvikling rundt universell utforming.

2.1.4 Universell utforming av auditorium

I tråd med LMUs mål om å være et forum for diskusjon og kunnskapsdeling, inviterte LMU en student med funksjonsnedsetting til det andre LMU-møtet høsten 2023. Studenten har siden hun startet på NHH satt fokus på ulike aspekter av studentlivet, både generelt og mer spesifikt som en representant for studenter med behov for tilpasning.

Studenten fremhevet flere utfordringer hun møter på NHH, inkludert plassering i auditoriet, plassering av audiovisuelt utstyr, og gruppeundervisning. Hun påpekte at personer som er avhengige av rullestol eller som har begrensede bevegelsesmuligheter, ofte må sitte på første rad i auditoriene, noe som kan begrense mulighetene for interaksjon med medstudenter. I tillegg nevnte hun at praksisen med å be studentene om å danne gruppe for ulike oppgaver kan være utfordrende for de som ikke har et etablert nettverk, de som sliter med sosial angst, eller de som av andre grunner finner direkte kontakt vanskelig.

Slike diskusjoner i LMU er avgjørende for å belyse og håndtere utfordringene som studenter med spesielle behov møter. Selv om undervisningslokalene på NHH er universelt utformet, kan det fortsatt være andre, mindre åpenbare hindringer som må adresseres.

2.1.5 Inntakskvalitet og mangfold

Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt var invitert til LMU for å orientere om hvordan man jobber strategisk med kommunikasjon ut mot samfunnet og innenfor institusjonen for å synliggjøre mangfold og integrasjon. Katrine Ask presenterte kommunikasjonsavdelingens arbeid for å nå delmål 1 under hovedmål utdanning i NHHs strategi; Inntakskvalitet og mangfold.

Målet er å snu oppfatningen av NHHs og studentmiljøet på NHH som «lukket» til «åpent».

De viktigste ressursene for å nå målet er å bruke sosiale medier og studentambassadører.

Studentambassadørene er NHHs representanter på messer og skolebesøk. Ambassadørene skriver også blogge, om hverdagen på NHH og studentmiljøet, som blir publisert i sosiale media. Ambassadørene har en viktig funksjon og det er planer om å styrke arbeidet ved å engasjere flere internasjonale ambassadører og ha mer fokus på ph.d.-ambassadører. Gjennom ambassadørene sitt arbeid og i sosiale medier prøver en å vise at NHH og NHHs faktisk er rikt på mangfold og at en jobber med tiltak for å åpne studiemiljøet.

2.1.6 Studiebarometeret

Studiebarometeret er en årlig statusrapport for høyere utdanning og LMU ber hvert år prorektor for utdanning om å presentere resultatene med fokus på læringsmiljø.

Resultatene for 2023 er generelt gode og bedre enn i 2022. NHH ligger på delt åttendeplass over de mest fornøyde studentene i landet, og om en ser bort fra mindre spesialstudium innen kreative og praktiske fag, så er NHH på førsteplass. NHH scorer generelt bedre i 2023 enn i 2022, men også landsgjennomsnittet har økt fra 2022 til 2023.

Siden 2022 har NHH gått frem i kategoriene organisering av studieprogrammet og faglig og sosialt læringsmiljø. I organisering av studieprogrammet ligger vi først av sammenlignbare institusjoner.

Vi ligger på topp også i faglig og sosialt læringsmiljø blant studenter, men i faglig og sosialt læringsmiljø mellom studenter og faglig ansatte ligger vi på 13. plass av 17 sammenlignbare institusjoner. I 2022 var vi på sisteplass i denne kategorien. NHH har gått frem 0,4 poeng som er positivt, men det er mer å hente.

NHH går også frem i kategoriene faglig læringsmiljø og sosialt læringsmiljø blant studenter og ligger på første og andre plass av sammenlignbare institusjoner.

NHH scorer som vanlig høyt på tilknytting til arbeidslivet og går opp 0,3 poeng siden 2022- Høyskolen ligger med god margin på førsteplass av sammenlignbare institusjoner.

Noe av problemstillingen med lav score i faglig og sosialt læringsmiljø mellom studenter og faglig ansatte kan forklares gjennom størrelsen på programmene. NHH har noen av de største programmene i norsk utdanningssektor. Både LMU og Utdanningsutvalget bruker tilbakemeldingene som gis gjennom Studiebarometeret aktivt, og «problemområdene» er adressert i handlingsplanen for BØA som eget fokusområde og vil gjennom ulike tiltak forhåpentligvis over tid gi en bedre kontaktflate mellom studenter og faglig ansatte.

2.1.7 Studentenes 20 spørsmål

Studentutvalget ved NHH (SUN) gjennomførte i mars *Studentenes 20 spørsmål*. Undersøkelsen tok for seg diverse tema som angår studentlivet ved NHH, herunder læringsmiljøet. Det kom inn 300 svar, og respondentene fordeler seg ganske likt på kjønn og program. Spørsmålene er varierte, men strukturert i seks kategorier: undervisningstilbud, eksamen, campus, NHH, psykososialt miljø og NHHS. Undersøkelsen ble gjennomført på både norsk og engelsk. Sigrid Jakhelln Kjølita presenterer undersøkelsen på vegne av SUN. Viktige funn i undersøkelsen som ble fremhevet i presentasjonen inkluderer følgende:

- 67% av respondentene er enig, eller svært enig i at forelesninger bør filmes.
- 56% av respondentene er enig, eller svært enig i at det er for få tilgjengelige gruppearbeidsplasser.
- 31% av respondentene (ca. 100 studenter) har svart at de ikke opplever at det er rom for å skille seg ut på NHH.
- Studentene er positive til det nye bachelorprogrammet BEDS.
- AI/KI er mye brukt av NHH studenter.

LMU bruker undersøkelsen, sammen med Studiebarometeret, til å identifisere utfordringer i læringsmiljøet på NHH.

2.1.8 Inkluderende studentmiljø

Stella Angove fra NHHs Karrieresenter ba om å få delta i LMU for å presentere funn fra samtaler hun og andre på karrieresenteret har hatt med studenter, der skillet mellom «intern» og «ekstern» student har blitt poengtert. I samtaler med studie- og karriereveiledere kommer det frem at noen studenter føler på et utenforskap etter at de har startet på en master på NHH. Ett poeng i den forbindelse er at en i «arbeidsspråket» på NHH bruker begrepene «intern» og «ekstern» for å skille studenter med ulik bachelorbakgrunn.

Nestleder i LMU, Sivert Abrahamsen, hadde invitert en masterstudent for å snakke om opplevelsen av å komme til NHH etter å ha tatt bachelor ved en annen institusjon, og det var også mottatt skriftlige innspill om problemstillingen.

Ett innspill fra studentene med bachelor fra andre læresteder, var at ryktene om ekskludering, som de hørte i forkant av at de startet på NHH, var verre enn opplevelsen etter ankomst.

I diskusjonen etter presentasjonene var LMU enige i at studenter på NHH er «våre» studenter uansett om de har sin bakgrunn fra NHH eller ikke, og at begrepet «ekstern» derfor er uheldig. Det vil alltid være en forskjell på studentgrupper som har tilbrakt tre år sammen og de som kommer som ferske studenter, men en må jobbe for mest mulig integrering. Både NHH og NHHS må jobbe for å bygge kultur for inkludering i alle ledd og unngå bruk av ord som kan virke ekskluderende. Det kan oppleves som spesielt problematisk når NHH i sin kommunikasjon refererer til grupper av egne studenter som «eksterne».

3. ØKONOMISK STØTTE FRA LMU

LMU har begrensede finansielle ressurser, men blir brukt som en søkerinstans for generelle studenttiltak som ikke har en fast budsjettpost. Disse har vært brukt til å støtte aktiviteter som gir et bedre faglig eller sosialt læringsmiljø. For studieåret 2023/24 har en godkjent støtte til:

- **Avbrekk.** Psykososialt tiltak i eksamensperioden med tilbud om terapihund, fjelltur, oppmuntring og servering av forfriskninger.
- **Studiestart.** Støtte til generelle tiltak for studenter i førstekullsuken både vår og høst.
- **Pride.** Støtte til å markere Pride på campus i juni.
- **Bergen Challenge:** Idrettsarrangement på tvers av institusjoner, som har en omfattende kampanje på campus med markering av psykisk og fysisk helse.

4. LÆRINGSMILJØPRISEN

For studieåret 2023/-24 kom det inn 15 forslag til kandidater og læringsmiljøprisen ble delt ut til NHHIs undergruppe Stafettkomiteen.

Stafettkomiteen tildeles prisen for å være et viktig sosialt tilbud til alle studenter ved NHH. Over lang tid har Stafettkomiteen skapt en åpen arena for å trene sammen, og ikke minst bli kjent med nye venner. Gruppen har vist vei for andre i NHHs ved å ha et åpent lavterskeltilbud til studentene, og ved å også gå aktivt inn for å integrere utvekslingsstudenter i aktivitetene.

5. FREMOVER

LMU vil kalle inn programlederne for BØA, BEDS og MØA for å presentere handlingsplanene for programmene og adressere i hvilken grad en har fokus på problemområder i studiebarometeret, SHoT og andre undersøkelser/evalueringer.

LMU vil følge opp arbeidet med studiestart.

LMU vil utøve sin kontrollfunksjon og samle inn informasjon fra relevante aktører som normalt.

6. VEDLEGG:

1. [Handlingsplanen for LMU](#) (weblenke til PDF versjon)

HANDLINGSPLAN FOR BÆREKRAFTIG DRIFT AV NHH

Saksbehandler Trude Gudmundset
Arkivreferanse 20/03340-7

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	22.10.2024	56/24

Forslag til vedtak:

Styret vedtar forslag til «Handlingsplan for bærekraftig drift av NHH» med eventuelle endringer som kom frem i møtet.

Bakgrunn:

Satsing på bærekraft i alle ledd av NHHs virksomhet er et viktig fundament for NHHs strategi 2022-2025. Når det gjelder høyskolens satsing på mer bærekraftig drift fremgår det at:

NHHs virksomhet skal understøtte målet om bærekraftig verdiskapning, og NHH skal ha en bevisst holdning til ansvarlig drift og forvaltning for å redusere sitt klimaavtrykk. NHHs bærekraftsarbeid skal vektlegge tiltak som er målrettede og forholdsmessige. (NHHs strategi 2022-2025, s. 12.)

En intensivering av satsingen innenfor området har medført et behov for en omarbeiding av tidligere handlingsplan for bærekraftig drift som ble utarbeidet i 2021 i forbindelse med første gangs sertifisering som Miljøfyrtårn.

Grunnlagsdokumentet for arbeidet med en «Handlingsplan for bærekraftig drift av NHH» ble forelagt NHHs styre i 16.12.2021, sak 79/21. I dette dokumentet ble følgende prinsipper for det videre arbeidet med en oppdatert handlingsplan presisert:

- Klarhet i sammenheng
- Treffsikkert
- Vesentlig betydning
- Forholdsmessighet (rimelig forhold mellom mål og midler/tiltak)

NHH ble uten avvik resertifisert som Miljøfyrtårn for tre nye år 10.11.2023. Hovedfunnene fra resertifiseringen, prinsipper for utarbeidelse av revidert handlingsplan samt skissering av prioriterte tiltak har blitt presentert ved flere anledninger i aktuelle fora, herunder i faglig ledergruppe (FLG) den 28.08.2023, arbeidsmiljøutvalget (AMU) den 23.11.2023 og den 13.09.2024 samt i høyskolens «Town Hall Meeting» den 08.11.2023.

Innspill som har fremkommet underveis i prosessen, er inkorporert i dokumentet så langt det har vært mulig.

Vedlagte handlingsplan illustrerer hvilke områder av driften som har størst potensiale for reduksjon i høyskolen klima-avtrykk, og dette vil danne utgangspunktet for ytterligere tiltaksplaner innen satsingsområdene som er diskutert i dokumentet.

Som det fremgår, er det særlig omfanget av flyreiser som krever oppfølging og tiltak, jf. at antall flyreiser pr. 2023 klart overstiger nivået fra før pandemien. Samtidig må tiltakene være forholdsmessige, jf. de legitime reisebehovene som følger av NHHs kjernevirksomhet. Dette omfatter reiser knyttet til eksempelvis vår deltagelse i de internasjonale alliansene CEMS og ENGAGE.EU, studentutveksling i tråd med myndighetenes ambisjoner og internasjonalt forskningssamarbeid. På denne bakgrunn inviteres styret til å diskutere de foreslåtte målformuleringene knyttet til flyreiser, jf. side 11 i den vedlagte handlingsplanen:

- 18% reduksjon i ansattes flyreiser v/utgangen av 2026
- Ytterligere 10% reduksjon innen utgangen av 2030

I handlingsplanen diskuteres også horisonten for klimanøytralitet i driften av NHH (s. 15), og forslaget er at denne settes til 2040. Styret inviteres til å diskutere dette forslaget og det tilhørende premisset om at det pr. i dag ikke fremstår som relevant å benytte NHHs bevilgning til å kjøpe klimakvoter i dagens kvotemarked.

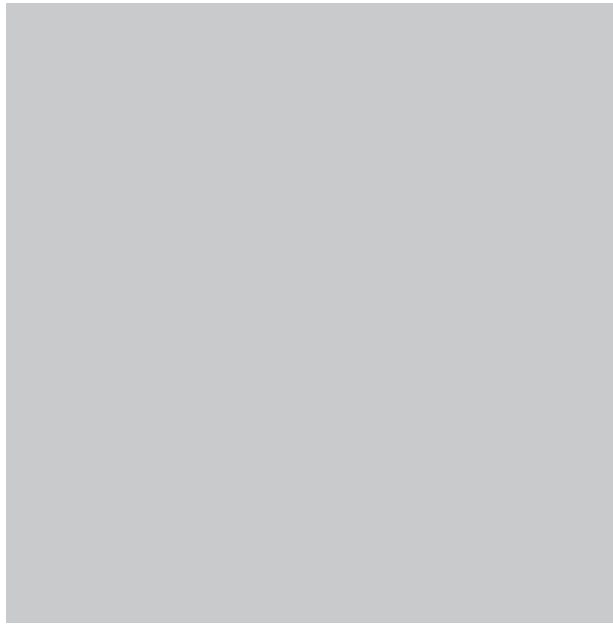
Vedlegg: Handlingsplan for bærekraftig drift av NHH

Handlingsplan

FOR BÆREKRAFTIG DRIFT AV NHH

22.10.2024

NHH

Bærekraftig drift av NHH

1. INTRODUKSJON	3
1.1 Bærekraftsperspektivet i NHHs strategi	3
1.2 Bærekraftsperspektivet i kjerneaktivitetene.....	4
1.3 Bærekraftig drift.....	5
2. MILJØFYRTÅRNORDNINGEN	6
3. PRINSIPPER FOR ARBEIDET MOT MER BÆREKRAFTIG DRIFT	8
4. DET VIDERE ARBEIDET - HANDLINGSPLAN	8
4.1 Reiser.....	9
4.2 Energi.....	11
4.3 Avfall	12
4.4 Innkjøp	14
4.5 Mot klimanøytralitet i driften av NHH.....	15

1. INTRODUKSJON

Målsetningen med dette dokumentet er i) å gjøre rede for arbeidet mot en mer bærekraftig drift av NHH og NHHs ulike aktiviteter, ii) å presentere miljøfyrtårnordningen og status for NHHs klimafotavtrykk samt iii) å presentere en konkretisert handlingsplan for det driftsmessige bærekraftsarbeidet fremover.

Innledningsvis tas det utgangspunkt i hvordan NHHs strategi reiser ambisiøse mål for sine bidrag til bærekraftig verdiskapning i samfunnet – og til mer bærekraftig drift av egen organisasjon og egne aktiviteter. Innledningen gir også en kortfattet redegjørelse for hvordan bærekraftsperspektivet i kjerneaktivitetene (forskning, utdanning, formidling og samfunnskontakt) komplementeres av et intensivt arbeid mot mer bærekraftig drift.

Videre presenteres miljøfyrtårnordningen og oppdaterte beregninger av NHHs klimafotavtrykk i avsnitt 2, mens avsnitt 3 gir en kortfattet redegjørelse for prinsippene for arbeidet med bærekraftig drift som skal influere på prioriteringene i dette arbeidet. Avsnitt 4 gir detaljerte betraktninger og handlingsplaner for de ulike delene av arbeidet med bærekraftig drift – detaljert for henholdsvis reiser, energi, avfall og innkjøp.

1.1 Bærekraftsperspektivet i NHHs strategi

NHHs strategi 2022-2025 bygger på en *mission* formulert som «Sammen for bærekraftig verdiskapning». Dette presiseres videre på følgende måte:

På NHH skal bærekraftsutfordringene adresseres i vår forskning og formidling, gjennomsyre våre studieprogram og etterleves i driften av vår virksomhet.

Bærekraftig utvikling kan defineres som en utviklingsbane som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner får dekket sine behov. Bærekraft har således tre gjensidig avhengig komponenter: Klima og naturressurser, sosiale forhold og økonomi. Bredden i bærekraftsbegrepet illustreres og detaljeres gjennom FNs 17 globale bærekraftsmål. ... NHHs kjerneaktiviteter skal favne et bredt spekter av teamene som spennes ut av de 17 bærekraftsmålene.

NHHs strategi 2022-2025, s. 3.

Den strategiske vektleggingen av bærekraftig verdiskapning gjenspeiles også i skolens internasjonale samarbeid. *CEMS* sin visjon er å utdanne ansvarlige ledere som kan bidra til et mer åpent, inkluderende og bærekraftig samfunn. *ENGAGE.EU* legger vekt på aktivt samfunnsengasjement, og gjennom kunnskap og internasjonalt samarbeid skal alliansen gjøre nye generasjoner i stand til å håndtere viktige samfunnsutfordringer slik som bærekraft. *PRME* er en FN plattform med formål om å fremme bærekraftsprofilen til utdanningsinstitusjoner verden over.

I strategiens omtale av NHHs drift heter det videre at:

NHHs virksomhet skal understøtte målet om bærekraftig verdiskapning, og NHH skal ha en bevisst holdning til ansvarlig drift- og forvaltning for å redusere sitt klimaavtrykk. NHHs

bærekraftsarbeid skal vektlegge tiltak som er målrettede og forholdsmessige. (NHHs strategi 2022-2025, s. 12.)

Det foreligger også et eksplisitt krav fra regjeringen om at NHH skal bidra også på dette området. Dette er eksempelvis tydeliggjort i tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet for 2024:

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Norges Handelshøyskole skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.¹

1.2 Bærekraftsperspektivet i kjerneaktivitetene

På utdanningssiden inngår bærekraftsrelaterte problemstillinger og tema i en rekke av emnene som tilbys i NHHs utdanningsprogrammer, og de er integrert i mange av de tradisjonelle økonomi-emnene. I tillegg til obligatoriske emner, tilbyr NHH en godt utbygd, og stadig voksende, portefølje av spesialiserte bærekraftsemner. Det arbeides kontinuerlig med bærekrafttilbudet og synliggjøringen av dette både i eksisterende emner og nye initiativ i egen regi og i internasjonalt samarbeid, og bærekraft inngår nå i læringsutbytte-beskrivelsene for alle de ulike studieprogrammene. For å sikre at bærekraft er tilstrekkelig representert i alle studieprogram, brukes nå *Assurance of Learning (AoL)*-prosessen knyttet til AACSB-akkrediteringen.

NHHs portefølje innen etter- og videreutdanning har også fått en innretning mot bærekraftsrelaterte problemstillinger. Tilbudet innen sirkulær økonomi er svært populært, samtidig som nye tilbud innen bærekraftig finans og lignende vokser frem.

NHH har i samarbeid med flere europeiske handelshøyskoler utviklet nettkurset *Business Models for Sustainability* i en såkalt MOOC. Den ble lansert i 2022, og er gratis og tilgjengelig for alle interesserte.

NHHs forskning bidrar til en bærekraftig samfunnsutvikling og løsning av samfunnsutfordringer. Dette synliggjøres bl.a. gjennom NHHs arbeid med *impact cases*: NHHs kunnskapsbidrag fremmer effektive og bærekraftige bedrifter og samfunnsinstitusjoner, velfungerende markeder, gode fordelingsmekanismer og innspill til politikktutforming. NHHs forskning bidrar således både direkte og indirekte til bærekraftig verdiskaping.

Forskningen dekker samfunnsvitenskapelige aspekter knyttet til hele spekteret av FNs bærekraftsmål. En stor del av forskningen ved NHHs forskningscentre og i forskningspublikasjoner er eksempelvis sentrert rundt bidrag knyttet til følgende bærekraftsmål: - *God helse og livskvalitet* (3); - *Likestilling mellom kjønnene* (5); - *Ren energi til alle* (7); - *Anstendig arbeid og økonomisk vekst* (8); *Industri, innovasjon og infrastruktur* (9); *Bærekraft i byer og lokalsamfunn* (11); *Ansvarlig forbruk og produksjon* (12); - *Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner* (16).

NHH koordinerer og deltar i flere eksternfinansierte sentre og forskningsprosjekter der bærekraft står sentralt. Videre deltar NHHs forskere i en rekke regjeringsoppnevnte ekspertutvalg der bærekraft er en viktig del utvalgenes mandat, bl.a. *Naturrisikoutvalget*, *Havbruksutvalget*, *Minstelønnsutvalget*,

¹ Kilde: [Tildelingsbrev 2024 til Norges Handelshøyskole](#)

Skatteutvalget, Minerallovutvalget, Pensjonsutvalget, Strømnettutvalget, Energikommisjonen, og Anskaffelsesutvalget. NHH deltar også i flere klynger der bærekraft er sentralt, bl.a. *Energiomstilling Vest*, *NCE Maritime Clean Tech*, *Connect Vest*, og andre samarbeid med næringslivet f.eks. *SKIFT* og *Klimastiftelsen*.

På formidlingssiden er bærekraft et gjennomgående tema blant mange av NHHs faglig ansatte, og dette gjenspeiles i at NHH Bulletin adresserer temaer som bærekraft, klimaøkonomi, fordeling og utviklingsøkonomi gjennom en rekke artikler, kronikker og videoer.

1.3 Bærekraftig drift

NHHs flerårige engasjement for mer bærekraftig drift ble godt illustrert da høyskolen oppnådde å bli sertifisert som Miljøfyrtårn i 2020. Siden den gang har arbeidet blitt videreført, jfr. følgende tiltak og utviklingstrekk:

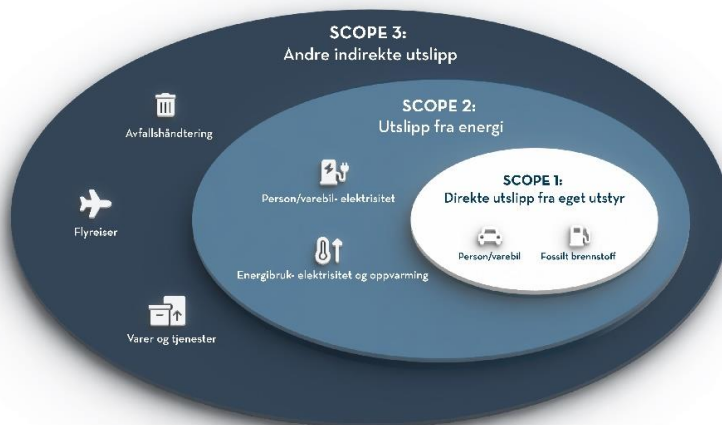
- NHHs nylige rehabiliteringsprosjekt reduserte total energibruk fra 7,2 mill KWh i 2018 til i underkant av 4,9 mill KWh i 2023 (alle tall avrundet til nærmeste 100 000).
- NHH anskaffer fossilfrie kjøretøy til erstatning for bensin- og dieseldrevne kjøretøy
- Flere ladestasjoner for el-biler er etablert
- Det er etablert parkering for bysykler på NHH
- Bedre, låsbare fasiliteter for sykkelparkering både innendørs og under tak er etablert
- Høyskolens konferanser følger i størst mulig grad prinsipper for grønne arrangement
- Alle NHHs profilprodukter er kjøpt inn fra selskaper som vektlegger bærekraftig produksjon
- NHH har etablert bedre rutiner for bærekraftige innkjøp
- Det er innført tiltak som bidrar til redusert papirforbruk, jfr. at dette har gått ned fra ca. 10.000 kg i 2019 til 3.500 kg i 2021
- Bruk av plast (kopper, bestikk, oppbevaring etc.) på campus er i stor grad faset ut
- NHHs digitale infrastruktur blir stadig videreutviklet, og det fasiliteter økt bruk av digitale møter – til erstatning for møter som krever reiseaktivitet
- Avfallsrutinene er forbedret
- Rehabiliteringen av høyblokken i regi av Statsbygg (byggeier) oppnådde en sorteringsgrad på 95%
- Det ble i 2023 vedtatt en ny campus-utviklingsplan for NHH (styrevedtak 15.06.2023) hvor bærekraftsaspektet er et hovedpunkt for den videre utviklingen. Planen inkluderer våre utearealer, jfr. potensialet for at økt biodiversitet kan oppnås samtidig som det utvikles nye, grønne møteplasser og sosiale soner utendørs
- Det er utviklet egen nettside med informasjon om bærekraft ved NHH

Med basis i NHHs strategi 2022-2025 vil arbeidet med bærekraftig drift av NHH intensiveres ytterligere. I avsnittene nedenfor presenteres status og utviklingsplaner for dette med særlig vekt på områdene reiser, energi, avfall og innkjøp.

2. MILJØFYRTÅRNORDNINGEN

Miljøfyrtårn er en sertifiseringsordning for virksomheter som vil dokumentere sin miljøinnsats og vise samfunnsansvar. En sertifisert virksomhet må oppfylle kriterier tilpasset egen drift og bransje, og gjennomføre tiltak for en mer miljøvennlig drift og et godt arbeidsmiljø. Ordningen består av et forholdsvis omfattende sett av indikatorer innen områdene *arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport*. NHH oppnådde sertifisering som Miljøfyrtårn første gang 10.11.2020 og ble resertifisert for tre nye år 10.11.2023.

Virksomheter som sertifiseres gjennom ordningen, utarbeider et årlig klimaregnskap som beregner klimautslipp målt i CO₂ ekvivalenter (CO₂e). Dette regnskapet er basert på Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard (GHG-protokollen). GHG-protokollen er den mest anerkjente standarden for klimaregnskap i dag, og den bygger på inndelingen i tre hovedkategorier klimautslipp benevnt som såkalte *scope 1, 2 og 3* utslipp, se figur 1.

Figur 1: Kategoriene for beregning av klimautslipp

For NHH sin del vil rapporteringen innenfor de tre hovedkategorier innebære følgende:

- **Scope 1 – direkte utslipp**

Omhandler NHHs direkte utslipp. Det vil si utslipp som er knyttet til noe som eies av høyskolen, slik som biler og eventuelle maskiner som går på fossilt drivstoff.

- **Scope 2 – elektrisitetsforbruk**

Omhandler NHHs strømforbruk til drift av bygningsmassen inkludert forbruk fra el-biler eid av høyskolen samt ladestasjoner og klima-utslippene som er knyttet til dette.

- **Scope 3 – indirekte utslipp**

Dette er i utgangspunktet en stor og kompleks kategori som omhandler alle indirekte utslipp, bortsett fra energibruk (scope 2). Det vil si utslipp knyttet til alt av varer og tjenester som NHH

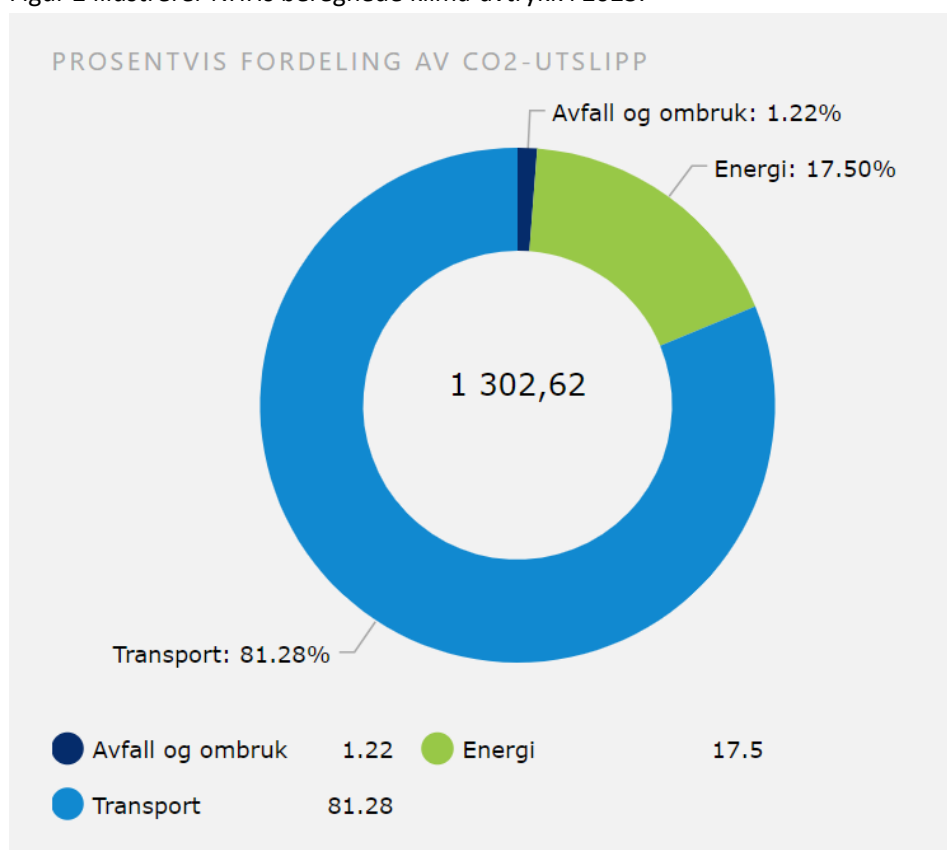
kjøper inn. I og med at NHH ikke er en produksjonsbedrift i tradisjonell forstand, vil hovedkategoriene hovedsakelig inkludere flyreiser, varer og tjenester samt avfall.

NHHs klimarapporter i forbindelse med vår deltakelse i Miljøfyrtårn-ordningen (2019-2023) har konsistent vist at høyskolens hovedkilde for klimautslipp har vært under kategorien «Transport og anleggsmaskiner» innenfor scope 3. Denne kategorien vil for NHHs del hovedsakelig omfatte reiser som i all hovedsak skjer som en del av kjernevirksomhetene ved høyskolen.

Under arbeidet med første gangs rapportering tilbake i 2019 ble det tatt et valg om å inkludere all studentutveksling i denne kategorien. Selv om studenter som kommer *til* NHH fra andre samarbeidsuniversiteter ikke får finansiert sine reiser av høyskolen, ble disse reisene ansett som en del av vår kjernevirksomhet, og ble derfor inkludert i rapporten. Denne systematikken har så langt blitt fulgt ved senere rapporteringer. Det er imidlertid grunn til å vurdere å endre denne praksisen ut ifra at reisene til de innkommende utvekslingsstudentene bør være en del av sine institusjoners klimaregnskap. En tar sikte på å implementere en slik endring i forbindelse med rapportering for 2024.

I tillegg utgjør kategorien «Energibruk», scope 2 en stor del av høyskolens klimautslipp. Sistnevnte omhandler som nevnt hovedsakelig oppvarming og elektrisitet i høyskolens bygningsmasse.

Figur 2 illustrerer NHHs beregnede klima-avtrykk i 2023.

Figur 2 Klima-avtrykk NHH 2023 målt i antall CO₂e, Kilde: NHHs miljørapport 2023 til Miljøfyrtårn

Samlet sett illustrerer klimaregnskapet for NHH at vesentlig reduksjoner i klima-avtrykket kun kan oppnås ved reduksjoner i transport (og da primært flyreiser) og til en viss grad energiforbruk knyttet til våre bygg.

3. PRINSIPPER FOR ARBEIDET MOT MER BÆREKRAFTIG DRIFT

I arbeidet mot en mer bærekraftig drift av NHH vil legitimitet og god balanse i virkemiddelbruken sammen med målrettethet være av avgjørende betydning. For å sikre dette vil følgende grunnleggende prinsipper benyttes for å vurdere hensiktsmessigheten av mulige tiltak, jfr. styremøte 16.12.2021, sak 79/21:

- Klarhet i sammenheng
- Treffsikkert
- Vesentlig betydning
- Forholdsmessighet (rimelig forhold mellom mål og midler/tiltak)

De fleste elementene i høyskolens miljøarbeid i dag tilfredsstiller disse prinsippene og fremstår ventelig relativt ukontroversielle. Kriteriene overfor vil ligge til grunn for den videre satsingen innenfor bærekraftsområdet og vil være retningsgivende for nye tiltak ved NHH.

Av særlig betydning for resultatene av arbeidet mot mer bærekraftig drift, er fortolkning og etterlevelse av kriteriet om forholdsmessighet. Dette kan skissemessig illustreres av spørsmålet om hvorvidt en NHH-forsker bør foreta en lengre flyreise for å delta på en konferanse. Forholdsmessighet kan tilsa at svaret er utvilsomt «ja» om konferansen er av høy kvalitet med hensyn til deltagere og andre relevante karakteristika slik at utbyttet må forventes å være høyt, mens det åpenbart er «nei» om kvaliteten er lav og/eller en like god konferanse med samme forventede utbytte finner sted nærmere NHH. Samme type resonnementer kan anføres for spørsmålet om et gitt møte i eksempelvis Oslo heller bør skje digitalt.

Ansvar for å utøve forsvarlige forholdsmessighets-vurderinger må til syvende og sist ligge lokalt i den enkelte avdeling og institutt – og i siste instans hvile på sunne avveininger og disiplin hos den enkelte. Dette tilsier at det må iverksettes holdningssskapende arbeid i organisasjonen.

4. DET VIDERE ARBEIDET - HANDLINGSPLAN

Utgangspunktet for det videre arbeidet med å redusere NHHs klima-avtrykk er den beregnede status for de ulike utslippskategoriene slik som illustrert i tabellen nedenfor.

Som følge av både pandemi og det faktum at en stor del av bygningsmassen har vært gjenstand for totalrenovering de senere årene har det eksistert en viss usikkerhet knyttet til hvorvidt tallmaterialet viser «normaldrift» innenfor en del utslippskategorier. Det er likevel uproblematisk å identifisere de største kildene til utslipp ved NHH.

Reiser (inkludert studentutveksling) og energibruk koblet til bygningsmassen er som allerede påpekt overfor, de klart største utslippskildene, og vil derved også ha størst potensiale for en reduksjon i klima-utslippene. I tillegg vil en reduksjon av avfallsmengden, gjennom bærekraftige innkjøp og ved

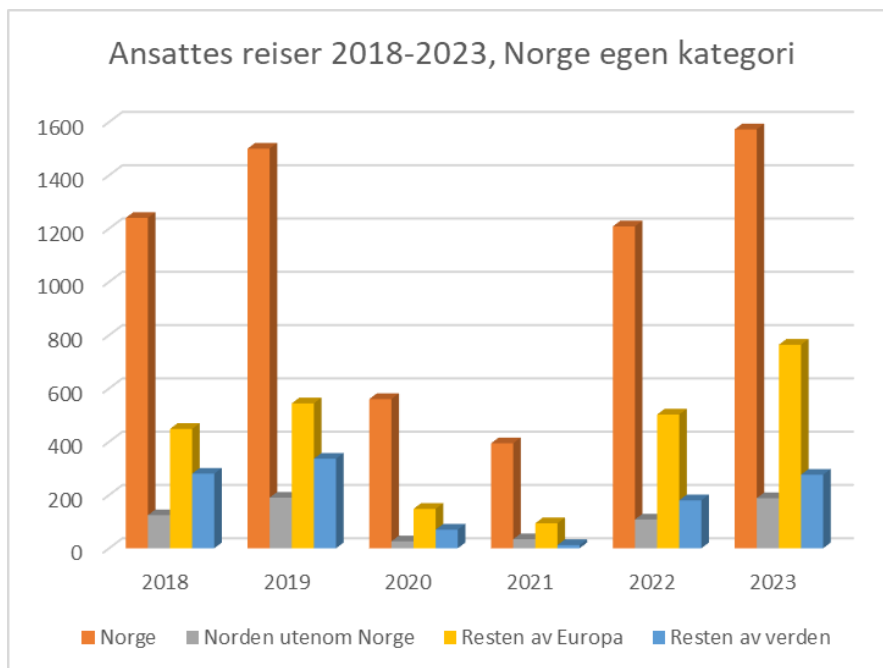
målrettede tiltak i forhold til kildesortering og reduksjon av matavfall være naturlige satsingsområder.

Utslippskilde	Utslipp tonn CO2e					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bensin	na	3,47	2,82	1,89	0,87	0,90
Diesel	na	2,49	1,55	1,49	1,78	0,65
Sum Scope 1	na	5,96	4,37	3,38	2,65	1,55
Elektrisitet	309	180,22	174,66	189,36	204,96	228,00
Antall kilometer elbil	na	0,70	0,07	0,08	0,09	0,12
Sum Scope 2	309	180,92	174,73	189,44	205,05	228,12
Avfall	na	34,27	15,36	17,09	16,81	15,88
Antall flyreiser i resten av Europa	267,88	297,41	264,94	216,45	358,9	407
Antall flyreiser i Norden	151,63	184,85	131,65	54,5	149,97	191,78
Antall flyreiser i resten av verden	477,58	477,78	533,19	59,5	328,84	458,28
Sum Scope 3	897,09	994,31	945,14	347,54	854,52	1072,94
Totalt summert pr år:	1206	1181,19	1124,24	540,36	1062,22	1302,62

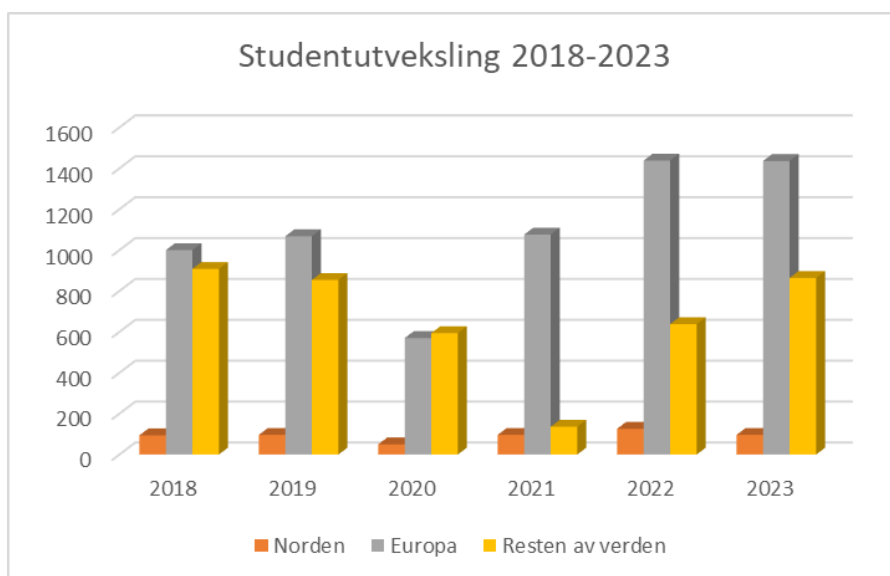
NHHs klimafotavtrykk i perioden 2018-2023. Merk at det ikke er innhentet fullstendige tall innenfor alle kategorier i 2018.

4.1 Reiser

Gjennomgangen av den totale reisevirksomheten regnet i antall reiser (inkludert ut- og inngående studenter i NHHs utvekslingsprogram) for perioden 2018-2023 viser at det har skjedd en viss endring i reisemønsteret ved høyskolen, se oversikten over flyreiser for ansatte og for studenter i forbindelse med utveksling, jfr. figurene 3 og 4.

Figur 3 Antall ansatte-flyreiser ved NHH i årene 2018 – 2023

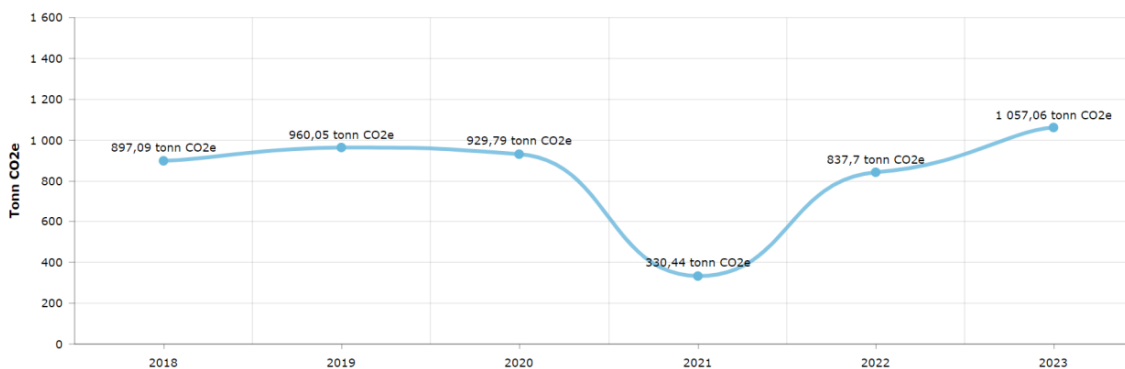
Figur 4 Antall flyreiser knyttet til utgående og inngående student-utveksling ved NHH

Pandemien i 2020/2021 resulterte i en rask og betydelig nedgang i antall flyreiser, og en fikk erfaring med at mange møter kan gjennomføres digitalt². Disse erfaringene gir åpenbart føringer for hvilke mål for redusert reiseaktivitet som kan realiseres i tiden fremover. En totaloversikt over klimautslipp fra alle reiser (studenter/ansatte) viser så langt at vi likevel har gått forbi referanseår for reiser med

² Dersom 20 % av tjenestereisene i hele staten erstattes med videokonferanser (dette tilsvarer en reduksjon på 5 % av den totale persontransporten), vil det ifølge beregninger fra SFT bety en årlig reduksjon på 1 500 millioner kjøretøykilometer.

en klar økning på 26,6% siden 2018., jfr. figur 5. Ansattes reiser alene (uavhengig av destinasjon) har imidlertid økt med nesten 34% siden 2018.

Klimagassutslipp fra flyreiser

Figur 5 Klimagassutslipp knyttet til flyreiser ved NHH totalt (ansattes reiser pluss reiser knyttet til studentutveksling)

For å imøtegå og snu denne trenden må det settes klare mål for en reduksjon, der ansvar for oppfølging og resultatoppnåelse følger ledelsesstrukturen ved høyskolen. Et utgangspunkt for målformuleringene på kort og mellomlang sikt er myndighetenes forventninger til varig redusert reiseaktivitet slik de er presentert i budsjett-tildelingene til høyere utdanningsinstitusjoner inkludert NHH i statsbudsjettene for 2022 og 2023. Her legges det til grunn at flyreiseaktiviteten samlet sett reduseres med 18% i forhold til nivået før pandemien.

Følgende mål settes derfor for reduksjon av antall flyreiser relativt til nivået i 2019:

- 18% reduksjon i ansattes flyreiser v/utgangen av 2026,
- ytterligere 10% reduksjon innen utgangen av 2030

Alle faglige og administrative enheter forventes å bidra til måloppnåelse ved å:

- Prioritere hvilke reiser som skal foretas
- Velge flyreiser med lavest CO2e utslipp
- Vurdere nytteverdi og balansere kostnad mot karbonutslipp
- Redusere langdistansereiser der dette er mulig
- Redusere det totale antall reiser

En revidert NHH reisepolicy vil implementeres i inneværende akademiske år, og i den forbindelse vil det utarbeides strengere retningslinjer for gjennomføring av flyreiser. En vil også utarbeide datamateriale for oppfølging på enhetsnivå.

4.2 Energi

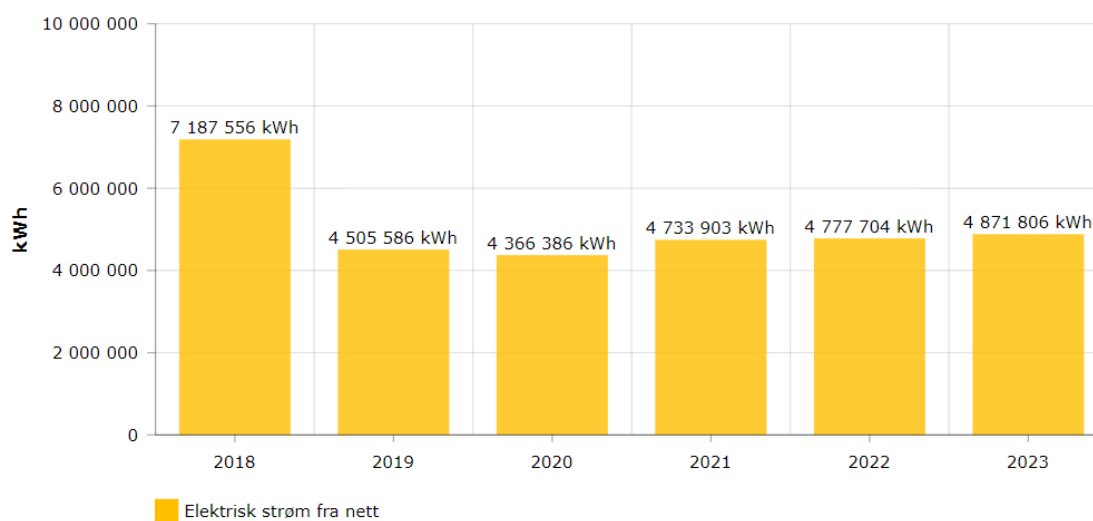
NHHs energibruk er i tillegg til transporttjenester i stor grad knyttet til bygningsmassen på campus. NHHs bygningsmasse består av *Hovedbygget* (1963), *Servicebygget* (1995), *Nybygget* (2013) og *Jebbensenteret* (2014). Hele NHHs bygningsmasse ble fra 1. januar 2019 overført til Statsbygg som eier. Overføringen innebærer at all bygningsmasse med tiliggende arealer ble innlemmet i statens

husleieordning, slik at NHH betaler leie til Statsbygg, som i sin tur drifter og vedlikeholder bygningene. Dette er en driftsmodell som også innebærer at langt de fleste tiltak som iverksettes skal godkjennes, bekostes og utføres av, eller i regi av, Statsbygg.

Med unntak av Servicebygget er det i alle bygg gjennomført tiltak for å redusere energiforbruk og derved også NHHs klimautslipp. Ved rehabiliteringen av høyblokken (2019 til 2021) ble også denne oppgradert til dagens standard. Ved NHH er derved utslippene av klimagasser fra campusvirksomheten sterkt redusert som følge av redusert energibruk i eksisterende bygninger.

Ytterligere reduksjon vil kunne påregnes ved en renovering av Servicebygget. Det er ikke avklart når Statsbygg vil kunne prioritere en oppgradering av dette.

Energiforbruk

Figur 6 Energiforbruk, dvs. oppvarming/lys etc.

I dialog med Statsbygg utarbeider NHH etter behov løpende forslag til tiltak for å oppnå energieffektivisering, reduksjon av klimautslipp og andre miljøtiltak. Eksempelvis er store deler av bygningsmassen utstyrt med tilstedeværelsessensorer for lys- og ventilasjonsregulering, og i tillegg justeres varmen ned om kvelden samt i helger og ferier. Mulige tiltak for ytterligere reduksjon av utslipp av klimagasser (avhengig av Statsbyggs prioriteringer) vil eksempelvis være rehabilitering av Servicebygget, bruk av solceller på NHHs takflater/fasade, utskifting til LED lyskilder i Nybygget og manuell styring av lys (på-funksjon) i byggene. I tillegg vil det bli vurdert å søke ekstern hjelp for en total gjennomgang med sikte på å avdekke ytterligere tiltak som kan sikre energieffektivisering.

Det siktes mot en gradvis reduksjon av energiforbruket til drift av bygningsmassen. Som følge av at relevante tiltak i stor grad må gjøres i regi av Statsbygg, gir det begrenset mening for NHH å sette kvantitative mål for redusert energiforbruk.

4.3 Avfall

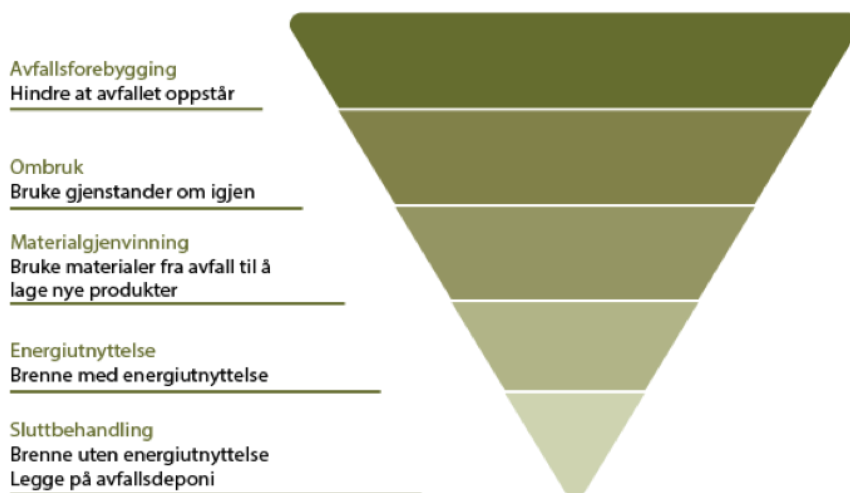
UH-sektorens avfallsgenerering stammer hovedsakelig fra daglig drift og byggrelaterte prosjekter. Daglig drift genererer ulike typer avfall slik som matavfall, restavfall til forbrenning, restavfall til

sortering, plast, papir, papp og kartong etc. NHH har avtale med BIR Bedrift AS for håndtering av avfall, inkludert forsvarlig håndtering av EE-avfall (utrangerte elektriske og elektroniske produkter). Det er ved NHH satt opp miljøstasjoner i hele bygningsmassen for å legge til rette for kildesortering. I tillegg er det utarbeidet en egen instruks for kildesortering. Denne fungerer p.t. likevel ikke optimalt, og det vil iverksettes tiltak for å gjøre innsamling og videre distribusjon mer effektivt.

Fra 1. januar 2023 foreligger en ny [avfallsforskrift](#) som innebærer at det er påbudt for alle offentlige og private virksomheter som har husholdningslignende mat- og plastavfall å utsortere og levere det til materialgjenvinning. Konsekvensen av denne endringen er at NHH i økende grad må sortere på ulike avfallstyper og kunne dokumentere genererte avfallsmengder. De viktigste kategoriene vil være matavfall og plastemballasje, og arbeidet med å sikre oppfyllelse av disse spesifikke kravene vil bli prioritert. Det har tidligere vært en utfordring at BIR ikke har vært dimensjonert for å håndtere innsamlet avfall, men dette endres presumptivt i tråd med ny forskrift.

Et viktig tiltak for å redusere mengden avfall vil i tillegg være å prioritere innkjøp av produkter med lang levetid og samtidig satse på gjenbruk. Avfallspyramiden gjengitt nedenfor, som illustrerer EUs rammedirektiv for avfall, illustrerer også prioriteringene i norsk avfallspolitikk og vil være retningsgivende for avfallshåndteringen ved høyskolen.

AVFALLSHIERARKIET

Kilde: Miljødirektoratet 2016 / Miljøstatus.no

I UH sektoren i Norge har flere av de store universitetene etablert egne ordninger med mulighet for lagring og verksteder for rehabilitering og distribusjon av blant annet kontormøbler og annet utstyr. Dette har i en mindre skala også blitt gjort ved NHH. Det har imidlertid hittil ikke vært kapasitet til å etablere dette som en permanent ordning. Det vokser imidlertid frem flere profesjonelle aktører som kan være aktuelle samarbeidspartnere for høyskolen i tiden fremover.

Prioriterte tiltak for å øke sorteringsgraden vil være å utvikle bedre miljøstasjoner, sørge for bedre oppfølging av effektiv innsamling/håndtering av avfall samt å begrense mengde avfall. Matavfall er definert å gjelde kun spiselige deler av mat som kastes og mengden matavfall kan derved best begrenses ved ytterligere bevisstgjøring av bestillerfunksjonen ved de forskjellige enhetene i forhold

til antall deltakere og mengde mat som bestilles. En holdningskampanje med informasjon om korrekt kildesortering vil gjennomføres når et bedre innsamlingsystem er etablert. Det tas sikte på å øke kildesorteringsgraden til 40 prosent i strategiperioden (basisår 2019).

4.4 Innkjøp

Miljøpåvirkninger ligger ofte i indirekte effekter, det vil si i produksjons- og leveransekedene til innkjøpte varer og tjenester. I anskaffelsesloven § 5 står det at offentlige oppdragsgivere "skal innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning, og fremme klimavennlige løsninger der det er relevant." Dette er målsetninger det er krevende å oppnå som enkeltaktør, men et stadig økende samarbeid i sektoren gjennom obligatoriske fellesavtaler inngått av Statens innkjøpscenter gir økt påvirkningskraft. Samtidig kan dette medføre en noe redusert innflytelse for NHH på kriteriene for tilbud i enkelte avtaler. Som vitenskapelig høyskole er NHH forpliktet til å følge avtaler inngått av Statens innkjøpscenter. Statens innkjøpscenter samarbeider med avdeling for bærekraft og innovasjon i Divisjon for offentlige anskaffelser i DFØ som bistår med å definere krav tilpasset det enkelte avtaleområde. NHH har i tillegg en sentral innkjøpsfunksjon som inngår alle høyskolens rammeavtaler som dekkes av de statlige fellesavtalene. De som bestiller varer og tjenester, gjør derved dette hovedsakelig basert på avtaler som er inngått sentralt.

NHH stiller krav om at alle vareleverandører skal kunne fremskaffe årlig statistikk over antall tredjeparts miljømerkede produkter som er kjøpt av virksomheten. I 2023 hadde over 71% av alle NHHs vesentlige leverandører et sertifisert miljøledelsessystem. Anerkjente miljøledelsessystem er ISO14001, EMAS og Miljøfyrtårn.

Det er fra 1. januar 2024 innført et krav om at klima og miljøkriterier etter nærmere regler skal vektles minst 30 % i offentlige anskaffelser. Krav kan erstatte kriterier dersom det er klart at dette gir bedre klima- og miljøeffekt. Kravene gjelder imidlertid ikke dersom anskaffelsen etter sin art har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig. NHH må derved måtte foreta en vurdering av graden av eventuell miljøpåvirkning ved alle fremtidige anskaffelser.

Relevante tiltak for å redusere klimautslipp forårsaket av innkjøp vil være å begrense innkjøpene i den grad dette er hensiktsmessig. Gitt krav til kvalitet og funksjon vil dette i mange tilfeller måtte innebære høyere vektlegging av kvalitet og levetid ved innkjøpene slik at utskiftingsintervallene blir lengre. Det er en klar målsetning at det ved alle innkjøp av vesentlig omfang skal velges klimavennlige løsninger som bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning og NHHs klimaavtrykk. Målene for innkjøpsstrategien kan derved oppsummeres ved at alle enheter ved NHH har et selvstendig ansvar for å bidra til at:

- klima- og miljøhensyn som fører til bærekraftige handlingsmønstre, inngår i alle anskaffelser, inkludert anskaffelser innenfor scope 1.
- klima og miljø vektlegges minst 30% i anskaffelser hvor klimaavtrykk og/eller miljøbelastning er vesentlig
- livssyklus kostnader, miljøkrav og kriterier, og seriøsitetsskrav hensyntas for å bidra i samfunnets klima- og miljøutfordringer

Bærekraftig verdiskaping og inkluderende vekst gjennom faglig engasjement og bevisste holdninger fører til substansielle og forholdsmessige effekter. Ved å skape oppmerksomhet rundt klima- og

miljøkrav i anskaffelsesprosessene vil NHH kunne bidra til en bærekraftig utvikling både internt, i leverandørmarkedet og i samfunnet forøvrig.

4.5 Mot klimanøytralitet i driften av NHH

FNs Climate Neutral Now legger til grunn at klimanøytralitet forutsetter følgende tre steg:

- Et klimaregnskap
- Reduksjon av klimagassutslipp
- Kompensasjon av utslippene en selv ikke klarer å redusere

Dette innebærer at man hvert år måler, reduserer og rapporterer egne utslipp av klimagasser, for eksempel gjennom ordninger som Miljøfyrtårn. For NHH sin del blir oppgaven å redusere klimagassutslippene gjennom målrettet arbeid i tiden fremover. Klimanøytralitet oppnås ved at de gjenværende utslippene kompenseres for ved kjøp av klimakvoter. Kvotemarkedene vokser og er under utvikling, og en observerer også at det er mulighet for kjøp av klimakompensering ved bestilling av eksempelvis flybilletter fra flere etablerte selskaper som også er aktive i Norge.

Selv om det i prinsippet er mulig for NHH å oppnå klimanøytralitet gjennom kjøp av klimakvoter allerede i dag, anser en at kvotemarkedenes funksjon ikke foreløpig har en modenhet som gjør dette relevant eller forsvarlig for NHH pr. 2024. En slik vurdering vil imidlertid kunne revurderes raskt i respons til utviklingen som finner sted, spesielt i forhold til hvordan rammene for norske offentlige institusjoner utvikler seg på dette området og hvilke forventninger vår eier Kunnskapsdepartementet retter mot institusjonene.

NHHs målsetning de nærmeste årene er derfor å prioritere målrettet arbeid med å redusere egne klimagassutslipp.

En forventer videre at kvotemarkedene vil utvikles videre og at det vil etableres forsvarlige ordninger for institusjoner som NHH til å delta i disse. Selv om det er usikkerhet knyttet til hvor lang tid dette vil ta, er det likevel hensiktsmessig og motiverende å sette et operasjonelt mål om tidspunktet for at NHH blir klimanøytralt. Etter en samlet vurdering settes dette målet til år 2040.

JUSTERING AV VALGREGLEMENT OG OPPNEVNING AV SENTRALT VALGSTYRE VED NHH

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 15/00560-9

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	22.10.2024	57/24

Forslag til vedtak:

Styret vedtar, i tråd med fremlagt forslag, justert valgreglement for NHH.

Styret oppnevner følgende medlemmer av det sentrale valgstyret:

- Fred Schroyen (leder)
- Beate Sandvei (nestleder)
- Kristian Øpstad
- Kjell J. Borlaug
- Leder, eventuelt HR-ansvarlig, i NHHS

Bakgrunn:

Valgreglementet for NHH har blitt justert flere ganger etter overgangen til ny ledelsesmodell med enhetlig ledelse i 2017. Det er senere gjort mindre justeringer i reglementet knyttet til blant annet prolongering av instituttledelsene ut året 2017, samt ved overgangen fra valgte til ansatte instituttledere fra og med 1. august 2021.

I den nye universitets- og høyskoleloven som trådte i kraft 1. august 2024, er det gjort enkelte endringer i betegnelsen på ansattgrupper/stillingskategorier, bl.a. i § 4-1 om styrets sammensetning. Det er derfor behov for å oppdatere valgreglementet slik at det samsvarer med gjeldende regelverk.

En gjennomgang av valgreglementet har også vist at det er behov for enkelte korrigeringer, tilføyelser og presiseringer. Flere av de foreslåtte endringene er rent språklige. Detaljene for samtlige foreslåtte endringene fremkommer i vedlegg 1, og de mest sentrale av disse endringene omtales under.

Forslaget til justert valgreglement uten synlige endringer finnes i vedlegg 2. Her er også et opprinnelig vedlegg med bestemmelser om fremgangsmåten ved preferansevalg inkludert.

Forslag til endring i valgreglementet

- Presisering om type flertallsvalg (§ 7 m.fl.): Det foreslås en gjennomgående presisering om når det er tale om alminnelig flertall (i motsetning til f.eks. simpelt flertall for studentene, jf. § 11).
- Presisering om valgbarhet (§ 9 og § 20): Det foreslås å presisere at i tillegg til rektor og prorektorer, kan ingen ansatte som rapporterer direkte til rektor (f.eks. direktører og instituttledere) fungere som valgte medlemmer til styret. Dette tydeliggjør at f.eks. instituttledere som er i sitt siste år av åremålet har mulighet for å stille til valg for det kommende akademiske året, samtidig som en eventuell ansettelse i disse typen stillinger etter valget, vil innebære at man må fratse styrevervet. Andre ledd i § 20 foreslås tilsvarende fjernet.
- Kunngjøring av fremsatte forslag (§ 9 og § 22): Det foreslås at det er tilstrekkelig at en samlet oversikt over kandidatene kunngjøres for de stemmeberettigede når fristen for å fremsette forslag er ute (dvs. ikke fortløpende).
- Valgform og fremgangsmåte (§ 11): Rekkefølgen på omtalen av de ulike gruppene/funksjonene foreslås endret slik at valg til styret nevnes før valg til instituttstyrer og undervisnings- og forskningsansvarlig.
- Melding av forfall til elektroniske valg (§ 13): Det er i praksis ikke aktuelt å melde forfall til elektroniske valg. Avsnittet foreslås derfor fjernet.
- Presisering av plikt til å ta imot både valg og verv (§§ 16, 17 og 27): Det foreslås å tydeliggjøre at ansatte plikter å ta imot både valg og verv. Det foreslås videre at det er valgstyret og ikke rektor som behandler eventuelle søknader om fritak fra ansatte, da dette anses både mest effektivt og hensiktsmessig. Se også forslag til ny tekst om søknad om fratreden fra verv i § 27, jf. under.
- Krav til kjønnsbalanse (§§ 20-21): Det foreslås å ta inn «så vidt mulig» om kravet til kjønnsbalanse slik at det samsvarer med formuleringen i siste avsnitt i § 25.
- Fratredelse i valgperioden (§ 27): Det foreslås å ta inn et eget avsnitt om det er organet selv (dvs. styret eller instituttstyret) som etter søknad kan gi fritak fra vervet underveis i tjenestetiden dersom tungtveiende arbeids- eller velferdsmessige grunner tilsier dette.

Behov for større revisjon av valgreglementet

Valgreglementet for NHH har over lengre tid vært utviklet og revidert med situasjonsbestemte tilpassinger. Denne gjennomgangen har synliggjort et behov for en mer omfattende revisjon, blant annet med tanke på reglementets struktur og oppbygging, språklig forenkling og samsvar med dagens tekniske valgløsninger. Det tas derfor sikte på å gjennomføre en helhetlig gjennomgang og revisjon av valgreglementet i løpet av den kommende styreperioden (2025-2029).

Oppnevning av medlemmer til det sentrale valgstyret

Styret oppnevner det sentrale valgstyret for valg av styremedlemmer og varamedlemmer til styret, jf. § 7 første ledd i NHHs valgreglement. Det sentrale valgstyret har normalt fem

medlemmer, der hvert kjønn skal være representert med minst to medlemmer. Det er etablert praksis at oppnevningen skjer hvert fjerde år, i forkant av valg av nytt styre (ny styreperiode).

Etter at daværende leder av valgstyret siden 2017 gikk bort våren 2024, har nestleder Kari Blom fungert som leder for valgstyret.

Professor Fred Schroyen (Institutt for Samfunnsøkonomi) foreslås som ny leder av valgstyret. Schroyen har blant annet lang erfaring fra valgstyret ved Institutt for samfunnsøkonomi. Han vil bringe viktig erfaring og kompetanse inn i valgstyret.

For å sikre både kompetanse, kontinuitet og fornyelse av det samlede valgstyret, foreslås det at tidligere nestleder Kari Blom går over i rollen som styresekretær (oppnevnes av rektor, jf. valgreglementet § 7 siste ledd), mens Kjell J. Borlaug (juridisk seniorrådgiver) oppnevnes som nytt medlem av valgstyret. Videre foreslås det at Beate Sandvei og Kristian Øpstad fortsetter som medlemmer av valgstyret, og at Sandvei går over i rollen som nestleder etter Kari Blom. Samtlige foreslåtte medlemmer og valgsekretær er forespurt og har sagt seg villig til å påta seg oppgavene.

Det har videre vært etablert praksis at leder for Kjernestyret i studentforeningen NHHS oppnevnes som representant for studentene i det sentrale valgstyret. Etter innspill fra NHHS, foreslås nå den endring at enten leder eller HR-ansvarlig i Kjernestyret kan oppnevnes for studentene, da HR-ansvarlig også har ansvar for alle valg i NHHS.

Vedlegg:

1. Gjeldende valgreglement med forslag til justeringer
2. Forslag til justert valgreglement for NHH (inkl. vedlegg)

Sak 57/24 Vedlegg 1

NHH

Valgregelment for Norges Handelshøyskole

Vedtatt av styret 09.09.2009 med endringer vedtatt av styret 17.04.2015, 03.05.2017, 14.09.2017, og 10.03.2021, og xx.xx.2024.

KAPITTEL 1. GENERELLE BESTEMMELSER	2
§ 1. Reglementets anvendelse	2
§ 2. Tidspunkt for gjennomføring av valg.....	2
§ 3. Valgperioden	2
§ 4. Stemmerett for ansatte	2
§ 5. Stemmerett for studenter.....	3
§ 6. Liste over stemmeberettigede – klage over manntallsføringen.....	3
§ 7. Valgstyret	3
§ 8. Kunngjøring av frister.....	4
§ 9. Forslagsrett og valgbarhet	4
§ 10. Kandidatpresentasjon.....	4
§ 11. Valgform og fremgangsmåte.....	5
§ 12. Krav til gyldig valg	5
§ 13. Elektronisk valg – innkalling og gjennomføring	5
§ 14. Valgmøte – innkalling og gjennomføring	6
§ 15. Kjønnsmessig ubalanse ved opptelling.....	7
§ 16. Ansattes plikt til å ta imot verv	7
§ 17. Studenters plikt til å ta imot verv	7
§ 18. Valgprotokoll.....	7
KAPITTEL 2. SÆRLIGE REGLER FOR VALG AV STYRET VED NORGES HANDELSHØYSKOLE	8
§ 19. Styrets sammensetning.....	8
§ 20. Valg av medlemmer til styret fra ansatte i undervisnings- og forskerstilling vitenskapelige stillinger	8
§ 21. Valg av medlemmer til styret fra ansatte i teknisk eller og administrativ stilling	8
§ 22. Valg av medlemmer til styret fra studentene.....	8
§ 23. Valg for studentene.....	9
KAPITTEL 3. SÆRLIGE REGLER FOR VALG AV INSTITUTTSTYRE	9
§ 24. Instituttstyrenes sammensetning.....	9
§ 25. Stemmerett, forslagsrett og valgbarhet	10
KAPITTEL 4. KLAGE – UTTREDEN I VALGPERIODEN	10
§ 26. Klage	10
§ 27. Uttreden i valgperioden.....	10
KAPITTEL 5. UTFYLLENDE REGLER – IKRAFTTREDEN.....	11
§ 28. Utfyllende regler	11
§ 29. Ikrafttreden	11

Feltkode endret

Feltkode endret

KAPITTEL 1. GENERELLE BESTEMMELSER

§ 1. Reglementets anvendelse

Dette reglementet gjelder for valg av medlemmer og varamedlemmer til styret ved Norges Handelshøyskole (heretter kalt styret), samt undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig og øvrige medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene.

§ 2. Tidspunkt for gjennomføring av valg

Valgene skjer i vårsemesteret med virkning fra 1. august samme år.

Valgstyrene¹ fastsetter tidspunkt for valgene innenfor de rammer som er fastsatt i dette reglement.

Valg av medlemmer til styret skal gjennomføres før andre valg ved Norges Handelshøyskole, når valgene skjer i samme semester.

§ 3. Valgperioden

For fire år velges:

- a) Medlemmer til styret fra de ansatte
- b) Varamedlemmer til styret fra de ansatte
- c) Undervisningsansvarlig
- d) Forskningsansvarlig
- e) Medlemmer til instituttstyrene fra de ansatte
- f) Varamedlemmer til instituttstyrene fra de ansatte

For ett år velges:

- a) Ett eventuelt medlem og to varamedlemmer til styret fra gruppen midlertidig ansatte i ~~undervisnings- og forskerstillinger~~ vitenskapelige stillinger²
- b) Ett eller to medlemmer og ett eller flere varamedlemmer til instituttstyrene fra gruppen midlertidig ansatte i ~~undervisnings- og forskerstillinger~~ vitenskapelige stillinger³
- c) Medlemmer og varamedlemmer til styret fra studentene

~~Utnevning~~ Oppnevning av medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene fra studentene skjer for ett år av gangen i samsvar med føringene i § 25 femte ledd.

Ingen kan gjenvelges som undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig, styremedlem eller instituttstyremedlem hvis vedkommende vil ha fungert i vervet i et sammenhengende tidsrom på åtte år ved den nye valgperiodens begynnelse.

Dersom det i styret/instituttstyrene er en gruppe som ikke har mange nok medlemmer i forhold til fastsatt andel, og det heller ikke er varamedlemmer som kan tre inn i vervene, kan styret/instituttstyrene beslutte at det skal holdes suppleringsvalg.

§ 4. Stemmerett for ansatte

Stemmerett har den som har tiltrådt stilling ved Norges Handelshøyskole senest på valgdagen(e).

Stemmerett har likevel ikke:

¹ Se § 7.

² Se § 19 andre ledd.

³ Se § 24 første ledd bokstav e).

- a) Den som er ansatt i mindre enn 50 % stillingsbrøk,
- b) Den som er ansatt eller engasjert for mindre enn ett år, hvis ikke han eller hun har vært i sammenhengende ansettelsesforhold ved Norges Handelshøyskole i minst ett år når valget holdes

Eksternt finansiert i midlertidig ~~undervisnings- og forskerstilling~~ vitenskapelige stillinger som Norges Handelshøyskole har arbeidsgiveransvar for, har stemmerett på lik linje med midlertidig ansatte når vedkommende har fast arbeidsplass ved Norges Handelshøyskole og vedkommende ellers fyller de vanlige vilkår for stemmerett.

Eksternt finansiert fast ansatt i midlertidig gavestilling har stemmerett på lik linje med fast ansatte. Ansatte med forskningstermin beholder sin stemmerett. Stemmeretten faller bort for den som har permisjon for å arbeide i annen stilling. Dette gjelder likevel ikke hvis han eller hun i permisjonstiden er ansatt i en annen stilling ved Norges Handelshøyskole og ikke har stemmerett i denne.

Ingen kan ha mer enn én stemme i et valg. Eksisterer en person i flere manntall skal kun én stemme kunne avgis. Forekomster skal prioriteres i slik rekkefølge: Ansatt i ~~undervisnings- og forskerstilling~~ vitenskapelig stilling, ansatt i teknisk eller administrativ stilling, student.

Ingen kan ha stemmerett mer enn ett sted. Ansatte har stemmerett hos sitt primærarbeidssted/institutt. Studenter med tilknytning til flere steder må i stemmeregistreringen bestemme hvor de vil anvende sin stemmerett.

Det sentrale valgstyret avgjør tvilsspørsmål om stemmerett og stemmekrets.

§ 5. Stemmerett for studenter

Stemmerett ved valg av representanter for studentene har den som har betalt semesteravgift og foretatt registrering ved Norges Handelshøyskole for vårsemesteret innen frist fastsatt av ~~Studieadministrasjonen~~ Studieadministrativ avdeling. Ved suppleringsvalg kan styret/instituttstyrene fastsette annen frist, dersom dette er hensiktsmessig.

Stemmeretten begrenses i overensstemmelse med § 4, 5. og 6. ledd.

§ 6. Liste over stemmeberettigede – klage over manntallsføringen

Rektor er manntallsfører. Et manntall over de som har stemmerett skal være satt opp senest seks uker før vedkommende valg for ansatte og studenter. Manntallet skal straks legges ut til gjennomsyn for alle det vedkommer.

Klage over manntallsføringen avgjøres av det sentrale valgstyret.

§ 7. Valgstyrer

Styret oppnevner det sentrale valgstyret for valg av styremedlemmer og varamedlemmer til styret. Det sentrale valgstyret har normalt fem medlemmer, der hvert kjønn skal være representert med minst to medlemmer.⁴

Hvert instituttstyre oppnevner sitt valgstyre for valg av undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig, medlemmer og varamedlemmer til instituttstyret. Disse valgstyrene har normalt 3 medlemmer, der begge kjønn skal være representert.

Styret/instituttstyrene oppnevner valgstyrets leder og nestleder.

Dersom medlem av et valgstyre er foreslått som kandidat til verv, trer vedkommende ut av valgstyret for

dette valget. Rektor/instituttleder oppnevner nytt medlem for dette valget.

⁴ Jf. Likestillings- og diskrimineringsloven § 28.

Valgstyrene skal administrere valgene og forberedelsene til dette. Det skal også påse at valg ikke finner sted før det er fremmet forslag på minst like mange personer som det skal velges, medregnet varamedlemmer.

Valgstyrene er vedtaksføre når mer enn halvparten av medlemmene er til stede. De gjør vedtak med vanlig-alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende. Medlem av det sentrale valgstyret kan bringe avgjørelser i valgstyret inn for styret. Medlem av instituttens valgstyret kan bringe avgjørelser i sitt valgstyre inn for det sentrale valgstyret.

Det sentrale valgstyret kan motta delegert avgjørelsesmyndighet i saker som etter dette reglement er tillagt styret.

Rektor oppnevner sekretær for det sentrale valgstyret. Instituttene oppnevner sekretær for sine valgstyret. Sekretær for det sentrale valgstyret bistår instituttens valgstyret.

§ 8. Kunngjøring av frister

Frist for å fremsette forslag på kandidater, innkalling til valg og gjennomføring av valg fastsettes av valgstyrene og kunngjøres i god tid før valget.

I kunngjøringen gjøres det også kort rede for reglene om fremsettelse av forslag og for fremgangsmåten ved valgene.

§ 9. Forslagsrett⁵ og valgbarhet

Alle stemmeberettigede ved de respektive valg har forslagsrett⁶.

Alle stemmeberettigede er valgbar ved de respektive valg. ~~Dette gjelder likevel ikke rektor og prorektorer. Rektor og ansatte som rapporterer direkte til rektor, kan ikke fungere som valgte medlemmer til styret.~~

Forslag på kandidat til medlemmer og varamedlemmer til styret skal være innkommet til det sentrale valgstyret senest fire uker før valget.⁷

Forslag på kandidater til undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig, medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene skal være innkommet til instituttets valgstyre senest to uker før valget.

Forslag må innleveres skriftlig eller på e-post til valgstyrene. Forslag på kandidater må være underskrevet av forslagsstiller.

Fremsette forslag skal straks meddeles de foreslåtte kandidater ~~og kunngjøres for de stemmeberettigede.~~ Når fristen for å fremsette forslag er ute, kunngjøres en samlet oversikt over de innkomne forslag.

Styret/instituttstyrene kan oppnevne en valgkomité for å søke etter kandidater.

§ 10. Kandidatpresentasjon

Før valget skal kandidatene presenteres for velgerne. Det er valgstyret som er ansvarlig for at presentasjonen gjennomføres på forsvarlig måte i god tid før valget.

⁵ Forslagsfristene i denne bestemmelsen har relasjon til § 16 andre ledd

⁶ Se §§ 20, 21, 22 og 25.

⁷ For studentene gjelder § 22.

§ 11. Valgform og fremgangsmåte

Det skal gjennomføres valg av: ~~følgende funksjoner og grupper:~~

- ~~a) Undervisningsansvarlig~~
- ~~b) Forskningsansvarlig~~
- ~~c) Medlemmer og varamedlemmer til styret fra ansattes grupper~~
- ~~b) Studentmedlemmer og varamedlemmerrepresentanter til styret fra studentene~~
- ~~c) Medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene fra ansattes grupper~~
- ~~d) Studentrepresentanter til styretUndervisningsansvarlig ved instituttene~~
- ~~e) Forskningsansvarlig ved instituttene~~

~~Valg av undervisningsansvarlig og forskningsansvarlig skjer normalt ved flertallsvalg. Valgstyrene kan likevel beslutte at valget skjer som preferansevalg, dersom dette er mest hensiktsmessig. Valget gjennomføres normalt elektronisk, men valgstyrene kan beslutte at valget skal gjennomføres som valgmøte.~~

Valg av medlemmer og varamedlemmer til styret/instituttstyret fra ansattes grupper skjer ved preferansevalg. Valgstyrene kan likevel beslutte at valget skjer som **alminnelig** flertallsvalg, dersom dette er mest hensiktsmessig. Valget gjennomføres normalt elektronisk, men valgstyrene kan beslutte at valget skal gjennomføres som valgmøte innenfor hver gruppe.

Valg av medlemmer og varamedlemmer fra studentene til styret¹ skjer ved urnevalg og/eller elektronisk valg som **simpelt** flertallsvalg.

Valg av undervisningsansvarlig og forskningsansvarlig skjer normalt ved **alminnelig** flertallsvalg. Valgstyrene kan likevel beslutte at valget skjer som preferansevalg, dersom dette er mest hensiktsmessig. Valget gjennomføres normalt elektronisk, men valgstyrene kan beslutte at valget skal gjennomføres som valgmøte.

Ved valg på instituttene kan det ved valg av undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig og øvrige valg benyttes stemmeseddel hvor de stemmeberettigede kan velge å stemme på de foreslåtte kandidater eller stemme blankt. Instituttets valgstyre kan vedta slik forenklet stemmeprosess når:

- a) oppnevnt valgkomité fremlegger et omforent forslag til kandidater
- b) det ikke er innkommet forslag til kandidater utover valgkomiteens forslag innen fristen i § 9 fjerde ledd
- c) antall foreslåtte kandidater er likt det antall kandidater som skal velges

§ 12. Krav til gyldig valg

For gyldig valg kreves at minst 50 % av de stemmeberettigede ansatte har avgitt stemme.⁹ Det er adgang til å avgi blank stemmeseddel. Blanke og ugyldige stemmer regnes i denne sammenheng som avgitte stemmer.

Dersom valget er ugyldig, jf. første ledd, skal dette kunngjøres av valgstyret og det skal gjennomføres et nytt valg.

§ 13. Elektronisk valg – innkalling og gjennomføring

Innkalling til elektronisk valg gis hver enkelt stemmeberettiget med 10 dagers varsel.

~~Det er adgang til å melde forfall til valgstyrene. Forfallsmelding kan trekkes innen valgets begynnelse. Dersom~~

¹ For oppnevning eller valg av studentmedlemmer til instituttstyrene, se § 25 femte ledd.

⁹ For studentene gjelder § 23.

~~forfallsmeldingen trekkes, vil stemmeretten være i behold.~~

Kandidatene presenteres med navn og tilhørighet i innkallingen.

Ved uttak av data etter stemmegivningen for kjøring i opptellingsprogram skal flere av valgstyrets medlemmer være til stede. Ved opptellingen gjennomføres først en testkjøring på et datasett med kjent resultat.

Ved alminnelig flertallsvalg vil en kandidat som får mer enn halvparten av de avgitte stemmene etter første valgongang bli valgt.

Dersom ingen av kandidatene får over halvparten av stemmene i første valgongang, avholdes ny valgongang med de to kandidatene som fikk flest stemmer i første valgongang. Resultat av første valgongang kunngjøres straks. Ny valgongang gjennomføres i samsvar med paragrafen her. Valgstyret fastsetter tidspunkt for gjennomføring og innkaller til valg.¹⁰

Fremgangsmåten ved preferansevalg er gitt i nærmere bestemmelser, se vedlegg 1 – «Bestemmelser om fremgangsmåten ved preferansevalg». Valgoppgjør ved preferansevalg gjennomføres som hovedregel ved bruk av dataprogram etter utfyllende regler fastsatt av styret.

§ 14. Valgmøte – innkalling og gjennomføring

Skal valget skje i møte, innkaller valgstyrene til dette med minst 10 dagers varsel.

Eventuelt forfall skal meldes straks det er klart at et medlem ikke kan møte. Hvis et medlem som har meldt forfall likevel møter, har han eller hun stemmeretten i behold.

Dersom flertallsvalg gjennomføres som valgmøte fører velgerne opp navnet på den kandidaten velgeren ønsker å gi sin stemme. Den som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer, er valgt. Får ingen slikt flertall i første valgongang, holdes det ny avstemning. Hvis heller ingen får slikt flertall ved denne valgongangen, holdes det en tredje avstemning. Ved denne kan det bare stemmes på de to kandidater som fikk flest stemmer i annen valgongang. Har en fått høyeste og en eller flere fått nest høyeste stemmetall, foretas omvalg blant samtlige av disse. Valgt ved denne valgongang er den kandidat av disse som får flest stemmer.

Hvis to kandidater får høyeste stemmetall, skal det skje omvalg mellom disse. I tilfelle stemmelikhet i siste valgongang avgjøres valget ved loddtrekning ved myntkast.

Valg av varamedlemmer skjer som flertallsvalg ved at alle velges samtidig. De som har fått flest stemmer er valgt. Ved stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning ved myntkast. Varamedlemmene rangeres i henhold til avgitte stemmer.

Fremgangsmåten ved preferansevalg er gitt i nærmere bestemmelser, se vedlegg 1 – «Bestemmelser om fremgangsmåten ved preferansevalg».

¹⁰ Se §§ 13 første ledd og 14 første ledd.

Det gis adgang til å avgi forhåndsstemme ved valg av medlemmer og varamedlemmer til styret, valg av undervisningsansvarlig og forskningsansvarlig, samt valg av medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene når disse valgene gjennomføres som preferansevalg. Forhåndsstemme må være innkommet til valgstyrene innen en frist som valgstyrene har fastsatt i innkallingen. Hvis den som har avgitt forhåndsstemme, likevel møter, skal forhåndsstemmen trekkes tilbake og vedkommende stemmer på vanlig måte. Når forhåndsstemme avgis, skal stemmeseddel sendes i lukket konvolutt til valgstyrene. Hver konvolutt legges i en ytre konvolutt påført velgerens navn og stilling. Konvolutter med forhåndsstemmer legges sammen med de møtendes avgitte stemmer og telles opp samtidig med disse.

Den som blir nektet å avgi stemme, skal likevel gis anledning til å levere stemmeseddel. Slik stemmeseddel skal ikke legges i valgurnene, men i en særskilt lukket konvolutt påført navn og adresse for velgeren. Stemmeseddelen skal oppbevares på betryggende måte med tanke på eventuell klage.

§ 15. Kjønnsmessig ubalanse ved opptelling

Viser det seg ved opptellingen at et kjønn ikke vil være representert i samsvar med krav om kjønnsfordeling¹¹ etter dette reglement, erstattes den eller de lavest rangerte blant det overrepresenterte kjønn med den eller de høyest rangerte blant det underrepresenterte kjønn. Ved alminnelig flertallsvalg i henhold til deres stemmetall, og ved preferansevalg i henhold til nærmere bestemmelser om opptellingsmåte.¹²

§ 16. Ansattes plikt til å ta imot vervvalg

Ansatte plikter å ta imot valg. Ansatt som blir valgt til verv etter dette reglement, har plikt til å ta imot vervet.

Den som har gjort tjeneste i et verv, har rett til fritak fra gjenvalg til dette i like lang tid som vedkommende har fungert i vervet. Varamedlem som har møtt som medlem minst halve valgperioden, kan kreve seg fritatt for valg som medlem i neste periode.

Den som er foreslått som kandidat ved valg etter dette reglement og kan kreve seg fritatt, må gi skriftlig beskjed om dette til valgstyret senest én uke etter å ha mottatt melding om forslaget.

Rektor/Valgstyret kan etter søknad frita for valg eller for fortsatt funksjon i et verv den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine funksjoner i dette. Den som er ansatt i deltidsstilling, kan også fritas hvis vervet vil medføre at det blir urimelig byrdefullt eller vanskelig for vedkommende å utføre arbeid i denne.

§ 17. Studenters plikt til å ta imot vervvalg

Student som er foreslått som kandidat ved valg, må gi beskjed senest én uke etter å ha mottatt melding om forslaget hvis han eller hun nekter å ta imot valg.

Student som tar imot valg etter dette reglement, har plikt til å fungere i vervet for hele valgperioden så lenge han eller hun er valgbar. ~~Rektor/instituttleder kan etter søknad frita for fortsatt funksjon i et verv den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine funksjoner i vervet.~~

¹¹ Se §§ 20, 21 og 25.

¹² Se «Bestemmelser om fremgangsmåten ved preferansevalg» pkt. 8 (vedlegg 1).

§ 18. Valgprotokoll

Utfallet av valg etter dette reglement skal føres inn i en særskilt valgprotokoll som underskrives av valgstyrene. Melding om utfallet av valget sendes til rektor og kunngjøres straks.

KAPITTEL 2. SÆRLIGE REGLER FOR VALG AV STYRET VED NORGES HANDELSHØYSKOLE

§ 19. Styrets sammensetning

Styret ved Norges Handelshøyskole består av fire medlemmer valgt blant ansatte i ~~undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger~~, ett medlem valgt blant ~~ansatte i teknisk eller og administrativt stillingsansatte~~, to medlemmer valgt blant studenter og fire eksterne medlemmer.¹³

Hvis de midlertidig ansatte i ~~vitenskapelige stillinger undervisnings- og forskerstilling~~ utgjør mer enn 25 prosent¹⁴ av de ansatte i ~~undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger~~ ved høyskolen, utgjør de en egen valgkrets som ved særskilt valg skal velge ett av de fire styremedlemmene fra de ansatte i ~~undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger~~ fra sin krets.

Har et medlem forfall, innkalles varamedlem fra vedkommendes valgkrets.

§ 20. Valg av medlemmer til styret fra ansatte i ~~undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger~~

Stemmeberettiget er alle ansatte i ~~undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger~~ som har stemmerett i henhold til § 4.

~~Rektor og prorektor ved Norges Handelshøyskole kan ikke velges som medlem av styret.~~

Det skal velges fire medlemmer unummerert og seks varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Ved valg av medlemmer skal begge kjønn være representerte, og ved valg av varamedlemmer skal hvert kjønn være representert med minst to medlemmer.¹⁵

Dersom de midlertidig ansatte i ~~undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger~~ etter § 19 har krav på egen representant i styret, holdes separate valg for de to grupper ansatte i ~~undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger~~. I dette tilfellet skal de to gruppene (faste og midlertidig ansatte) velge henholdsvis tre medlemmer unummerert og fire varamedlemmer i nummerert rekkefølge og ett medlem og to varamedlemmer i nummerert rekkefølge.

Ved valg av medlemmer fra fast ansatte skal begge kjønn være representerte. Ved valg av varamedlemmer fra fast ansatte og ved valg av varamedlemmer fra midlertidig ansatte skal begge kjønn så vidt mulig være representerte.

§ 21. Valg av medlemmer til styret fra ~~teknisk og administrativt ansatte i teknisk eller administrativ stilling~~

Stemmeberettiget er alle ~~ansatte i teknisk eller administrativt stilling~~ ~~teknisk og administrativt ansatte~~ som har stemmerett i henhold til § 4.

Det skal velges ett medlem og to varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Ved valg av varamedlemmer skal begge kjønn så vidt mulig være representerte.

§ 22. Valg av medlemmer til styret fra studentene

Medlemmer og varamedlemmer til styret fra studentene velges ved urnvalg og/eller elektronisk valg i vårsemesteret hvert år.

Datoen for valget og fristen for å fremsette forslag på kandidater fastsettes av Kjernestyret og kunngjøres før

utgangen av mars måned. I kunngjøringen gjøres det også kort rede for reglene om fremsettelse av forslag og for fremgangsmåten for valget.

¹³ Kunnskapsdepartementet oppnevner de eksterne styremedlemmene etter forslag fra Norges Handelshøyskole og utpeker en av dem som styrets leder, jf. universitets- og høyskoleloven §§ ~~9-4 sjette ledd~~~~4-3 første ledd~~ og ~~9-34-4 fjerde ledd~~~~andre ledd~~.

¹⁴ Beregningen gjøres på grunnlag av manntallet jf. § 6.

¹⁵ Jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 28.

Forslag på kandidater til medlemmer og varamedlemmer fra studentene skal være innkommet til Kjernerstyret senest to uker før valget avholdes. Forslag må innleveres skriftlig eller via e-post til Kjernerstyret og være bekreftet av forslagsstiller. Selvlansering av kandidatur som studentmedlem i styret kan foretas samme dag som valget avholdes.

Fremsatte forslag skal straks meddeles de foreslåtte kandidater ~~og deretter kunngjøres for de stemmeberettigede~~. Når fristen for å fremsette forslag er ute, kunngjøres en samlet oversikt over de innkomne forslag.

§ 23. Valg for studentene

Kjernerstyret fastsetter tidspunkt for innkalling og avholdelse av valget.

Det skal velges to medlemmer i unummerert rekkefølge og minst like mange varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Begge kjønn skal være representerte både blant medlemmer og varamedlemmer. Valget skjer som simpelt flertallsvalg. Ved stemmelikhet skal det skje omvalg mellom de som står likt. Det sentrale valgstyret fastsetter, i samråd med Kjernerstyret, de nærmere regler for valget.

KAPITTEL 3. SÆRLIGE REGLER FOR VALG AV INSTITUTTSTYRE

§ 24. Instituttstyrenes sammensetning

Instituttstyrene skal ha fra åtte til elleve¹⁶ medlemmer og sammensettes¹⁷ på følgende måte:

- a) Instituttleder
- b) Undervisningsansvarlig
- c) Forskningsansvarlig
- d) En til tre representanter for fast ansatte i ~~undervisnings- og forskerstilling~~ vitenskapelige stillinger
- e) En eller to representanter for midlertidig ansatte i ~~undervisnings- og forskerstilling~~ vitenskapelige stillinger. Dersom det velges to, skal doktorgradsstipendiater utgjøre én valgkrets og øvrige midlertidig ansatte i ~~undervisnings- og forskerstilling~~ vitenskapelige stillinger utgjøre en annen valgkrets.
- f) En representant ~~for ansatte i teknisk eller administrativ stilling~~ teknisk og administrativt ansatte¹⁸
- g) To studentrepresentanter

I tillegg kan det velges en eller flere varamedlemmer for gruppene angitt i bokstav d, e og f. Et varamedlem kan knyttes til instituttstyremedlemmets person.¹⁹

Instituttstyret er vedtaksdyktig når mer enn halvparten av instituttstyret, inkludert leder eller instituttneleder, er til stede og avgir stemme.

Administrativ leder ved instituttet kan av instituttstyret oppnevnes som sekretær for instituttstyret.²⁰

Instituttstyrene kan gi andre personer adgang til instituttstyrets møter med tale og forslagsrett, herunder ansatte i bistilling.

¹⁶ Dersom antall medlemmer i instituttstyret er et partall, har leder dobbeltstemme.

¹⁷ Antall styremedlemmer må avklares før valget.

¹⁸ Administrativ leder ved instituttet er valgbar.

¹⁹ Denne bestemmelsen forutsetter at medlem og varamedlem til instituttstyret velges som par.

²⁰ Dette forutsetter at administrativ leder ikke er valgt inn i instituttstyret.

§ 25. Stemmerett, forslagsrett og valgbarhet

Ved valg av undervisningsansvarlig og forskningsansvarlig har alle ansatte ved det respektive institutt stemmerett i henhold til § 4. Alle ansatte med stemmerett har forslagsrett. Ved valg av undervisningsansvarlig og forskningsansvarlig skal stemmene fra midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger ha 25 % stemmevekt.

Fast ansatte i undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger med stemmerett er valgbar til vervene som undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig og representanter for de faste ansatte i undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger.

Ved valg av representanter for de faste ansatte i undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger er det bare ansatte i denne gruppen som har stemmerett.

Ved valg av representanter for de midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger har ansatte innen denne gruppen stemmerett i henhold til kravene i første avsnitt. Dersom denne gruppen skal velge to representanter, har hver ansatt i denne gruppen stemmerett og forslagsrett innen sin valgkrets beskrevet i § 24.²¹

NHHS ved Kjernerstyret har ansvar for oppnevning eller valg av studentrepresentanter. Oppnevning skjer med de frister som fremgår av § 2.

Krav til kjønnsfordeling²² skal praktiseres etter de prinsipper som er lagt til grunn i § 20 og 21 så langt det er mulig.

KAPITTEL 4. KLAGE – UTTREDEN I VALGPERIODEN

§ 26. Klage

Alle som har stemmerett ved et valg, kan klage over feil ved dette. Den som blir nektet stemmerett, kan klage over dette.

Klage må være innkommet til valgstyrene senest åtte dager etter at valgfallet foreligger.

Valgstyrene kan bestemme at det skal holdes ny opptelling når dette kan være nok til å rette opp eventuelle feil. I motsatt fall avgir valgstyrenes uttalelse om klagen og sender den deretter straks til rektor.

Mener rektor at en feil har hatt vesentlig betydning for valget, kan rektor beslutte at det skal holdes nytt valg. Dette skal holdes snarest mulig.

§ 27. Uttreden Fratredelse i valgperioden

Den som slutter i ansettelsesforhold eller som student ved Norges Handelshøyskole, trer ut av styret/instituttstyret fra det tidspunkt vedkommende slutter. Innehaver av tillitsverv skal fratre når valgbarheten opphører.

Den som har permisjon, trer ut i permisjonstiden. Ved forskningstermin, ~~kan~~ vurderer styremedlemmet selv vurdere behovet for å tre ut.

Varamedlem rykker i disse tilfellene opp som fast medlem, eventuelt som medlem i permisjonstiden.

²¹ Se § 24 første led bokstav e).

²² Jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 28.

Fratrer undervisningsansvarlig eller forskningsansvarlig mer enn seks måneder før funksjonstiden er ute, foretas nyvalg for den tid som er igjen. Dersom fratredelse mindre enn seks måneder før funksjonstiden er ute, konstituerer instituttstyret ny undervisningsansvarlig eller forskningsansvarlig blant fast ansatte i [undervisnings- og forskerstillingvitenskapelige stillinger](#).

[Etter søknad kan styret/instituttstyret selv fritta et medlem fra vervet for resten av tjenestetiden når tungtveiende arbeids- eller velferdsmessige grunner tilsier dette.](#)

KAPITTEL 5. UTFYLLENDE REGLER – IKRAFTTREDEN

§ 28. Utfyllende regler

Styret kan gi nærmere bestemmelser om utfylling og gjennomføring av dette reglement.

§ 29. Ikrafttreden

Dette reglement med endringer trer i kraft straks, fra samme tidspunkt opphører tidligere utgaver.

Valgreglement for Norges Handelshøyskole

Vedtatt av styret 09.09.2009 med endringer vedtatt av styret 17.04.2015, 03.05.2017, 14.09.2017, 10.03.2021, og xx.xx.2024.

KAPITTEL 1. GENERELLE BESTEMMELSER	2
§ 1. Reglementets anvendelse	2
§ 2. Tidspunkt for gjennomføring av valg.....	2
§ 3. Valgperioden	2
§ 4. Stemmerett for ansatte	2
§ 5. Stemmerett for studenter.....	3
§ 6. Liste over stemmeberettigede – klage over manntallsføringen.....	3
§ 7. Valgstyrer	3
§ 8. Kunngjøring av frister.....	4
§ 9. Forslagsrett og valgbarhet.....	4
§ 10. Kandidatpresentasjon.....	4
§ 11. Valgform og fremgangsmåte.....	5
§ 12. Krav til gyldig valg.....	5
§ 13. Elektronisk valg – innkalling og gjennomføring.....	5
§ 14. Valgmøte – innkalling og gjennomføring	6
§ 15. Kjønnsmessig ubalanse ved opptelling.....	7
§ 16. Ansattes plikt til å ta imot verv	7
§ 17. Studenters plikt til å ta imot verv	7
§ 18. Valgprotokoll.....	7
KAPITTEL 2. SÆRLIGE REGLER FOR VALG AV STYRET VED NORGES HANDELSHØYSKOLE.....	8
§ 19. Styrets sammensetning.....	8
§ 20. Valg av medlemmer til styret fra ansatte i vitenskapelige stillinger.....	8
§ 21. Valg av medlemmer til styret fra ansatte i teknisk og administrativ stilling.....	8
§ 22. Valg av medlemmer til styret fra studentene.....	8
§ 23. Valg for studentene.....	9
KAPITTEL 3. SÆRLIGE REGLER FOR VALG AV INSTITUTTSTYRE	9
§ 24. Instituttstyrenes sammensetning.....	9
§ 25. Stemmerett, forslagsrett og valgbarhet	10
KAPITTEL 4. KLAGE – UTTREDEN I VALGPERIODEN	10
§ 26. Klage	10
§ 27. Uttreden i valgperioden.....	10
KAPITTEL 5. UTFYLLENDE REGLER – IKRAFTTREDEN.....	11
§ 28. Utfyllende regler	11
§ 29. Ikrafttreden	11

KAPITTEL 1. GENERELLE BESTEMMELSER

§ 1. Reglementets anvendelse

Dette reglementet gjelder for valg av medlemmer og varamedlemmer til styret ved Norges Handelshøyskole (heretter kalt styret), samt undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig og øvrige medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene.

§ 2. Tidspunkt for gjennomføring av valg

Valgene skjer i vårsemesteret med virkning fra 1. august samme år.

Valgstyrene¹ fastsetter tidspunkt for valgene innenfor de rammer som er fastsatt i dette reglement.

Valg av medlemmer til styret skal gjennomføres før andre valg ved Norges Handelshøyskole, når valgene skjer i samme semester.

§ 3. Valgperioden

For fire år velges:

- a) Medlemmer til styret fra de ansatte
- b) Varamedlemmer til styret fra de ansatte
- c) Undervisningsansvarlig
- d) Forskningsansvarlig
- e) Medlemmer til instituttstyrene fra de ansatte
- f) Varamedlemmer til instituttstyrene fra de ansatte

For ett år velges:

- a) Ett eventuelt medlem og to varamedlemmer til styret fra gruppen midlertidig ansatte i vitenskapelige stillinger²
- b) Ett eller to medlemmer og ett eller flere varamedlemmer til instituttstyrene fra gruppen midlertidig ansatte i vitenskapelige stillinger³
- c) Medlemmer og varamedlemmer til styret fra studentene

Oppnevning av medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene fra studentene skjer for ett år av gangen i samsvar med føringene i § 25 femte ledd.

Ingen kan gjenvelges som undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig, styremedlem eller instituttstyremedlem hvis vedkommende vil ha fungert i vervet i et sammenhengende tidsrom på åtte år ved den nye valgperiodens begynnelse.

Dersom det i styret/instituttstyrene er en gruppe som ikke har mange nok medlemmer i forhold til fastsatt andel, og det heller ikke er varamedlemmer som kan tre inn i vervene, kan styret/instituttstyrene beslutte at det skal holdes suppleringsvalg.

§ 4. Stemmerett for ansatte

Stemmerett har den som har tiltrådt stilling ved Norges Handelshøyskole senest på valgdagen(e).

Stemmerett har likevel ikke:

¹ Se § 7.

² Se § 19 andre ledd.

³ Se § 24 første ledd bokstav e).

- a) Den som er ansatt i mindre enn 50 % stillingsbrøk,
- b) Den som er ansatt eller engasjert for mindre enn ett år, hvis ikke han eller hun har vært i sammenhengende ansettelsesforhold ved Norges Handelshøyskole i minst ett år når valget holdes

Eksternt finansiert i midlertidig vitenskapelige stillinger som Norges Handelshøyskole har arbeidsgiveransvar for, har stemmerett på lik linje med midlertidig ansatte når vedkommende har fast arbeidsplass ved Norges Handelshøyskole og vedkommende ellers fyller de vanlige vilkår for stemmerett.

Eksternt finansiert fast ansatt i midlertidig gavestilling har stemmerett på lik linje med fast ansatte. Ansatte med forskningstermin beholder sin stemmerett. Stemmeretten faller bort for den som har permisjon for å arbeide i annen stilling. Dette gjelder likevel ikke hvis han eller hun i permisjonstiden er ansatt i en annen stilling ved Norges Handelshøyskole og ikke har stemmerett i denne.

Ingen kan ha mer enn én stemme i et valg. Eksisterer en person i flere manntall skal kun én stemme kunne avgis. Forekomster skal prioriteres i slik rekkefølge: Ansatt i vitenskapelig stilling, ansatt i teknisk eller administrativ stilling, student.

Ingen kan ha stemmerett mer enn ett sted. Ansatte har stemmerett hos sitt primærarbeidssted/institutt. Studenter med tilknytning til flere steder må i stemmeregistreringen bestemme hvor de vil anvende sin stemmerett.

Det sentrale valgstyret avgjør tvilsspørsmål om stemmerett og stemmekrets.

§ 5. Stemmerett for studenter

Stemmerett ved valg av representanter for studentene har den som har betalt semesteravgift og foretatt registrering ved Norges Handelshøyskole for vårsemesteret innen frist fastsatt av Studieadministrativ avdeling. Ved suppleringsvalg kan styret/instituttstyrene fastsette annen frist, dersom dette er hensiktsmessig.

Stemmeretten begrenses i overensstemmelse med § 4, 5. og 6. ledd.

§ 6. Liste over stemmeberettigede – klage over manntallsføringen

Rektor er manntallsfører. Et manntall over de som har stemmerett skal være satt opp senest seks uker før vedkommende valg for ansatte og studenter. Manntallet skal straks legges ut til gjennomsyn for alle det vedkommer.

Klage over manntallsføringen avgjøres av det sentrale valgstyret.

§ 7. Valgstyrer

Styret oppnevner det sentrale valgstyret for valg av styremedlemmer og varamedlemmer til styret. Det sentrale valgstyret har normalt fem medlemmer, der hvert kjønn skal være representert med minst to medlemmer.⁴

Hvert instituttstyre oppnevner sitt valgstyre for valg av undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig, medlemmer og varamedlemmer til instituttstyret. Disse valgstyrene har normalt 3 medlemmer, der begge kjønn skal være representert.

Styret/instituttstyrene oppnevner valgstyrets leder og nestleder.

Dersom medlem av et valgstyre er foreslått som kandidat til verv, trer vedkommende ut av valgstyret for dette valget. Rektor/instituttleder oppnevner nytt medlem for dette valget.

⁴ Jf. Likestillings- og diskrimineringsloven § 28.

Valgstyrene skal administrere valgene og forberedelsene til dette. Det skal også påse at valg ikke finner sted før det er fremmet forslag på minst like mange personer som det skal velges, medregnet varamedlemmer.

Valgstyrene er vedtaksføre når mer enn halvparten av medlemmene er til stede. De gjør vedtak med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende. Medlem av det sentrale valgstyret kan bringe avgjørelser i valgstyret inn for styret. Medlem av instituttens valgstyret kan bringe avgjørelser i sitt valgstyre inn for det sentrale valgstyret.

Det sentrale valgstyret kan motta delegert avgjørelsesmyndighet i saker som etter dette regelment er tillagt styret.

Rektor oppnevner sekretær for det sentrale valgstyret. Instituttene oppnevner sekretær for sine valgstyret. Sekretær for det sentrale valgstyret bistår instituttens valgstyret.

§ 8. Kunningjøring av frister

Frist for å fremsette forslag på kandidater, innkalling til valg og gjennomføring av valg fastsettes av valgstyrene og kunngjøres i god tid før valget.

I kunningjøringen gjøres det også kort rede for reglene om fremsettelse av forslag og for fremgangsmåten ved valgene.

§ 9. Forslagsrett⁵ og valgbarhet

Alle stemmeberettigede ved de respektive valg har forslagsrett⁶.

Alle stemmeberettigede er valgbare ved de respektive valg. Rektor og ansatte som rapporterer direkte til rektor, kan ikke fungere som valgte medlemmer til styret.

Forslag på kandidat til medlemmer og varamedlemmer til styret skal være innkommet til det sentrale valgstyret senest fire uker før valget.⁷

Forslag på kandidater til undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig, medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene skal være innkommet til instituttets valgstyre senest to uker før valget.

Forslag må innleveres skriftlig eller på e-post til valgstyrene. Forslag på kandidater må være underskrevet av forslagsstiller.

Fremsatte forslag skal straks meddeles de foreslåtte kandidater. Når fristen for å fremsette forslag er ute, kunngjøres en samlet oversikt over de innkomne forslag.

Styret/instituttstyrene kan oppnevne en valgkomité for å søke etter kandidater.

§ 10. Kandidatpresentasjon

Før valget skal kandidatene presenteres for velgerne. Det er valgstyret som er ansvarlig for at presentasjonen gjennomføres på forsvarlig måte i god tid før valget.

⁵ Forslagsfristene i denne bestemmelsen har relasjon til § 16 andre ledd

⁶ Se §§ 20, 21, 22 og 25.

⁷ For studentene gjelder § 22.

§ 11. Valgform og fremgangsmåte

Det skal gjennomføres valg av:

- a) Medlemmer og varamedlemmer til styret fra ansattes grupper
- b) Medlemmer og varamedlemmer til styret fra studentene
- c) Medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene fra ansattes grupper
- d) Undervisningsansvarlig ved instituttene
- e) Forskningsansvarlig ved instituttene

Valg av medlemmer og varamedlemmer til styret/instituttstyret fra ansattes grupper skjer ved preferansevalg. Valgstyrene kan likevel beslutte at valget skjer som alminnelig flertallsvalg, dersom dette er mest hensiktsmessig. Valget gjennomføres normalt elektronisk, men valgstyrene kan beslutte at valget skal gjennomføres som valgmøte innenfor hver gruppe.

Valg av medlemmer og varamedlemmer fra studentene til styret⁸ skjer ved urnvalg og/eller elektronisk valg som simpelt flertallsvalg.

Valg av undervisningsansvarlig og forskningsansvarlig skjer normalt ved alminnelig flertallsvalg. Valgstyrene kan likevel beslutte at valget skjer som preferansevalg, dersom dette er mest hensiktsmessig. Valget gjennomføres normalt elektronisk, men valgstyrene kan beslutte at valget skal gjennomføres som valgmøte.

Ved valg på instituttene kan det ved valg av undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig og øvrige valg benyttes stemmeseddel hvor de stemmeberettigede kan velge å stemme på de foreslåtte kandidater eller stemme blankt. Instituttets valgstyre kan vedta slik forenklet stemmeprosess når:

- a) oppnevnt valgkomité fremlegger et omforent forslag til kandidater
- b) det ikke er innkommet forslag til kandidater utover valgkomiteens forslag innen fristen i § 9 fjerde ledd
- c) antall foreslåtte kandidater er likt det antall kandidater som skal velges

§ 12. Krav til gyldig valg

For gyldig valg kreves at minst 50 % av de stemmeberettigede ansatte har avgitt stemme.⁹ Det er adgang til å avgi blank stemmeseddel. Blanke og ugyldige stemmer regnes i denne sammenheng som avgitte stemmer.

Dersom valget er ugyldig, jf. første ledd, skal dette kunngjøres av valgstyret og det skal gjennomføres et nytt valg.

§ 13. Elektronisk valg – innkalling og gjennomføring

Innkalling til elektronisk valg gis hver enkelt stemmeberettiget med 10 dagers varsel.

Kandidatene presenteres med navn og tilhørighet i innkallingen.

Ved uttak av data etter stemmegivningen for kjøring i optellingsprogram skal flere av valgstyrets medlemmer være til stede. Ved optellingen gjennomføres først en testkjøring på et datasett med kjent resultat.

⁸ For oppnevning eller valg av studentmedlemmer til instituttstyrene, se § 25 femte ledd.

⁹ For studentene gjelder § 23.

Ved alminnelig flertallsvalg vil en kandidat som får mer enn halvparten av de avgitte stemmene etter første valgomgang bli valgt.

Dersom ingen av kandidatene får over halvparten av stemmene i første valgomgang, avholdes ny valgomgang med de to kandidatene som fikk flest stemmer i første valgomgang. Resultat av første valgomgang kunngjøres straks. Ny valgomgang gjennomføres i samsvar med paragrafen her. Valgstyret fastsetter tidspunkt for gjennomføring og innkaller til valg.¹⁰

Fremgangsmåten ved preferansevalg er gitt i nærmere bestemmelser, se vedlegg 1 – «Bestemmelser om fremgangsmåten ved preferansevalg». Valgoppgjør ved preferansevalg gjennomføres som hovedregel ved bruk av dataprogram etter utfyllende regler fastsatt av styret.

§ 14. Valgmøte – innkalling og gjennomføring

Skal valget skje i møte, innkaller valgstyrene til dette med minst 10 dagers varsel.

Eventuelt forfall skal meldes straks det er klart at et medlem ikke kan møte. Hvis et medlem som har meldt forfall likevel møter, har han eller hun stemmeretten i behold.

Dersom flertallsvalg gjennomføres som valgmøte fører velgerne opp navnet på den kandidaten velgeren ønsker å gi sin stemme. Den som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer, er valgt. Får ingen slikt flertall i første valgomgang, holdes det ny avstemning. Hvis heller ingen får slikt flertall ved denne valgomgangen, holdes det en tredje avstemning. Ved denne kan det bare stemmes på de to kandidater som fikk flest stemmer i annen valgomgang. Har en fått høyeste og en eller flere fått nest høyeste stemmetall, foretas omvalg blant samtlige av disse. Valgt ved denne valgomgang er den kandidat av disse som får flest stemmer.

Hvis to kandidater får høyeste stemmetall, skal det skje omvalg mellom disse. I tilfelle stemmelikhet i siste valgomgang avgjøres valget ved loddtrekning ved myntkast.

Valg av varamedlemmer skjer som flertallsvalg ved at alle velges samtidig. De som har fått flest stemmer er valgt. Ved stemmelikhet avgjøres valget ved loddtrekning ved myntkast. Varamedlemmene rangeres i henhold til avgitte stemmer.

Fremgangsmåten ved preferansevalg er gitt i nærmere bestemmelser, se vedlegg 1 – «Bestemmelser om fremgangsmåten ved preferansevalg».

Det gis adgang til å avgi forhåndsstemme ved valg av medlemmer og varamedlemmer til styret, valg av undervisningsansvarlig og forskningsansvarlig, samt valg av medlemmer og varamedlemmer til instituttstyrene når disse valgene gjennomføres som preferansevalg. Forhåndsstemme må være innkommet til valgstyrene innen en frist som valgstyrene har fastsatt i innkallingen. Hvis den som har avgitt forhåndsstemme, likevel møter, skal forhåndsstemmen trekkes tilbake og vedkommende stemmer på vanlig måte. Når forhåndsstemme avgis, skal stemmeseddel sendes i lukket konvolutt til valgstyrene. Hver konvolutt legges i en ytre konvolutt påført velgerens navn og stilling. Konvolutter med forhåndsstemmer legges sammen med de møtendes avgitte stemmer og telles opp samtidig med disse.

¹⁰ Se §§ 13 første ledd og 14 første ledd.

Den som blir nektet å avgi stemme, skal likevel gis anledning til å levere stemmeseddel. Slik stemmeseddel skal ikke legges i valgurnene, men i en særskilt lukket konvolutt påført navn og adresse for velgeren. Stemmeseddelen skal oppbevares på trygghende måte med tanke på eventuell klage.

§ 15. Kjønnsmessig ubalanse ved opptelling

Viser det seg ved opptellingen at et kjønn ikke vil være representert i samsvar med krav om kjønnsfordeling¹¹ etter dette reglement, erstattes den eller de lavest rangerte blant det overrepresenterte kjønn med den eller de høyest rangerte blant det underrepresenterte kjønn. Ved alminnelig flertallsvalg i henhold til deres stemmetall, og ved preferansevalg i henhold til nærmere bestemmelser om opptellingsmåte.¹²

§ 16. Ansattes plikt til å ta imot valg

Ansatte plikter å ta imot valg. Ansatt som blir valgt til verv etter dette reglement, har plikt til å ta imot vervet.

Den som har gjort tjeneste i et verv, har rett til fritak fra gjenvalg til dette i like lang tid som vedkommende har fungert i vervet. Varamedlem som har møtt som medlem minst halve valgperioden, kan kreve seg fritatt for valg som medlem i neste periode.

Den som er foreslått som kandidat ved valg etter dette reglement og kan kreve seg fritatt, må gi skriftlig beskjed om dette til valgstyret senest én uke etter å ha mottatt melding om forslaget.

Valgstyret kan etter søknad frita for valg den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine funksjoner i dette. Den som er ansatt i deltidsstilling, kan også fritas hvis vervet vil medføre at det blir urimelig byrdefullt eller vanskelig for vedkommende å utføre arbeid i denne.

§ 17. Studenters plikt til å ta imot valg

Student som er foreslått som kandidat ved valg, må gi beskjed senest én uke etter å ha mottatt melding om forslaget hvis han eller hun nekter å ta imot valg.

Student som tar imot valg etter dette reglement, har plikt til å fungere i vervet for hele valgperioden så lenge han eller hun er valgbar.

§ 18. Valgprotokoll

Utfallet av valg etter dette reglement skal føres inn i en særskilt valgprotokoll som underskrives av valgstyrene. Melding om utfallet av valget sendes til rektor og kunngjøres straks.

¹¹ Se §§ 20, 21 og 25.

¹² Se «Bestemmelser om fremgangsmåten ved preferansevalg» pkt. 8 (vedlegg 1).

KAPITTEL 2. SÆRLIGE REGLER FOR VALG AV STYRET VED NORGES HANDELSHØYSKOLE

§ 19. Styrets sammensetning

Styret ved Norges Handelshøyskole består av fire medlemmer valgt blant ansatte i vitenskapelige stillinger, ett medlem valgt blant teknisk og administrativt ansatte, to medlemmer valgt blant studenter og fire eksterne medlemmer.¹³

Hvis de midlertidig ansatte i vitenskapelige stillinger utgjør mer enn 25 prosent¹⁴ av de ansatte i vitenskapelige stillinger ved høyskolen, utgjør de en egen valgkrets som ved særskilt valg skal velge ett av de fire styremedlemmene fra de ansatte i vitenskapelige stillinger fra sin krets.

Har et medlem forfall, innkalles varamedlem fra vedkommendes valgkrets.

§ 20. Valg av medlemmer til styret fra ansatte i vitenskapelige stillinger

Stemmeberettiget er alle ansatte i vitenskapelige stillinger som har stemmerett i henhold til § 4.

Det skal velges fire medlemmer unummerert og seks varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Ved valg av medlemmer skal begge kjønn være representerte, og ved valg av varamedlemmer skal hvert kjønn være representert med minst to medlemmer.¹⁵

Dersom de midlertidig ansatte i vitenskapelige stillinger etter § 19 har krav på egen representant i styret, holdes separate valg for de to grupper ansatte vitenskapelige stillinger. I dette tilfellet skal de to gruppene (faste og midlertidig ansatte) velge henholdsvis tre medlemmer unummerert og fire varamedlemmer i nummerert rekkefølge og ett medlem og to varamedlemmer i nummerert rekkefølge.

Ved valg av medlemmer fra fast ansatte skal begge kjønn være representerte. Ved valg av varamedlemmer fra fast ansatte og ved valg av varamedlemmer fra midlertidig ansatte skal begge kjønn så vidt mulig være representerte.

§ 21. Valg av medlemmer til styret fra teknisk og administrativt ansatte

Stemmeberettiget er alle teknisk og administrativt ansatte som har stemmerett i henhold til § 4.

Det skal velges ett medlem og to varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Ved valg av varamedlemmer skal begge kjønn så vidt mulig være representerte.

§ 22. Valg av medlemmer til styret fra studentene

Medlemmer og varamedlemmer til styret fra studentene velges ved urnevalg og/eller elektronisk valg i vårsemesteret hvert år.

Datoen for valget og fristen for å fremsette forslag på kandidater fastsettes av Kjernestyret og kunngjøres før utgangen av mars måned. I kunngjøringen gjøres det også kort rede for reglene om fremsettelse av forslag og for fremgangsmåten for valget.

¹³ Kunnskapsdepartementet oppnevner de eksterne styremedlemmene etter forslag fra Norges Handelshøyskole og utpeker en av dem som styrets leder, jf. universitets- og høyskoleloven §§ 4-3 første ledd og 4-4 fjerde ledd.

¹⁴ Beregningen gjøres på grunnlag av manntallet jf. § 6.

¹⁵ Jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 28.

Forslag på kandidater til medlemmer og varamedlemmer fra studentene skal være innkommet til Kjernerstyret senest to uker før valget avholdes. Forslag må innleveres skriftlig eller via e-post til Kjernerstyret og være bekreftet av forslagsstiller. Selvlansering av kandidatur som studentmedlem i styret kan foretas samme dag som valget avholdes.

Fremsatte forslag skal straks meddeles de foreslåtte kandidater. Når fristen for å fremsette forslag er ute, kunngjøres en samlet oversikt over de innkomne forslag.

§ 23. Valg for studentene

Kjernerstyret fastsetter tidspunkt for innkalling og avholdelse av valget.

Det skal velges to medlemmer i unummerert rekkefølge og minst like mange varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Begge kjønn skal være representerte både blant medlemmer og varamedlemmer. Valget skjer som simpelt flertallsvalg. Ved stemmelikhet skal det skje omvalg mellom de som står likt. Det sentrale valgstyret fastsetter, i samråd med Kjernerstyret, de nærmere regler for valget.

KAPITTEL 3. SÆRLIGE REGLER FOR VALG AV INSTITUTTSTYRE

§ 24. Instituttstyrenes sammensetning

Instituttstyrene skal ha fra åtte til elleve¹⁶ medlemmer og sammensettes¹⁷ på følgende måte:

- a) Instituttleder
- b) Undervisningsansvarlig
- c) Forskningsansvarlig
- d) En til tre representanter for fast ansatte i vitenskapelige stillinger
- e) En eller to representanter for midlertidig ansatte i vitenskapelige stillinger. Dersom det velges to, skal doktorgradsstipendiater utgjøre én valgkrets og øvrige midlertidig ansatte i vitenskapelige stillinger utgjøre en annen valgkrets.
- f) En representant teknisk og administrativt ansatte¹⁸
- g) To studentrepresentanter

I tillegg kan det velges en eller flere varamedlemmer for gruppene angitt i bokstav d, e og f. Et varamedlem kan knyttes til instituttstyremedlemmets person.¹⁹

Instituttstyret er vedtaksdyktig når mer enn halvparten av instituttstyret, inkludert leder eller instituttstleder, er til stede og avgir stemme.

Administrativ leder ved instituttet kan av instituttstyret oppnevnes som sekretær for instituttstyret.²⁰

Instituttstyrene kan gi andre personer adgang til instituttstyrets møter med tale og forslagsrett, herunder ansatte i bistilling.

¹⁶ Dersom antall medlemmer i instituttstyret er et partall, har leder dobbeltstemme.

¹⁷ Antall styremedlemmer må avklares før valget.

¹⁸ Administrativ leder ved instituttet er valgbar.

¹⁹ Denne bestemmelsen forutsetter at medlem og varamedlem til instituttstyret velges som par.

²⁰ Dette forutsetter at administrativ leder ikke er valgt inn i instituttstyret.

§ 25. Stemmerett, forslagsrett og valgbarhet

Ved valg av undervisningsansvarlig og forskningsansvarlig har alle ansatte ved det respektive institutt stemmerett i henhold til § 4. Alle ansatte med stemmerett har forslagsrett. Ved valg av undervisningsansvarlig og forskningsansvarlig skal stemmene fra midlertidig ansatte i vitenskapelige stillinger ha 25 % stemmevekt.

Fast ansatte i vitenskapelige stillinger med stemmerett er valgbare til vervene som undervisningsansvarlig, forskningsansvarlig og representanter for de faste ansatte vitenskapelige stillinger.

Ved valg av representanter for de faste ansatte i vitenskapelige stillinger er det bare ansatte i denne gruppen som har stemmerett.

Ved valg av representanter for de midlertidig ansatte i vitenskapelige stillinger har ansatte innen denne gruppen stemmerett i henhold til kravene i første avsnitt. Dersom denne gruppen skal velge to representanter, har hver ansatt i denne gruppen stemmerett og forslagsrett innen sin valgkrets beskrevet i § 24.²¹

NHHS ved Kjernestyret har ansvar for oppnevning eller valg av studentrepresentanter. Oppnevning skjer med de frister som fremgår av § 2.

Krav til kjønnsfordeling²² skal praktiseres etter de prinsipper som er lagt til grunn i §§ 20 og 21 så langt det er mulig.

KAPITTEL 4. KLAGE – UTTREDEN I VALGPERIODEN

§ 26. Klage

Alle som har stemmerett ved et valg, kan klage over feil ved dette. Den som blir nektet stemmerett, kan klage over dette.

Klage må være innkommet til valgstyrene senest åtte dager etter at valgfallet foreligger.

Valgstyrene kan bestemme at det skal holdes ny optelling når dette kan være nok til å rette opp eventuelle feil. I motsatt fall avgir valgstyrenes uttalelse om klagen og sender den deretter straks til rektor.

Mener rektor at en feil har hatt vesentlig betydning for valget, kan rektor beslutte at det skal holdes nytt valg. Dette skal holdes snarest mulig.

§ 27. Fratredelse i valgperioden

Den som slutter i ansettelsesforhold eller som student ved Norges Handelshøyskole, trer ut av styret/instituttstyret fra det tidspunkt vedkommende slutter. Innehaver av tillitsverv skal fratre når valgbarheten opphører.

Den som har permisjon, trer ut i permisjonstiden. Ved forskningstermin, vurderer styremedlemmet selv behovet for å tre ut.

Varamedlem rykker i disse tilfellene opp som fast medlem, eventuelt som medlem i permisjonstiden.

²¹ Se § 24 første led bokstav e).

²² Jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 28.

Fratrer undervisningsansvarlig eller forskningsansvarlig mer enn seks måneder før funksjonstiden er ute, foretas nyvalg for den tid som er igjen. Dersom fratredelse mindre enn seks måneder før funksjonstiden er ute, konstituerer instituttstyret ny undervisningsansvarlig eller forskningsansvarlig blant fast ansatte i vitenskapelige stillinger.

Etter søknad kan styret/instituttstyret selv fritta et medlem fra vervet for resten av tjenestetiden når tungtveiende arbeids- eller velferdsmessige grunner tilsier dette.

KAPITTEL 5. UTFYLLENDE REGLER – IKRAFTTREDEN

§ 28. Utfyllende regler

Styret kan gi nærmere bestemmelser om utfylling og gjennomføring av dette reglement.

§ 29. Ikrafttreden

Dette reglement med endringer trer i kraft straks, fra samme tidspunkt opphører tidligere utgaver.

Valgregelment for Norges Handelshøyskole.

Vedtatt av Styret 09.09.2009

Vedlegg 1 - Bestemmelser om fremgangsmåten ved preferansevalg.

Ved preferansevalg benyttes følgende fremgangsmåte:

1. Valgstyret utarbeider stemmesedler som best mulig sikrer at velgernes preferanser kommer til uttrykk. Bare disse stemmesedler kan benyttes ved valget.
 2. Stemmeseddelen skal bestå av en liste med alle foreslåtte kandidater i alfabetisk rekkefølge og et stemmefelt med rangering fra 1 (høyest rangert) til n, der n er antall foreslåtte kandidater. Velgerne stemmer ved å fortløpende skrive navn eller kandidatnummer i stemmefeltet ut for rangeringen. Velgeren avgjør selv hvor mange kandidater han eller hun vil rangere. Se forøvrig punkt 4.
 3. Har en velger gjentatt samme kandidat, gjelder den første oppføringen. Gjentakene regnes da for uskrevet. Det samme gjelder dersom en velger har ført opp andre nr. eller navn enn de som foreligger på den utdelte stemmeseddel. De nedenfor rangerte på stemmeseddelen rykker da opp. Det samme gjøres dersom det forekommer blanke stemmefelt. Har en velger skrevet flere nr. eller navn i et stemmefelt, gjelder rangering fra venstre mot høyre. De nedenfor rangerte på stemmeseddelen rykker da ned. Stemmesedler som ellers ikke er i samsvar med dette skal forkastes.
 4. Dersom velgeren ikke har rangert alle kandidater, jfr punkt 2, regnes velgeren som indifferent mellom alle urangerte kandidater. Ved opptellingen kompletteres stemmeseddelen slik at alle mulige rekkefølger av de urangerte kandidater får samme vekt.
- Eksempel: Hvis det er 3 urangerte kandidater A, B, og C, regnes det som 6 stemmesedler med avslutninger ABC, ACB, BAC, BCA, CAB, CBA, der hver stemmeseddel teller med vekt 1/6.
5. Opptellingen skjer i form av gjentatte midlertidige rangeringer, der den sist rangerte kandidaten elimineres etter hver slik rangering. Den endelige rangering av kandidatene skjer dermed nedenfra. Etter en eliminasjon modifiseres den enkelte stemmeseddel ved at kandidatene som er rangert etter den eliminerte kandidat, rykker en plass frem i rangeringen. Ved hver midlertidig rangering har dermed hver stemmeseddel en fullstendig rangering av de kandidater som fortsatt er med i opptellingen.
 6. En midlertidig rangering består i beregning av en "skattesats" for hver kandidat som reflekterer dennes behov for stemmer for å unngå å bli eliminert på dette trinn i eliminasjonsprosessen. Hver velger betaler "skatt" til hver av kandidatene etter tur i den rekkefølge de kommer på velgerens stemmeseddel.

Eksempel: En velger rangerer fire kandidater i rekkefølge 1:A, 2:B, 3:C, 4:D og de har skattesatser 40%, 20%, 100% og 50%, slik at B trenger lite fra hver velger for å unngå å bli eliminert, mens C trenger all tilgjengelig stemmekraft. Velgeren disponerer over 1 stemme som fordeles slik: til A $1.00 \times 0.40 = 0.40$ stemmer, til B $(1.00 - 0.40) \times 0.20 = 0.12$ stemmer, til C $(1.00 - 0.40 - 0.12) \times 1.00 = 0.48$ stemmer; til D $(1.00 - 0.40 - 0.12 - 0.48) \times 0.50 = 0.00$ stemmer.

I alminnelighet blir det nøyaktig en kandidat med skattetakst 100 %, og vedkommende elimineres (C i eksemplet). Det vil være svært sjelden at mer enn en kandidat har skattesats 100 %. Hvis det skjer, elimineres en av dem etter loddtrekning.

Valgregelment for Norges Handelshøyskole.

Vedtatt av Styret 09.09.2009

Skattesatsene er slik at hver kandidat får et stemmetall = antall velgere delt på antall gjenstående kandidater. Dette kravet gjør at skattesatsene blir entydig bestemt. Skattesatsene kan i prinsippet fremkomme som en markedstilpasning på følgende måte: Alle kandidater starter på 100 %. De kandidater som dermed får en skatteinngang over gjennomsnittet senker skatten så meget at skatteinngangen reduseres til gjennomsnittet, altså til antall velgere delt på antall gjenstående kandidater. Gjentatte skattesenkninger får skattesatsene til å nærme seg de verdier som gir alle kandidater samme stemmetall, men det er nok å foreta senkninger inntil nøyaktig en kandidat gjenstår med 100 %, og eliminere denne.

Et dataprogram gjennomfører opptellingen ved å simulere denne markedsmekanismen.

7. Midlertidige opptellinger og eliminasjoner må foretas inntil det gjenstår nøyaktig så mange kandidater som det skal velges. De gjenstående kandidater er da valgt under forutsetning av at regelmentets kjønnsfordeling er oppnådd. Opptellingen kan likevel fortsettes etter samme prinsipp med midlertidige ekstra rangeringer og ekstraeliminasjoner for å nummerere de valgte kandidatene i rekkefølge.

Ved stemmelikhet avgjøres valget ved at valgstyret foretar loddtrekning ved myntkast.

8. Dersom regelmentets kjønnsfordeling ikke er oppnådd, må opptellingen fortsette med midlertidige ekstra rangeringer og ekstraeliminasjoner inntil det er eliminert akkurat så mange blant dem som ellers ville ha blitt valgt, at kvoteringsregelen oppfylles når de således eliminerte erstattes av kandidater av det underrepresenterte kjønn.

Det avholdes så et ekstravalg etter reglene i punktene 5 - 7 med følgende endringer:

8.1 Kandidater er nå samtlige kandidater av det underrepresenterte kjønn som ikke alt er valgt, uansett når de ble eliminert i den opprinnelige opptellingen.

8.2 Den enkelte velger har det stemmetall som gjenstår etter at velgeren er blitt beskattet i siste ekstra rangering av de kandidater som gjenstår etter siste ekstraeliminasjon. Dette sikrer at de velgere som mister en representant pga. kvoteringsbestemmelsene får tilsvarende større innflytelse på hvem av det motsatte kjønn som skal komme i stedet.

9. Som vararepresentanter utpekes i rekkefølge det nødvendige antall etter de som er valgt som representanter i den foretatte rangering.

OPPDATERING AV SPRÅKPOLITISKE RETNINGSLINJER VED NHH

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 18/02546-26

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	22.10.2024	58/24

Forslag til vedtak:

Styret vedtar oppdaterte språkpoltiske retningslinjer for Norges Handelshøyskole.

Rektor gis fullmakt til å foreta formelle oppdateringer for å sikre at retningslinjene er i tråd med gjeldende lover og regelverk.

Bakgrunn:

Språkpoltiske retningslinjer for NHH ble vedtatt av styret 3. juni 2019 (sak 26/19) etter en bred og grundig prosess blant både ansatte og ledergrupper (vedlegg 2). På bakgrunn av endringer i lov- og regelverk samt etableringen av det nye bachelorprogram på engelsk (BEDS) fra høsten 2024, er det behov for mindre oppdateringer av enkelte punkt i retningslinjene.

Krav til språkkompetanse for ansatte i undervisnings- og forskningsstillinger samt ansatte i rekrutteringsstillinger

Den nye [universitets- og høyskoleloven](#) med tilhørende [universitets- og høyskoleforskrift](#) trådte i kraft 1. august 2024. Nytt i forskriften er at det blant annet stilles kvalifikasjonskrav til norskferdigheter på nivå B2 for undervisnings- og forskningsstillinger, men det kan gjøres unntak fra kravet dersom institusjonen legger til rette for at kompetansen kan oppnås innen tre år fra ansettelsestidspunktet (jf. forskriften § 3-9 andre ledd).

Videre skal ansatte i rekrutteringsstillingene postdoktor og stipendiat som ikke kan dokumentere ferdigheter i norsk, svensk eller dansk på nivå A2 ved ansettelse, gjennomføre opplæring tilsvarende minst 15 studiepoeng innen utløpet av åremålsperioden. Det er institusjonens ansvar å tilby norskopplæring, jf. forskriften § 3-18 femte ledd og § 3-19 femte ledd).

Siden NHHs språkpoltiske retningslinjer ikke kan være i strid myndighetenes krav, foreslås det å oppdatere punkt 5 og sette inn et nytt punkt 6 (vedlegg 1) slik at de er i samsvar med formuleringene i forskriften. Dette omfatter også begrepsbruken for de ulike ansattgruppene.

Innstegsstillinger

Forskriftsendringen omfatter inntil videre ikke innstegsstillinger, da det pågår et evalueringsarbeid om disse stillingene i Kunnskapsdepartementet (KD). Departementet har varslet at eventuelt endrede forskriftsregler vil bli sendt på egen høring og vil bli integrert i den nye forskriften.

Det foreslås at rektor gis fullmakt til å gjøre tilsvarende formelle justeringer av retningslinjene når eventuelle lov- eller forskriftsendringer har trådt i kraft.

Hovedspråk i undervisningen på bachelorstudiene

I den gjeldende retningslinjen er norsk hovedspråket i undervisningen i NHHs bachelorstudium, jf. punkt 8 i vedlegg 2. Siden det nyetablerte bachelorprogrammet BEDS er et engelskspråklig studium, foreslås det å sette inn et nytt punkt som omtaler dette og samtidig justere punktet om bachelor i administrasjon og økonomi (BØA) tilsvarende (punkt 9 og 10, vedlegg 1).

Vedlegg:

1. Forslag til oppdaterte språkpolitiske retningslinjer ved NHH (med *spor-endringer*)
2. Gjeldende språkpolitiske retningslinjer ved NHH, vedtatt av NHH-styret 03.06.2019

Sak 58/24 Vedlegg 1

Språkpolitiske retningslinjer

NHH skal ha god språklig kvalitet i all kommunikasjon.

"NHHs språkpolitikk skal reflektere en effektiv avveining mellom det norske samfunnsoppdraget og hensynet til NHHs internasjonale ambisjoner. Tydelige språkpolitiske retningslinjer skal angi hvordan språkpolitikken implementeres og forvaltes i NHHs kjerneaktiviteter og organisasjon."

NHHs strategi 2022-2025

Generelt

1. NHH skal ha god språklig kvalitet i all kommunikasjon. Kommunikasjonen skal være mottakerorientert.
2. Norsk og engelsk er begge viktige språk ved NHH.
3. NHHs bruk av målformer skal være i tråd med kravene i Språkløva*. Ansatte og studenter som har nynorsk som hovedmål, oppfordres til å bruke denne målformen.
4. NHH skal praktisere parallellspråklighet der det er hensiktsmessig.
5. Fast ansatte ved NHH forventes å ha tilstrekkelig språklig kompetanse i både norsk og engelsk til å kunne kommunisere med studenter, ansatte og eksterne kontakter på en tilfredsstillende måte.
 - ~~Fast a~~Ansatte i undervisnings- og forskningsstillinger som ikke kan norsk, svensk eller dansk- ved ansettelse, skal få tilbud om å gjennomføre norskkurs av god kvalitet. De ~~forventes å skal~~ beherske norsk på mellomnivå B12 innen tre år etter ~~fast~~ ansettelse og skal om nødvendig gjennomføre godkjent norskkurs¹. Kravet gjelder ikke ansatte i bistillinger (ekstraerverv).
6. Ansatte i rekrutteringsstillinger (som postdoktorer og stipendiater) som ikke kan norsk svensk eller dansk tilsvarende nivå A2 ved ansettelse, skal tilbys og gjennomføre norskopplæring tilsvarende minst 15 studiepoeng innen utløpet av åremålsperioden².
- 6.7. NHH skal ha tilbud til alle ansatte om relevant språklig kompetanseheving.
- 7.8. NHH skal aktivt forvalte sitt lovpålagte ansvar for å vedlikeholde og videreutvikle norsk fagspråk innenfor de økonomisk-administrative fagområdene.

¹ Jf. forskrift til universitets- og høyskoleloven kap. 3, jf. § 3-9 andre ledd.

² Jf. forskrift til universitets- og høyskoleloven, kap. 3, jf. § 3-18 femte ledd og § 3-19 femte ledd

Utdanning

8-9. Norsk er hovedspråket i undervisningen i NHHs

bachelorstudium bachelorprogram i økonomi og administrasjon (BØA).

- Undervisningen i obligatoriske kurs skal som hovedregel være på norsk.
- Pensumlitteraturen i de obligatoriske kursene skal være på norsk dersom det finnes like gode norske som engelske lærebøker. Når pensumlitteraturen i disse kursene er på engelsk, bør kursbeskrivelsen oppgi supplerende faglitteratur på norsk.
- Undervisningen i valgfrie kurs skal som hovedregel være på engelsk.

10. Engelsk er undervisningsspråket i NHHs bachelorprogram i Business, Economics and Data Science (BEDS).

10-11. Norsk og engelsk er begge viktige språk i undervisningen i NHHs

masterstudier. Valg av språk skal reflektere faglige og pedagogiske hensyn.

- Alle profiler i NHHs masterstudium i økonomi og administrasjon skal kunne tas på engelsk.
- Det skal foretas en løpende vurdering av hva som er et akseptabelt nivå for kurstilbudet på hvert språk. Det skal føres kontroll med utviklingen, og det skal settes inn tiltak ved behov. Kurs med mange studenter bør gis både i norsk og engelsk versjon dersom de dubleres.

11-12. Engelsk er undervisningsspråket i NHHs ph.d.-program.

12-13. Informasjon om studieprogrammene skal finnes både på norsk og engelsk.

13-14. Undervisningsspråket i det enkelte kurs skal gå klart fram av kursbeskrivelsen.

14-15. Eksamensoppgaver skal gis på det språket kurset undervises på hvis ikke annet er angitt i kursbeskrivelsen.

- Studentene kan velge om de vil besvare eksamensoppgaver på et skandinavisk språk eller på engelsk dersom ikke annet fremgår av kursbeskrivelsen.

15-16. NHH skal sikre at norske og engelske termer for de sentrale begrepene i de obligatoriske kursene i bachelorstudiet gjøres tilgjengelig i en nasjonal termportal.

16-17. NHH skal ha tilbud om opplæring i kommunikasjonsprinsipper og akademisk skriving for å sikre utvikling av språk-, tekst- og sjangerkompetanse i alle studieprogram.

17-18. NHH skal tilby utenlandske studenter kurs i norsk språk, kultur og samfunn.

Forskning og formidling

18-19. Vitenskapelige arbeider skal normalt publiseres på engelsk. Forskning av særlig interesse for et norskspråklig publikum bør også publiseres på norsk.

– NHH skal bidra til å opprettholde norskspråklige, vitenskapelige tidsskrifter innenfor det økonomisk-administrative fagområdet.

19-20. NHH skal formidle forskningsbasert kunnskap til samfunn, næringsliv og forvaltning både på norsk og engelsk.

– NHHs samfunnsansvar innebærer at en betydelig del av formidlingen er rettet mot et norskspråklig publikum. Formidling til et norskspråklig publikum skal normalt foregå på norsk.

20-21. NHH skal ha tilbud om opplæring i forskningsformidling på norsk og engelsk.

21-22. Et populærvitenskapelig sammendrag av alle ph.d.-avhandlinger skal publiseres både på norsk og engelsk.

22-23. NHH skal ha tilbud om språklig kvalitetssikring av forsknings- og formidlingsarbeider.

Administrasjon og informasjon

23-24. Norsk er administrasjonsspråket ved NHH.

24-25. NHH skal sikre at alle ansatte og studenter får relevant informasjon på et språk de forstår.

25-26. I ekstern skriftlig kommunikasjon og offisielle dokumenter på engelsk skal NHH benytte britisk eller amerikansk engelsk.

Implementering og forvaltning

26-27. Implementering og forvaltning av de språkpolitiske retningslinjene skal være forankret i institusjonens ledelse på alle nivå.

27-28. Ansvar for å etablere en praksis som sikrer at retningslinjene blir fulgt, følger vedtatte ansvarlinjer i organisasjonen.

– Utforming av handlingsplaner og rapportering om utvikling er del av dette ansvaret.

Vedtatt av NHHs styre den 03.06.2019, med oppdateringer vedtatt av styret 20.10.2024

~~*Den opprinnelige versjonen av retningslinjene refererte til Mållova. Denne ble erstattet av Språklova 1. januar 2022.~~

Språkpolitiske retningslinjer

[Hopp til hovedinnhold](#)

NHH

Språkpolitiske retningslinjer

NHH skal ha god språklig kvalitet i all kommunikasjon.

"NHHs språkpolitikk skal reflektere en effektiv avveining mellom det norske samfunnsoppdraget og hensynet til NHHs internasjonale ambisjoner. Tydelige språkpolitiske retningslinjer skal angi hvordan språkpolitikken implementeres og forvaltes i NHHs kjerneaktiviteter og organisasjon."

NHHs strategi 2022-2025

Generelt

1. NHH skal ha god språklig kvalitet i all kommunikasjon. Kommunikasjonen skal være mottakerorientert.
2. Norsk og engelsk er begge viktige språk ved NHH.
3. NHHs bruk av målformer skal være i tråd med kravene i Språklova*. Ansatte og studenter som har nynorsk som hovedmål, oppfordres til å bruke denne målformen.
4. NHH skal praktisere parallellspråklighet der det er hensiktsmessig.
5. Fast ansatte ved NHH forventes å ha tilstrekkelig språklig kompetanse i både norsk og engelsk til å kunne kommunisere med studenter, ansatte og eksterne kontakter på en tilfredsstillende måte.
 - Fast ansatte som ikke kan norsk eller et annet skandinavisk språk ved ansettelse, skal få tilbud om å gjennomføre norskkurs av god kvalitet. De forventes å beherske

norsk på mellomnivå B1 innen tre år etter fast ansettelse og skal om nødvendig gjennomføre godkjent norskkurs.

6. NHH skal ha tilbud til alle ansatte om relevant språklig kompetanseheving.
7. NHH skal aktivt forvalte sitt lovpålagte ansvar for å vedlikeholde og videreutvikle norsk fagspråk innenfor de økonomisk-administrative fagområdene.

Utdanning

8. Norsk er hovedspråket i undervisningen i NHHs bachelorstudium.
 - Undervisningen i obligatoriske kurs skal som hovedregel være på norsk.
 - Pensumlitteraturen i de obligatoriske kursene skal være på norsk dersom det finnes like gode norske som engelske lærebøker. Når pensumlitteraturen i disse kursene er på engelsk, bør kursbeskrivelsen oppgi supplerende faglitteratur på norsk.
 - Undervisningen i valgfrie kurs skal som hovedregel være på engelsk.
9. Norsk og engelsk er begge viktige språk i undervisningen i NHHs masterstudier. Valg av språk skal reflektere faglige og pedagogiske hensyn.
 - Alle profiler i NHHs masterstudium i økonomi og administrasjon skal kunne tas på engelsk.
 - Det skal foretas en løpende vurdering av hva som er et akseptabelt nivå for kurstilbudet på hvert språk. Det skal føres kontroll med utviklingen, og det skal settes inn tiltak ved behov. Kurs med mange studenter bør gis både i norsk og engelsk versjon dersom de dubleres.
10. Engelsk er undervisningsspråket i NHHs ph.d.-program.
11. Informasjon om studieprogrammene skal finnes både på norsk og engelsk.
12. Undervisningsspråket i det enkelte kurs skal gå klart fram av kursbeskrivelsen.
13. Eksamensoppgaver skal gis på det språket kurset undervises på hvis ikke annet er angitt i kursbeskrivelsen.
 - Studentene kan velge om de vil besvare eksamensoppgaver på et skandinavisk språk eller på engelsk dersom ikke annet fremgår av kursbeskrivelsen.
14. NHH skal sikre at norske og engelske termer for de sentrale begrepene i de obligatoriske kursene i bachelorstudiet gjøres tilgjengelig i en nasjonal termportal.
15. NHH skal ha tilbud om opplæring i kommunikasjonsprinsipper og akademisk skriving for å sikre utvikling av språk-, tekst- og sjangerkompetanse i alle studieprogram.

16. NHH skal tilby utenlandske studenter kurs i norsk språk, kultur og samfunn.

Forskning og formidling

17. Vitenskapelige arbeider skal normalt publiseres på engelsk. Forskning av særlig interesse for et norskspråklig publikum bør også publiseres på norsk.
 - NHH skal bidra til å opprettholde norskspråklige, vitenskapelige tidsskrifter innenfor det økonomisk-administrative fagområdet.
18. NHH skal formidle forskningsbasert kunnskap til samfunn, næringsliv og forvaltning både på norsk og engelsk.
 - NHHs samfunnsansvar innebærer at en betydelig del av formidlingen er rettet mot et norskspråklig publikum. Formidling til et norskspråklig publikum skal normalt foregå på norsk.
19. NHH skal ha tilbud om opplæring i forskningsformidling på norsk og engelsk.
20. Et populærvitenskapelig sammendrag av alle ph.d.-avhandlinger skal publiseres både på norsk og engelsk.
21. NHH skal ha tilbud om språklig kvalitetssikring av forsknings- og formidlingsarbeider.

Administrasjon og informasjon

22. Norsk er administrasjonsspråket ved NHH.
23. NHH skal sikre at alle ansatte og studenter får relevant informasjon på et språk de forstår.
24. I ekstern skriftlig kommunikasjon og offisielle dokumenter på engelsk skal NHH benytte britisk eller amerikansk engelsk.

Implementering og forvaltning

25. Implementering og forvaltning av de språkpolitiske retningslinjene skal være forankret i institusjonens ledelse på alle nivå.
26. Ansvar for å etablere en praksis som sikrer at retningslinjene blir fulgt, følger vedtatte ansvarslinjer i organisasjonen.
 - Utforming av handlingsplaner og rapportering om utvikling er del av dette ansvaret.

Vedtatt av NHHs styre den 03.06.2019

**Den opprinnelige versjonen av retningslinjene refererte til Mållova. Denne ble erstattet av Språklova 1. januar 2022.*

- [Om NHH](#)
-

NHH Norges handelshøyskole

Telefon

[+47 55 95 90 00](tel:+4755959000)

Adresse

Helleveien 30, 5045 Bergen

ENDRING I STATUTTER FOR «NATIONALFONDET TIL FREMME AV SOCIALØKONOMISK OPPLYSNINGSARBEIDE NHH»

Saksbehandler Therese Hammouchi
Arkivreferanse 17/01404-29

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	22.10.2024	59/24

Forslag til vedtak:

Styret ved Norges Handelshøyskole godkjenner de foreslåtte endringene i statutter for Nationalfondet til fremme av socialøkonomisk opplysningsarbeide NHH, org.nr. 940 572 355.

Bakgrunn:

Styret i *Nationalfondet til fremme av socialøkonomisk opplysningsarbeide NHH* har vedtatt endringer i statuttene for at disse skal være i tråd med Lov om stiftelser §28 «Styremedlemmers tjenestetid», og i tråd med dagens organisering og roller ved høyskolen. Endringene må godkjennes av NHHs styre, jf. § 9 i stiftelsens statutter.

Styret i *Nationalfondet til fremme av socialøkonomisk opplysningsarbeide NHH* har vedtatt å endre styrets tjenestetid fra tre til fire år. Styret mener dette er mer hensiktsmessig og gir bedre kontinuitet enn oppnevning av nytt styre hvert tredje år.

Etter at enhetlig ledelse er innført ved NHH, er det rektor og ikke administrerende direktør som er forretningsfører. Rektor/forretningsfører må ha rollen «daglig leder» for å kunne ha signaturrett på vegne av stiftelsen. Forretningsfører er ikke en rolle med signaturrett i Altinn og Brønnøysundregistrene.

Gjeldende statutter og forslag til reviderte statutter for *Nationalfondet til fremme av socialøkonomisk opplysningsarbeide NHH* er vedlagt i hhv. vedlegg 1 og 2.

Følgende endringer er foreslått:

Statuttens § 4, andre avsnitt:

Styrets tjenestetid endres fra *tre år* til *fire år*, jf. Lov om stiftelser § 28, Styremedlemmer tjenestetid: «Styremedlemmer tjenestegjør i fire år, hvis ikke noe annet er fastsatt i stiftelsens vedtekter. (...)»

Statuttens § 4, tredje avsnitt:

Ordet *direktør* erstattes med *rektor*, og rektor tillegges også rollen som *daglig leder*.

Vedlegg:

1. Gjeldende statutter
2. Forslag til reviderte statutter

Sak 59/24 Vedlegg 1

Vedtekter for NATIONALFONDET TIL FREMME AV SOCIALØKONOMISK OPPLYSNINGSARBEIDE NHH org.nr. 940 572 355

Forslag til:

Statutter
for
Nationalfondet til fremme av sosialøkonomisk opplysningsarbeide

Vedtatt på Bergens Socialøkonomiske Forenings generalforsamling, avholdt på Bergens Børs den 30. mars 1928 med forandringer av 28. februar 1946 og 07. juni 2007.

§ 1. Nationalfondet til fremme av sosialøkonomisk opplysningsarbeide er opprettet på foranledning av Bergens Socialøkonomiske Forening ved bidrag fra for saken interesserte personer. Fondet utgjør pr. 01.01.2023 kr. 475.801,00.

§ 2. Fondet skal anvendes til arbeide for utbredelse av sosialøkonomisk kunnskap i videst mulige kretser, idet sosialøkonomien søkes gjort tilgjengelig for hvermann.

Dette formål fremmes ved utgivelse av populære småskrifter over bestemte sosialøkonomiske emner, ved bidrag til en populær foredragsvirksomhet over sådanne emner og for øvrig på den måte som fondets bestyrelse måtte finne formålstjenelig.

§ 3. Fondet forøkes ved gaver og ved en delvis avsetning av rentene.

Dets kapital må aldri angripes eller forminskes.

Rentene legges i sin helhet til kapitalen inntil denne har nådd kr. 100.000.-. Derefter oplegges minst 1/5 av de årlige renter. Når fondets kapital er steget til kr. 500.000.- tas under overveieelse i hvilken utstrekning ytterligere oplegning av rentene skal finne sted.

Fondets midler gjøres fruktbringende på den måte som for offentlige midler er eller blir bestemt.

§ 4. Fondet administreres av eget styre som oppnevnes av Institutt for samfunnsøkonomi. Styret skal bestå av tre medlemmer. To av medlemmene bør være instituttstyrer og varastyrer.

Styret oppnevnes for 3 år. Styret er vedtaksdyktig når to av styrets medlemmer er til stede.

Forretningsfører er NHHs direktør. Forretningsfører kan oppnevne sekretær for fondet fra NHHs administrasjon.

§ 5. opphevet 07. juni 2007

§ 6. opphevet 07. juni 2007

§ 8. opphevet 07. juni 2007

§ 9. Eventuelle fremtidige revisjoner av statuttene må ikke i noen retning forandre fondets karakter eller åpne mulighet for anvendelse av fondets midler til andre formål enn dem som er nevnt i foranstående § 2.

Endringer i statuttene krever godkjenning fra NHHs styre.

Sak 59/24 Vedlegg 2

Reviderte statutter godtatt av styret ved NHH xx.xx.2024

Statutter

for

Nationalfondet til fremme av sosialøkonomisk opplysningsarbeide

Vedtatt på Bergens Sosialøkonomiske Forenings generalforsamling, avholdt på Bergens Børs den 30. mars 1928 med forandringer av 28. februar 1946 og 07. juni 2007.

§ 1. Nationalfondet til fremme av sosialøkonomisk opplysningsarbeide er opprettet på foranledning av Bergens Sosialøkonomiske Forening ved bidrag fra for saken interesserte personer. Fondet utgjør pr. 01.01.2023 kr. 475.801,00.

§ 2. Fondet skal anvendes til arbeide for utbredelse av sosialøkonomisk kunnskap i videst mulige kretser, idet sosialøkonomien søkes gjort tilgjengelig for hvermann.

Dette formål fremmes ved utgivelse av populære småskrifter over bestemte sosialøkonomiske emner, ved bidrag til en populær foredragsvirksomhet over sådanne emner og for øvrig på den måte som fondets bestyrelse måtte finne formålstjenelig.

§ 3. Fondet forøkes ved gaver og ved en delvis avsetning av rentene.

Dets kapital må aldri angripes eller forminskes.

Rentene legges i sin helhet til kapitalen inntil denne har nådd kr. 100.000.-. Derefter oplegges minst 1/5 av de årlige renter. Når fondets kapital er steget til kr. 500.000.- tas under overveielse i hvilken utstrekning ytterligere oplegning av rentene skal finne sted.

Fondets midler gjøres fruktbringende på den måte som for offentlige midler er eller blir bestemt.

§ 4. Fondet administreres av eget styre som oppnevnes av Institutt for samfunnsøkonomi. Styret skal bestå av tre medlemmer. To av medlemmene bør være instituttstyrer og varastyrer.

Styret oppnevnes for fire år. Styret er vedtaksdyktig når to av styrets medlemmer er til stede.

Forretningsfører og daglig leder er NHHs rektor. Forretningsfører kan oppnevne sekretær for fondet fra NHHs administrasjon.

§ 5. opphevet 07. juni 2007

§ 6. opphevet 07. juni 2007

§ 8. opphevet 07. juni 2007

§ 9. Eventuelle fremtidige revisjoner av statuttene må ikke i noen retning forandre fondets karakter eller åpne mulighet for anvendelse av fondets midler til andre formål enn dem som er nevnt i foranstående § 2.

Endringer i statuttene krever godkjenning fra NHHs styre.

STATUS ANSETTELSESPROCESS, NY REKTOR FRA 01.08.2025

Saksbehandler Carina Ottesen
Arkivreferanse 24/03469-4

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	22.10.2024	60/24

Forslag til vedtak:

Styret tar redegjørelsen til orientering.

Bakgrunn:

Styreleder orienterer om status for ansettelsesprosessen. Da søknadsfristen gikk ut 6. oktober hadde seks kandidater søkt på stillingen. Videre prosess er planlagt i tråd med tidsplanen. Det vises for øvrig til styrets behandling av ansettelsesprosessen av ny rektor ved NHH fra 1. august 2025, i styremøte 18. juni, med vedtak om bl.a. stillingsbeskrivelse, oppnevning av rådgivende innstillingsutvalg og referansegruppe samt tentativ tidsplan (sak 29/24), samt styreleders redegjørelse på styremøtet 3. september (sak 46/24).

Én av søkerne, instituttleder Aksel Mjøs, er også medlem av Referansegruppen. Mjøs går dermed ut av Referansegruppen, og han har henvendt seg til styreleder og bedt om å bli erstattet av en annen representant fra Institutt for finans. Siden det ikke er oppnevnt varamedlemmer for verken Rådgivende innstillingsutvalg eller Referansegruppen, inviteres styret til å diskutere problemstillingen. Eventuelt vedtak formuleres i møtet.

EVENTUELT - MØTE 7/24

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03485-42

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
22.10.2024

Utvalgsnr
61/24

Forslag til vedtak:

Vedtak i saker under Eventuelt behandles i møtet.

Orienteringssak 7/24 Studiepoengproduksjon 2023/2024

Arkivkode 20/03433-5

Orienteringssak – Studiepoengproduksjon 2023/2024

I det følgende presenteres studiepoengproduksjonen ved NHH på de ulike nivå og program - fordelt på institutt. Tabell 1 gir en oversikt over studiepoengfordelingen i skoleåret 2023/24. For å komplettere bildet av undervisningsinnsatsen ved de ulike instituttene viser tabell 2 en oversikt over antallet emner hvert institutt har undervist i perioden. De etterfølgende grafene viser utvikling over tid.

Tabell 1: Studiepoengproduksjon 2023/2024

Studieprogram	Institutter						
	Antall studiepoeng produsert						
	FOR	FIN	RRR	SOL	SAM	FSK	TOTALT
Bachelor							
- obligatoriske fag	16699	368	11208	15983	12757	0	57013
- valgfag	5033	983	2198	6473	3443	3405	21533
Sum Bachelor	21731	1350	13405	22455	16199	3405	78546
Master							
- MØA undervisning	20917	12580	6189	13899	8668	688	62940
- MRR undervisning	0	0	7448	0	0	0	7448
- utredninger	5550	4020	3180	3330	3780	60	19920
Sum Master	27277	18052	18577	15197	11756	1027	91884
PhD							
- undervisning	110	263	53	200	568	35	1228
- veiledning	960	240	0	480	360	0	2040
Sum PhD	1070	503	53	680	928	35	3268
Sum Total	49268	18452	30274	40364	29574	4188	172121

Tabell 2: Antall emner 2023/2024

Studieprogram	Institutter						
	Antall emner undervist						
	FOR	FIN	RRR	SOL	SAM	FSK	TOTALT
Bacheloremner	19	3	10	12	14	17	75
- obligatoriske fag	7	1	5	5	5	0	23
- valgfag	12	2	5	7	9	17	52
Masteremner	68	25	32	35	33	9	202
PhD-emner	7	13	4	9	13	2	48
Sum Total	94	41	46	56	60	28	325

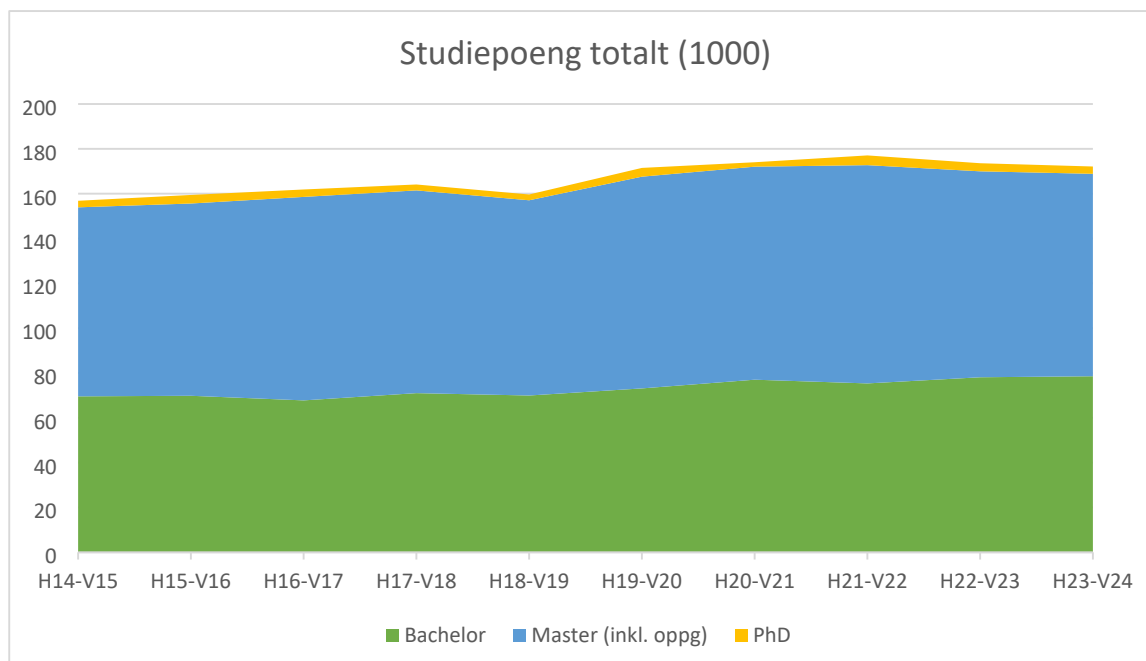
Merk: Delte emner telles for alle involverte institutt (gjelder 11 emner). ENE-profilen har flere seminarer på 2,5 studiepoeng enn andre profiler og dette påvirker antallet emner ved FOR. MRR-emner som gis digitalt i Oslo samtidig som i Bergen regnes som ett emne.

I tabell 3 fremgår den gjennomsnittlige studiepoengproduksjonen for de ulike typene emner.

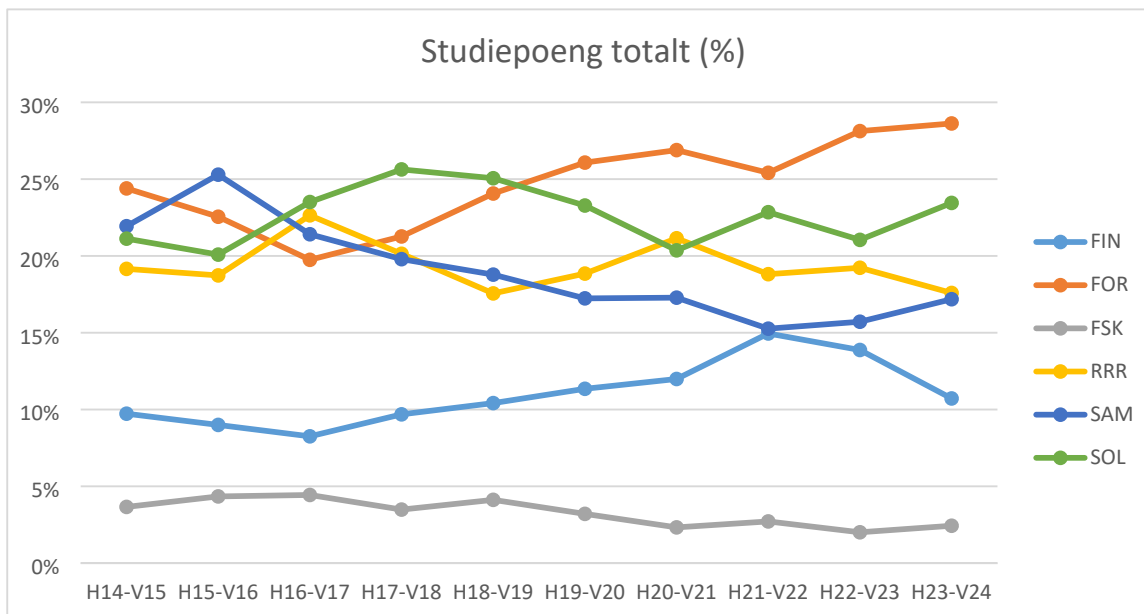
Tabell 3: Gjennomsnittlig studiepoengproduksjon per emnekategori 2023/2024

Studieprogram	Institutter						
	FOR	FIN	RRR	SOL	SAM	FSK	Snitt
Bacheloremner	1144	450	1341	1871	1157	200	1047
- obligatoriske fag	2386	368	2242	3197	2551	-	2479
- valgfag	419	492	440	925	383	200	414
Masteremner	308	503	426	397	263	76	348
PhD-emner	16	20	13	22	44	18	26
Snittproduksjon/emne	455	346	589	653	424	147	458

Utvikling over tid

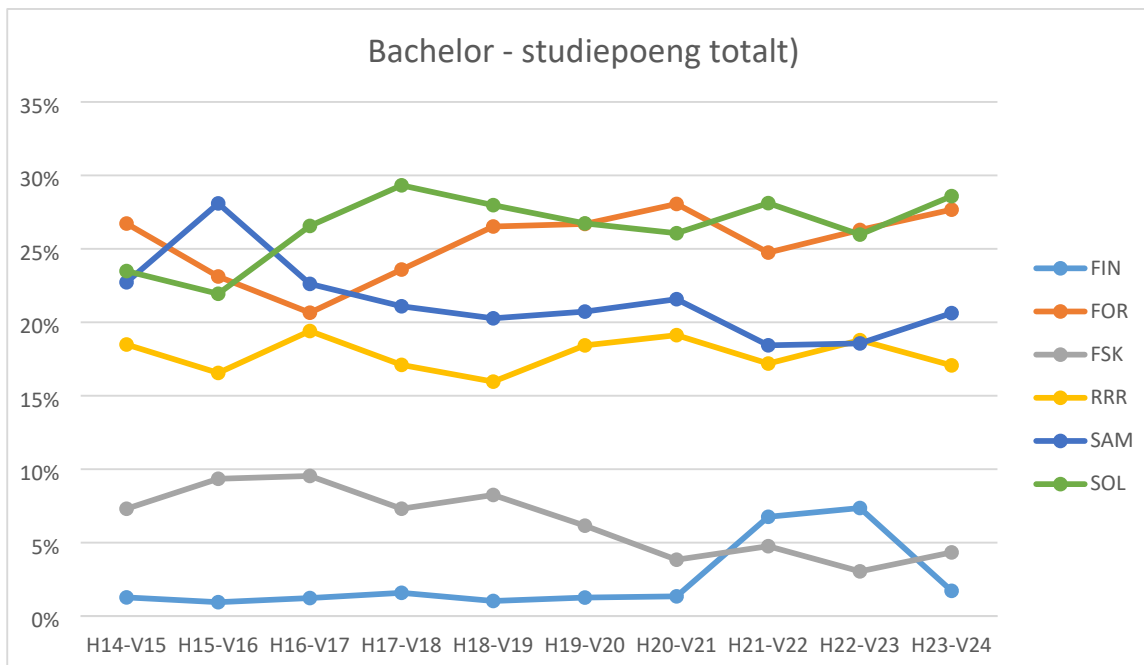

Den totale studiepoengproduksjonen ved høyskolen fortsatte å falle svakt i 23/24 (-0,8 %). Totalt er nedgangen fra toppen i 21/22 nå på 2,8 %. Som i foregående periode skyldes reduksjonen redusert produksjon på master (-1,7 %) og PhD (-9,5 %). Bachelorproduksjonen er på linje med fjoråret (+0,6 %). Tallene påvirkes først og fremst av endringer i opptakstallene, men endring i frafall og studiepoengproduksjon per student har en viss effekt på tallene.

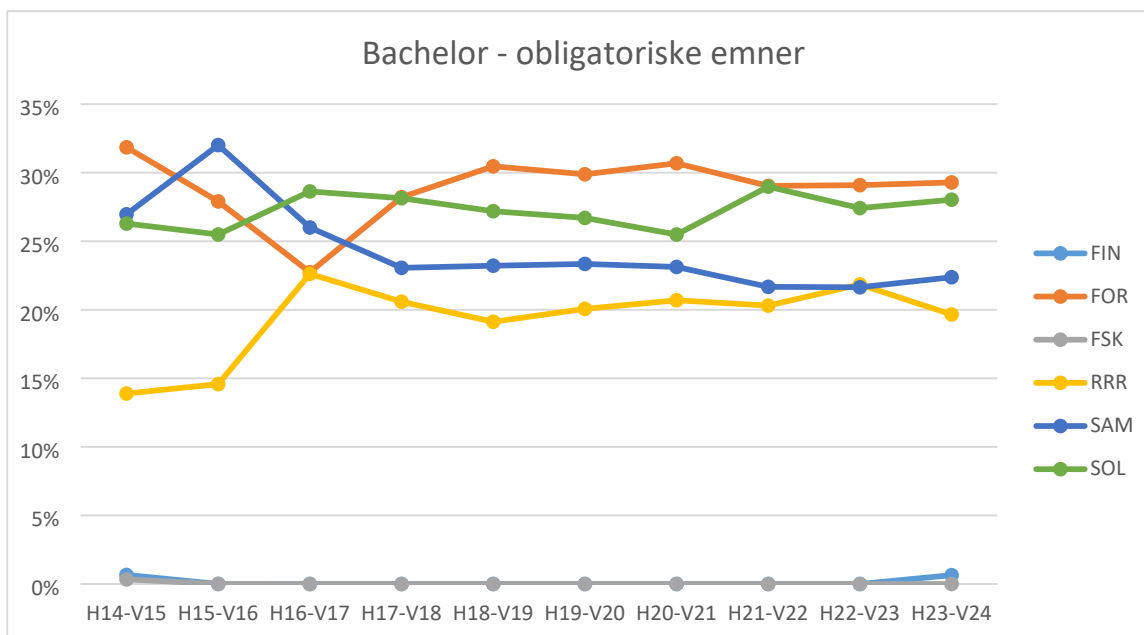

Fordelingen av studiepoengproduksjon mellom instituttene varierer over tid. Den relative andelen produsert av FOR, SOL, SAM og FSK har steget sammenliknet med forrige periode, men det er foreløpig for tidlig å slå fast om de siste års endringer i utvikling er trender eller kun årlige fluktueringer.

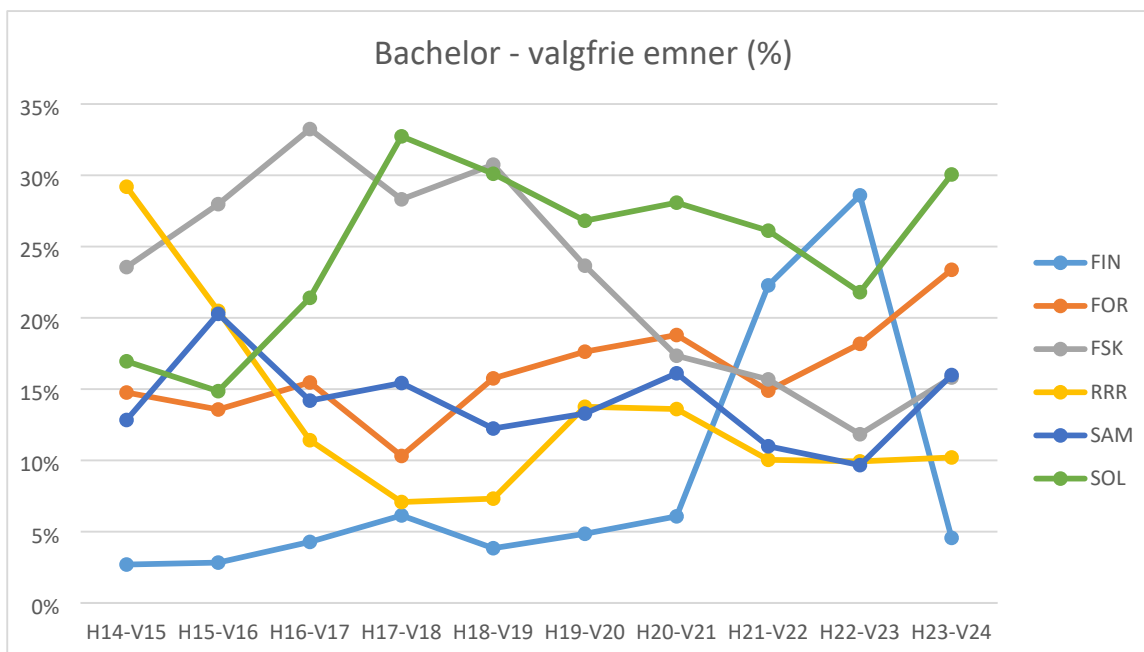
Bachelornivå

Den relative fordelingen av studiepoengproduksjon i bachelorstudiet preges i stor grad av stabilitet. Den store andelen obligatoriske emner innebærer at skifter i fordelingen først og fremst oppstår i forbindelse med endringer i studieplanen. Endringen for FIN er likevel knyttet til utvikling i porteføljen av valgfrie emner.

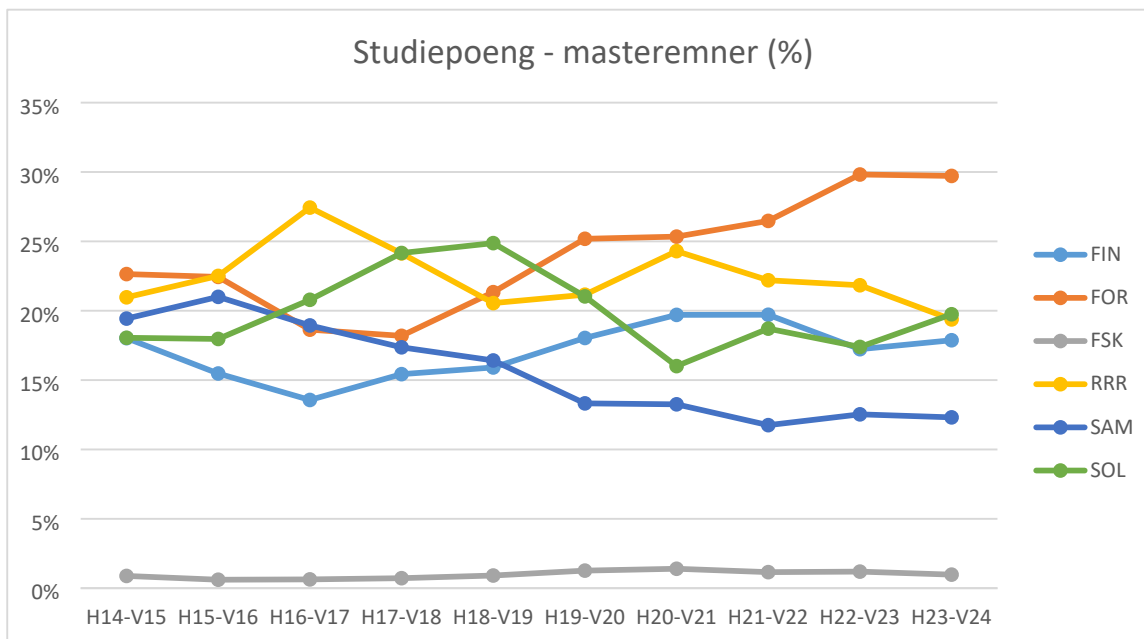

Endringene i studiepoengproduksjonen i de obligatoriske emnene i bachelorstudiet i perioden 2015-2018 skyldes i all hovedsak innføringen av ny studieplan.

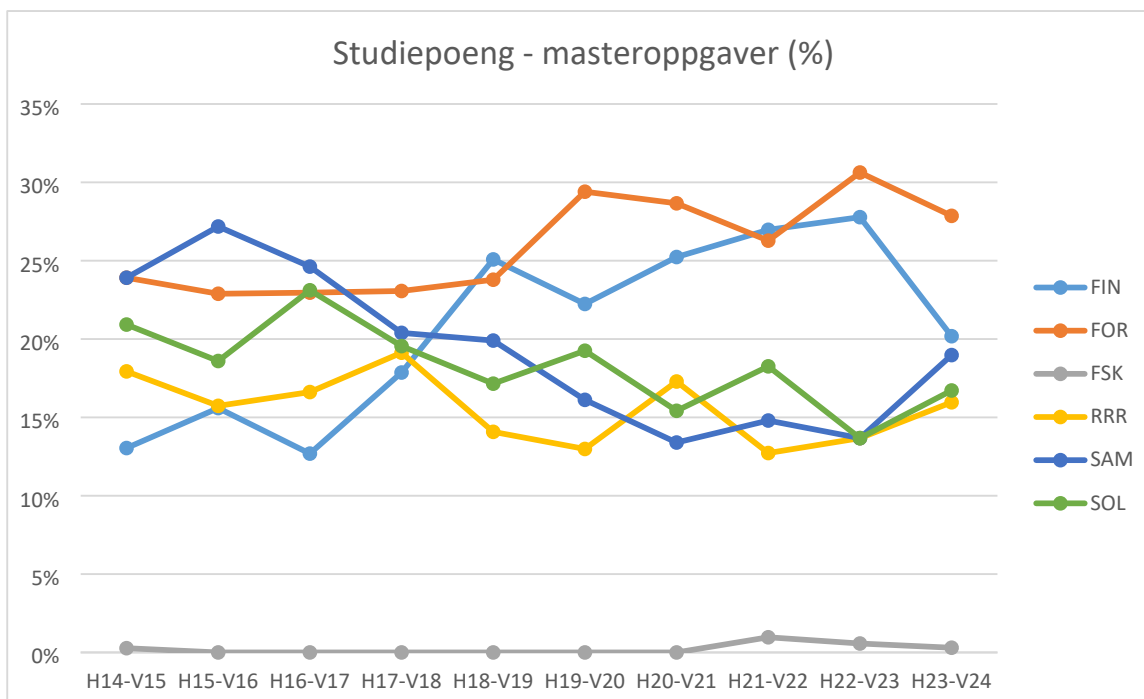

Porteføljen av valgemner i bachelorstudiet er mer dynamisk og det er også noe varierende opplutning om de ulike emnene over tid. Den tydeligste trenden i senere tid er fallet i FSKs andel av produksjonen i bachelorstudiet, og FINs voldsomme variasjon de siste fire periodene.

Masternivå

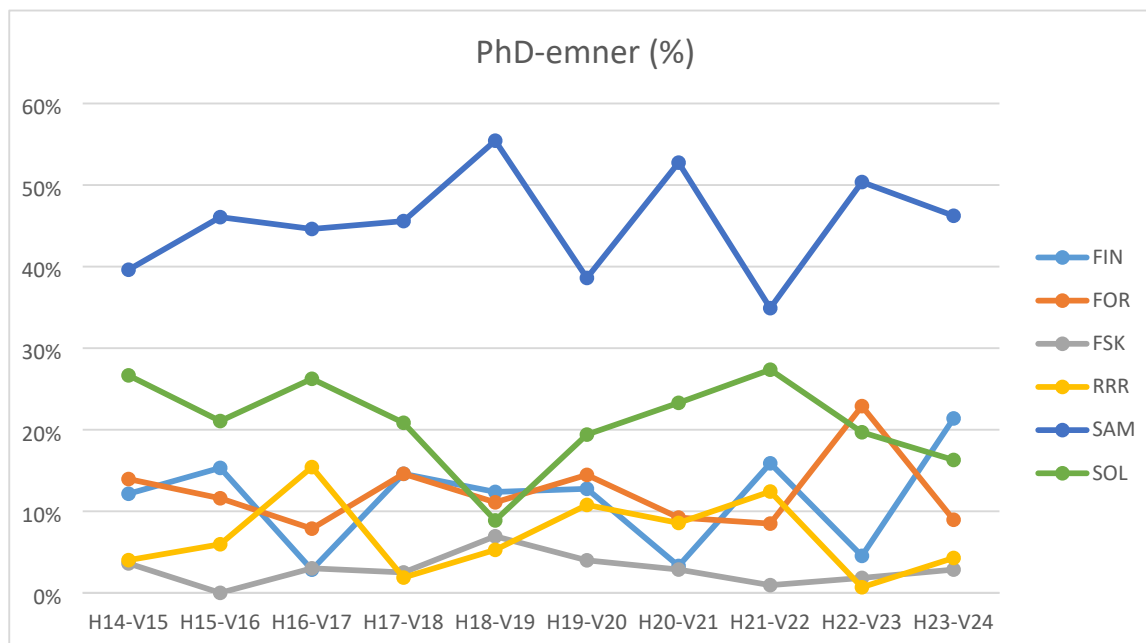

Instituttene sine relative produksjoner innenfor masteremnene på MØA og MRR fluktuerer gjennom perioden. Ser man de siste fem årene under ett er bildet relativt stabilt, men FOR har økt sin andel hovedsakelig på bekostning av SAM.

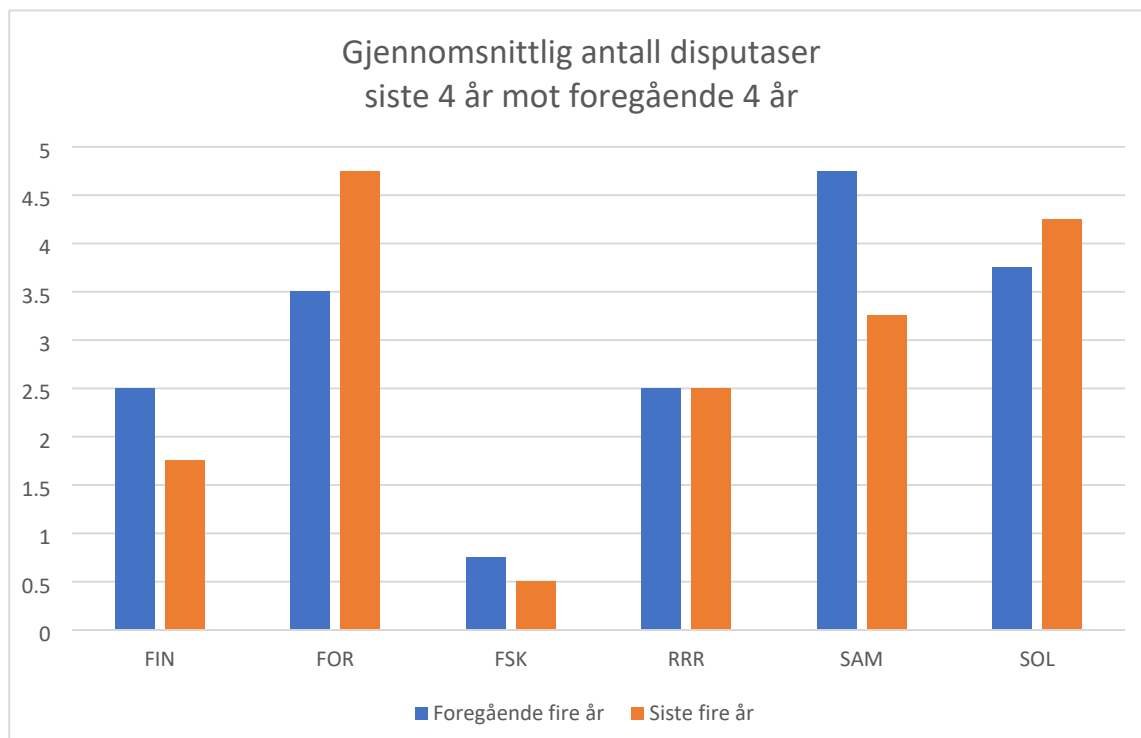
Grafen viser fordelingen av veiledning av masteroppgaver i MØA og MRR. Over tid er det FIN og SAM som har opplevd de største bevegelsene. Om man ser bort fra FSK finner vi at de to instituttene med størst andel (FOR og FIN) har redusert sin andel, mens de andre har økt andelen i siste periode.

PhD-nivå

SAM er den største leverandøren innenfor PhD-emner med rett i underkant av 50 % av produksjonen. Ved flere av instituttene har det de siste årene vært klare to-årsrykluser med vekselvis økende og fallende andel av produksjonen.

Antallet disputaser per studieår per institutt fremgår av tabellen på neste side, slik de er registrert i Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). I grafen nedenfor er det årlige gjennomsnittet for de siste fire år sammenliknet med den foregående fireårsperioden.

Institutter	H14-V15	H15-V16	H16-V17	H17-V18	H18-V19	H19-V20	H20-V21	H21-V22	H22-V23	H23-V24
FIN	1	2	2	2	2	4	0	3	2	2
FOR	1	3	1	4	6	3	3	4	4	8
FSK	0	0	2	0	1	0	0	1	1	0
RRR	2	3	5	1	1	3	2	5	3	0
SAM	6	8	4	6	3	6	2	4	4	3
SOL	5	7	5	2	3	5	0	6	7	4
TOTALT	15	23	19	15	16	21	7	23	21	17